Metsähallituksen tilinpäätös ja toimintakertomus 1.1.–31.12.2021

Kuva: Katri Lehtola

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
MEAHCIRÁĐĐEHUS

METSÄHALLITUS-KONSERNI JA METSÄHALLITUS-LIIKELAITOS **3**
Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1.–31.12.2021 ..... **3**
Tuloslaskelma **13**
Tase, vastaavaa **14**
Tase, vastattavaa **15**
Rahoituslaskelma **16**
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot **17**
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot **19**
Tasetta koskevat liitetiedot **21**
Muut liitetiedot **25**

LIIKETOIMINTAKONSERNI JA LIIKETOIMINTA **26**
Tuloslaskelma **26**
Tase, vastaavaa **27**
Tase, vastattavaa **29**
Rahoituslaskelma **30**
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot **31**
Tasetta koskevat liitetiedot **33**
Muut liitetiedot **37**

JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT **38**
Tuloslaskelma **38**
Tase, vastaavaa **39**
Tase, vastattavaa **40**
Rahoituslaskelma **41**

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS SEKÄ TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ **42**

ERILLISTILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ **78**

LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA AINEISTOISTA **79**

METSÄHALLITUS-KONSERNI JA METSÄHALLITUS-LIIKELAITOS

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1.–31.12.2021

Metsähallitus on valtion liikelaitos. Liikelaitoksen muodostavat julkiset hallintotehtävät, kiinteistökehitys ja konsernin hallinto. Julkiset hallintotehtävät muodostuu Luontopalveluista ja Eräpalveluista. Liikelaitos tytäryhtiöineen muodostaa Metsähallitus-konsernin. Metsähallituksen omistajaohjauksesta vastaa maa- ja metsätalousministeriö. Ympäristöministeriö ohjaa Metsähallituksen julkisia hallintotehtäviä oman hallinnonalansa asioissa.

Metsähallitus käyttää, hoitaa ja suojelee yhtenä kokonaisuutena hallinnassaan olevaa valtion maa- ja vesiomaisuutta valtion omistajapoliittisia linjauksia ja valtion kiinteistöstrategiaa noudattaen. Alueiden käyttö suunnitellaan luonnonvarasuunnitelmissa, joissa tavoitellaan mahdollisimman suurta yhteiskunnallista kokonaishyötyä ja kustannustehokkuutta.

Metsähallituksen liiketoiminnan toimialana on hallinnassaan olevien maa- ja vesiomaisuuden hyödyntäminen, jota se voi tehdä markkinaehtoisesti myös tytär- ja osakkuusyhtiöidensä kautta. Liikelaitokselle maksettavaa käyttöoikeuskorvausta vastaan sen tytäryhtiö Metsähallitus Metsätalous Oy harjoittaa metsätaloutta monikäyttömetsissä. Valtio asettaa liiketoiminnalle vuosittaisen tulostavoitteen ja sen perustella laskettavan tuottotavoitteen liiketoiminnan käytössä olevalle peruspääomalle. Tulostavoitteen perusteella määräytyy vuosittainen tuloksen perusteella maksettava tuloutustavoite.

Metsähallituksen hallinnassa oleville kiinteistöille tehdään aktiivista kiinteistökehitystä. Kiinteistökehitys-yksikkö vastaa kiinteistöjen vuokrauksesta, kehittämisestä, myynneistä ja ostoista. Kiinteistöliiketoiminnassa otetaan huomioon yhteiskunnallinen kokonaishyöty ja luodaan edellytyksiä yritysten liiketoiminnalle.

Luonnon monimuotoisuudesta ja virkistyskäytön edellytyksistä huolehtiminen ovat tärkeä osa Metsähallituksen toimintaa. Liiketoiminnassa huolehditaan yhteiskunnallisista velvoitteista tuottamalla hyötyjä virkistyskäytölle, luontoarvoille, työllisyydelle ja paikalliskulttuurille. Metsähallituksen monikäyttömetsistä on yleisten yhteiskunnallisten velvoitteiden vuoksi käyttörajoitusten piirissä noin 599 000 hehtaaria. Lisäksi mm. luonnonsuojelu- ja metsälain sekä kaavoituksen rajoitusten vuoksi on monikäyttömetsien metsämaalla käyttörajoituksia noin 213 000 hehtaarilla (edellisenä vuonna 243 000). Metsähallitus osallistui metsäpuiden geneettisen monimuotoisuuden suojeluun geenireservimetsien ja geenivarakokoelmien pääasiallisena maanhaltijana.

Metsähallitus tuottaa luonto- ja retkeilypalveluja ja hoitaa sille osoitettuja lajisuojelun tehtäviä kaikilla valtion mailla ja vesillä. Kansallispuistojen, erämaa-alueiden ja muiden luonnonsuojelualueiden hoito kuuluvat julkisiin hallintotehtäviin. Julkisille hallintotehtäville kuuluu vastuu Suomen luonnonsuojelualueverkoston hoidosta ja käytöstä Metsähallituksen hallinnassa olevilla valtion alueilla sekä yksityisillä luonnonsuojelualueilla yhteistyössä niiden omistajien ja ELY-keskusten kanssa. Eräpalvelut vastaa metsästyksen ja kalastuksen järjestämisestä, erävalvonnasta ja valtion kalastonhoitomaksun keräämisestä.

TOIMINTA TILIKAUDELLA

Vuotta 2021 leimasi koronapandemian luoma epävarmuus ja ennakoinnin vaikeus, joka heijastui yleiseen markkina- ja kulutuskehitykseen ja vaikutti laajasti ja vaihtelevasti Metsähallituksen eri toimintoihin. Vaikutukset olivat Metsähallituksen toimintaan kuitenkin enimmäkseen positiivisia.

Kotimaan matkailu pysyi edellisvuoden tapaan vilkkaana pandemian takia annettujen yleisten matkustussuositusten vaikutuksesta, joka heijastui voimakkaasti Julkisten hallintotehtävien Luonto- ja Eräpalveluiden palvelujen käyttöön. Luontopalveluiden kohteiden käyntimäärät kasvoivat vielä edellisestä ennätysvuodesta ja Eräpalveluiden lupamyynnin lupamäärät ja erällä käytetyt päivät pysyivät korkealla tasolla. Asiakastyytyväisyys säilyi

hyvänä. Käyntimäärien vaikutuksesta paikallistaloudelliset vaikutukset olivat merkittäviä. Tarkastelukaudella panostettiin palveluverkoston parantamiseen sekä tavoitteiden mukaisiin luonnonsuojelullisiin toimenpiteisiin pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelmaan perustuneen tulevaisuusinvestointirahoituksen avulla. Vuoden 2021 lopulla hyväksyttiin laki Sallan kansallispuiston perustamisesta ja laki tuli voimaan 1.1.2022.

Metsätaloudessa vuosi oli markkinatilanteen vaihteluiden takia vaihteleva. Puumarkkinoilla vuosi alkoi lupaavissa tunnelmissa. Puutavaran kysyntä oli vilkasta ja hintakehitys positiivinen alkuvuonna. Kysyntä kuitenkin hiljeni toisella vuosipuoliskolla ja markkinoita leimasi epävarmuus, joka heijastui laskevaan hintakehitykseen. Tulosvaikutus oli kuitenkin odotettua pienempi. Puunkorjuumäärä oli 6,2 miljoonaa kuutiometriä.

Kesäinen Paula-myrsky aiheutti Metsähallituksen metsissä myrskytuhoa noin 1,5 milj. kuutiometriä. Myrskytuhojen korjuuta tehtiin tarkastelukaudella noin 800 000 kuutiometriä. Korjuussa monimuotoisuutta lisäävän lahopuun määrä kasvaa tuhoalueella merkittävästi, sillä Kylmäluoman ja Kälväsvaaran Natura-alueiden boreaalisiin luonnonmetsiin jätetään noin 300 000 kuutiometriä myrskytuhopuita. Lisäksi tuhoalueen eri osiin jätetään hajakaatoina myrskytuhopuuta korjaamatta noin 200 000 kuutiometriä. Myrskytuho vaikutti rajoittavasti myös alueiden retkeily- ja metsästysmahdollisuuksiin sekä poronhoitoon.

Kiinteistökehityksessä kiinnostus kotimaan matkailuun näkyi yksityismarkkinoiden kysynnän jatkumisena vilkkaana kiinteistö- ja tonttikaupoissa ja yritysmyynnissä alettiin nähdä toipumista edellisvuoden varovaisuuden jälkeen. Isoimmat kehityshankkeet jatkuivat ja niitä edistettiin suunnitelmien mukaan. Vuonna 2021 vietiin eteenpäin useamman vuoden kestävää kehityshanketta Korsnäsin kunnan kanssa merituulivoimapuiston toteuttamiseksi. Korsnäsin kunta hyväksyi merituulivoimapuiston kaavoituksen 2021. Vuoden aikana valmisteltiin kilpailutusta toimijan löytämiseksi hankkeelle, joka tulee olemaan merkittävä uusiutuvan energian edistämiseksi koko Suomen mittakaavassa. Metsähallitus oli merkittävässä roolissa yleisen huutokauppamallin luomisessa merituulivoimalle. Malli hyväksyttiin talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa loppuvuonna 2021.

Vastuullisuus on Metsähallitukselle olennainen osa toimintaa ja vastuullisuuta integroitiin toimintaan tarkasteluvuonna entistä tiiviimmin. Koronan vaikutuksesta vuosi oli etätyöpainotteinen koko henkilöstöllä. Työhyvinvointiin ja esihenkilötyöhön kiinnitettiin erityistä huomiota ja korostettiin jatkuvaa yhteydenpitoa.

Metsähallituksen peruspääomaan sisältyvän maa- ja vesialueiden arvo laskettiin nettotuottoarvolaskennalla käypään arvoon vuoden lopun tilanteessa. Laskennan lopputuloksena käypä arvo on 3599,65 miljoonaa euroa. Käypä arvo esitetään tilinpäätöksessä liiketoiminnan taseen liitetiedoissa.

METSÄHALLITUS-KONSERNIN TALOUDELLINEN KEHITYS

Metsähallituskonsernin liikevaihto oli 367,4 (edellisenä tilikautena 340,3) milj. euroa ja tulos 119,9 (114,2) milj. euroa. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 18,1 (19,4) milj. euroa, joista kiinteän omaisuuden luovutusvoitot olivat 10,6 (12,1) milj. euroa. Tuottoina esitetty valtion talousarvioista saatu rahoitus julkisille hallintotehtäville oli 75,9 (55,5) milj. euroa.

Metsähallituksen liikelaitoksen liikevaihto oli 129,9 (126,2) milj. euroa ja tulos 115,1 (127,4) milj. euroa. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 28,4 (39,9) milj. euroa, joista kiinteän omaisuuden luovutusvoitot olivat 10,5 (12,1) milj. euroa. Julkisiin hallintotehtäviin saatu rahoitus valtion talousarvioista oli 75,9 (55,5) milj. euroa. Rahoitus käytettiin ohjaavien ministeriöiden kanssa tulossopimuksessa sovittujen tavoitteiden toteuttamiseen. Rahoituksen edellisvuotta suurempi määrä johtuu pääasiassa pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelmassa päätetystä tulevaisuusinvestointien määrärahojen siirtyvistä eristä vuodelta 2020.

Liikelaitoksen taseeseen sisältyy muun oman pääoman erä 224,8 milj. euroa, joka ei ole julkisten hallintotehtävien käytössä ja johon ei kohdistu tuottovaadetta. Tase-erään kohdistui tilikauden aikana tuottoja 117 (120) tuhatta euroa ja kuluja 18 (45) tuhatta euroa. Tuotot muodostuivat pääasiassa yleisten vesialueiden vuokratuotoista.

LIIKETOIMINNAN KEHITYS

Metsähallituskonsernin liiketoiminta (liiketoimintakokonaisuus) muodostuu liikelaitoksen liiketoiminnasta ja tytäryhtiöistä Metsähallitus Metsätalous Oy, Siemen Forelia Oy ja MH-Kivi Oy. Vuonna 2021 perustettiin tytäryhtiö Korsvind AB Oy, jolla ei ollut toimintaa vuonna 2021 eikä sitä ole yhdistelty konsernin tilinpäätökseen.

Liiketoimintakokonaisuuden liikevaihto oli 354,8 (328,9) milj. euroa. Liikevaihto koostui pääasiassa puumyynnistä ja kiinteistöjen vuokratuotoista. Metsätaloudesta kertynyt liikevaihto oli 329,7 (305,9) milj. euroa. Loppuosa koostui muista vuokratuotosta, siemenmyynnistä sekä maa-ainesten myynnistä. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 24,7 (23,3) milj. euroa, josta omaisuuden myyntivoittoa oli 10,3 (11,6) milj. euroa. Omaisuuden myyntituotto on pääasiassa kiinteistöjen myyntivoittoja. Liiketoimintakokonaisuuden tulos oli 120,1 (114,4) milj. euroa.

Metsähallitus Metsätalous Oy:n liikevaihto oli 329,8 (306,1) milj. euroa ja tulos 15,7 (9,1) milj. euroa. Liikevaihdon ja tuloksen nousuun vaikuttivat markkinoiden positiivinen hintakehitys. Siemen Forelia Oy:n tulos oli 1,2 (1,3) milj. euroa ja liikevaihto 4,1 (3,9) milj. euroa. Siemen Forelian tulosta siivitti edellisvuoden tapaan hyvä siemenmyynti. Maa-aineskauppaa harjoittavan MH-Kivi Oy:n tulos tilikaudelta oli 0,1 (0,2) milj. euroa ja liikevaihto 1,0 (1,2) milj. euroa.

Liiketoiminnan hallintaan siirtyi tilikauden aikana maa-alueita valtiolta hallinnansiirtoina ja valtion-

perintöinä yhteensä 0,2 (0,1) milj. euron arvosta ja liiketoiminnan hallinnasta siirtyi 0,04 M€ Senaatti-kiinteistölle. Vuonna 2020 Liiketoiminnan hallinnasta siirtyi hallinnan siirtona muille valtion yksiköille rakennuksia ja maa-alueita yhteensä 8,3 milj. euron arvosta.

Metsähallitus-liikelaitoksen liiketoiminta muodostuu kiinteistökehityksestä sekä konsernitoiminnoista. Liikevaihto oli 115,8 (113,7) milj. euroa. Liikevaihto koostui pääasiassa Metsähallitus Metsätalous Oy:n käyttöoikeusmaksuista 95,0 (95,0) milj. euroa sekä kiinteistökehityksen myyntituotoista 20,6 (18,3) milj. euroa. Liiketoiminnan tulos oli 115,1 (127,4) milj. euroa. Liiketoiminnan muut tuotot muodostuvat pääasiassa konsernin sisäisestä palvelumyynnistä. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 34,8 (32,7) milj. euroa, josta omaisuuden myyntituottoa oli 10,1 (11,5) milj. euroa.

INVESTOINNIT JA KIINTEÄN OMAISUUDEN MYYNNIT

Metsähallituskonsernin tilikauden investoinnit olivat 20,9 (21,5) milj. euroa. Investointeihin saatiin julkisista varoista rahoitusta 5,0 (5,9) milj. euroa. Metsähallitus liikelaitoksen investoinnit olivat 10,3 (12,0) milj. euroa.

Konsernin liiketoimintakokonaisuuden investoinnit olivat yhteensä 19,7 (19,5) milj. euroa. Liiketoimintakokonaisuuden investoinnit katettiin tulorahoituksella. Suurimmat investoinnit liittyivät kiinteistökehitykseen ja metsätalouden käytössä olevien teiden parannuksiin. Tilikaudella metsäautoteiden rakentamis- ja peruskorjauskulut olivat 10,5 (10,8) milj. euroa.

Liikelaitoksen liiketoiminnan investoinnit olivat yhteensä 9,2 (7,2) milj. euroa ja ne katettiin tulorahoituksella. Suurimmat investoinnit liittyivät kiinteistökehityksen maahankintoihin.

Tiedot kiinteän omaisuuden luovutusten lukumäärästä, luovutushinnoista ja luovutuosvoitoista ja -tappioista 1.1.–31.12.2021

Liiketoiminta	lkm	Kirjanpitoarvo	Luovutushinta	Luovutusvoitiot	Luovutustappiot
Vaihdot	7	210 574,00	210 574,00	0,00	0,00
Myynnit, maa- ja vesialueet	264	625 202,00	10 568 030,39	10 016 703,39	73 875,00
Myynnit JHT:lle	1	11 433,00	11 433,00	0,00	0,00
Maankäyttömuutos JHT:lle	57	1 479 312,00	1 479 312,00	0,00	0,00
Muu, maa-alueet	9	5 045,00	5 045,00	0,00	0,00
Yhteensä	**338**	**2 331 566,00**	**12 274 394,39**	**10 016 703,39**	**73 875,00**

RAHOITUS

Metsähallitus-konsernin rahavarat olivat tilikauden lopussa 72,8 (60,7) milj. euroa. Tilikauden lopussa konsernilla oli lyhytaikaista korollista lainaa 10,0 (4,0) milj. euroa. Likviditeetin turvaamiseksi liikelaitoksella on käytettävissä 20 milj. euron komittoimaton limiitti sekä 50 milj. euron yritystodistusohjelma. Komittoimattomasta limiitistä oli käytössä vuoden vaihteessa 6,0 (0,0) milj. euroa. Osalla tytäryhtiöistä on luottolimiittitilit. Metsähallitus ei harjoita sijoitustoimintaa.

Metsähallitus-konsernilla oli tarkastelukauden päättyessä pitkäaikaista korollista lainaa 42,2 (34,0) milj. euroa. Velan määrää nosti Metsähallitus Metsätalous Oy:n käytössä ollut pankkitililimiitti.

Metsähallituskonsernin rahoituslaskelmassa liiketoiminnan rahavirta oli 122,8 (140,2) ja liikelaitoksen 121,3 (153,5) milj. euroa. Investointien rahavirta oli -5,0 (-2,3) milj. euroa. Omaisuuden myynneistä kertyi rahavirtaa16,7 (23,5) milj. euroa.

Tilikauden aikana maksettiin tuloutusta valtiolle 120,0 milj. euroa vuoden 2020 tuloksesta. Rahoituksen rahavirta oli 105,8 (123,7) milj. euroa alijäämäinen.

Leasing-vastuut olivat tilikauden lopussa 4,6 (5,6) milj. euroa ja ne liittyivät lähinnä ajoneuvokalustoon ja ict-laitteisiin.

LIIKETOIMINNALLE ASETETUT TAVOITTEET

Metsähallituksen liiketoiminnan palvelu- ja muut toimintatavoitteet sekä tulos- ja tuloutustavoite tilikaudelle 1.1.-31.12.2021 ja tavoitteiden toteutuminen.

EDUSKUNNAN ASETTAMAT TAVOITTEET

Eduskunta asetti Metsähallituksen liiketoiminnalle seuraavat tavoitteet ajanjaksolle 1.1.- 31.12.2021.

1. Liiketoiminnan keskeiset tavoitteet ja palvelutavoitteet

Metsähallituksen liiketoiminta on ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävää ja tuottaa tasaisen tuloutuksen omistajalle. Metsähallituksen liiketoiminnassa sovitetaan yhteen entistä paremmin luonnon monimuotoisuus ja ilmastokestävyys. Metsähallituksen liiketoimintojen kannattavuus säilyy hyvällä tasolla. Metsähallitus ottaa huomioon liiketoimintaa harjoittaessaan ja ohjatessaan tytäryhtiöitä metsähallituslain mukaiset yleiset yhteiskunnalliset velvoitteet. Yhteiskunnallisten velvoitteiden huomioon ottamisella aikaansaadut hyödyt lisääntyvät. Metsähallitus mahdollistaa osaltaan metsäbiotalouden raaka-ainehuollon. Metsähallitus pyrkii liiketoimintakäytössä olevien kiinteistöjen arvon nostamiseen ottaen huomioon yhteiskunnan kokonaishyöty.

Metsähallituksen toiminnassa on otettu huomioon sille asetetut keskeiset tavoitteet ja palvelutavoitteet. Metsähallituksen liiketoimintojen kannattavuus on säilynyt hyvänä ja omistajalle tuotettava tuloutus on ylittänyt tavoitteen vuonna 2021. Liiketoimintojen käytössä olevien kiinteistöjen arvoa on pyritty nostamaan kehittämällä kiinteistöjä tarkoituksenmukaisella tavalla kysyntä huomioon ottaen. Liiketoiminnan harjoittamisessa ja tytäryhtiöiden ohjauksessa on otettu huomioon metsähallituslain mukaiset yleiset yhteiskunnalliset velvoitteet, siten että hyödyt lisääntyvät. Tarkastelukaudella yleisten yhteiskunnallisten velvoitteiden huomioonottamisen vaikutus oli liiketoiminnan tulosta pienentävä 79,7 (73,3) milj. euroa. Metsähallitus julkistaa seurantaraportin "Yleiset yhteiskunnalliset velvoitteet", jossa raportoidaan tarkemmin velvoitteiden sisältöä, mittaamista, seurantaa ja saatuja hyötyjä.

2. Peruspääoman muutokset

Metsähallituksen peruspääomaa on alennettu 1,342 milj. euroa eduskunnan valtuutuksen mukaisesti.

3. Liiketoiminnan lainanoton enimmäismäärä

Metsähallitus oikeutetaan ottamaan liiketoimintaansa varten konsernin ulkopuolista lainaa enintään 50 milj. euroa.

Metsähallituksella on likviditeetin turvaamista varten 20 milj. euron komittoimaton limiitti, josta oli 6 milj. euroa käytössä 31.12.2021 ja 50 milj. euron yritystodistusohjelma, joka ei ole ollut käytössä vuoden 2021 aikana. Metsähallitus ei ole ottanut pitkäaikaista lainaa liiketoimintaansa varten.

4. Liiketoiminnan investointien ja investointisitoumusten enimmäismäärä

Toteutuneet investoinnit olivat 9,2 milj. euroa ja ne alittivat eduskunnan asettaman 20 milj. euron enimmäismäärän. Valtuudesta investointisitoumuksiin, joista saa aiheutua menoja myöhempinä tilikausina, oli käytetty yhteensä 3,2 milj. euroa eduskunnan asettamasta 20 milj. euron enimmäismäärästä.

5. Liiketoiminnan vakuuksien määrä

Metsähallituksella oli eduskunnan myöntämästä 2,0 milj. euron valtuutuksesta käytetty 0,9 milj. euroa toimintaansa varten konsernin ulkopuolisille toimijoille annettuihin vakuuksiin.

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETTAMAT TAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN

Edellä esitettyjen tavoitteiden lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on asettanut Metsähallituksen liiketoiminnalle ajanjaksolle 1.1.-31.12.2021 tavoitteita, jotka perustuvat Metsähallitusta koskeviin, 28.4.2020 vahvistettuihin omistajapoliittisiin linjauksiin. Omistajapoliittisissa linjauksissa sovitetaan yhä vahvemmin yhteen maankäytön eri muodot sekä kestävän metsätalouden, puun saatavuuden, luonnon monimuotoisuuden, virkistyskäytön ja ilmastopolitiikan tavoitteet.

Käytännössä omistajapoliittiset linjaukset merkitsevät sitä, että Metsähallituksen metsätaloudessa panostetaan vahvasti aktiiviseen luonnonhoitoon, ilmastokestävyyteen sekä virkistyskäytön huomiointiin. Näiden toimenpiteiden rinnalla metsäbiotalouden raaka-ainehuolto ja sen myönteiset aluetaloudelliset ja työllisyysvaikutukset on mahdollista toteuttaa alueellisten luonnonvarasuunnitelmien mukaisesti. Metsähallitukselle esimerkiksi asetettiin hiilinielujen ja hiilivarastojen kasvutavoite, jonka mukaisesti liiketoiminnan piiriin kuuluvissa monikäyttömetsissä tavoitteena on kasvattaa suunnitelmakaudella 2020 - 2024 tehtävillä toimenpiteillä nettohiilinielua vähintään 10 %:lla ennen vuotta 2035.

Monikäyttömetsissä jatkettiin vuonna 2020 aloitettua omistajapolitiikan mukaista aktiivisten luonnonhoitotoimien ohjelmaa, joka toteuttaa myös HELMI-ohjelmaa. Metsähallitus teki tarkastelukaudella aktiivista luonnonhoitoa yli kolmella tuhannella hehtaarilla. Vaellusesteiden poistoja tehtiin 120 kpl ja virtavesien kunnostusta runsas 14 km. Keskeisintä luonnonhoitotoimea, soiden ennallistamista tehtiin eniten, yhteensä 2657 ha. Soiden ennallistaminen on yksi osa vesielinympäristöjen huomioimista ja luonnonhoitoa. Lisäksi tehtiin myös mm. vieraslajien poistoa ja perinnebiotoopin hoitoa. Vuonna 2021 toteutettujen monikäyttömetsien luonnonhoitotoimien kustannusvaikutus oli n. 1,2 milj. euroa.

Metsähallituksen työ alue-ekologisen verkoston hyväksi jatkui vuonna 2021. Metsähallitus Metsätalous Oy täydensi valtion maiden alue-ekologista verkostoa koko maassa. Maastotarkastukset kohdennettiin paikkatietoanalyysien sekä sidosryhmiltä saadun palautteen mukaan. Tarkastuskohteisiin sisällytettiin luontojärjestöjen kanssa käydyssä vuorovaikutusprosessissa esiin tulleita kohteita kuten korpia, maisemakohteita ja ekologisia käytäviä. Paikkatietoaineistoon täydennettiin lajitietoja luontojärjestöjen toimittamien havaintojen, kohteilla tehtyjen maastotarkastusten sekä Metsähallituksen omien lajistoasiantuntijoiden inventointien perusteella. Metsähallituksen monikäyttömetsissä on noin 100 000 luontokohdetta ja noin 30 000 tunnettua uhanalaisten lajien esiintymää.

Vuositasolla puunkorjuun toimenpiteitä kohdistuu kahdesta kolmeen prosenttia monikäyttömetsien metsämaan pinta-alasta. Vuonna 2021 toteutuneiden hakkuutoimenpiteiden kokonaispinta-ala oli reilut 91 000 hehtaaria, josta 74 % käsiteltiin kasvatushak-

kuin ja 26 % uudistusluonteisin hakkuin. Kiertoajan jatkamista ja peitteellistä metsänkäsittelyä suunnataan kohteille, joissa sillä voidaan sovittaa yhteen metsienkäsittelyä sekä esimerkiksi virkistyskäyttöä, maiseman huomioimista tai porotaloutta. Myös monimuotoisuusarvot saattavat edellyttää pysyvää peitteellisyyden ylläpitoa ja uudistamisvaiheesta kohteelle aiheutuvien vaikutusten välttämistä. Turvemaiden uudistamisessa pyritään ensi sijassa peitteiseen käsittelyyn ja hyödyntämään aina luontaisen uudistamisen mahdollisuudet. Uudistusluonteisten hakkuiden pinta-alasta kaikkiaan 40 % toteutettiin jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen hakkuutavoilla. Peitteellistä metsänkäsittelyä tehtiin n. 11 800 (3 800 vuonna 2020) hehtaarilla. Peitteellisen metsänkäsittelyn merkittävä lisääntyminen johtui suurelta osin Koillismaalla tehdyistä noin 4000 hehtaarin myrskytuhohakkuista.

Metsien käsittelymenetelmien kehittämistä jatkettiin Rautavaaran, Suomussalmen ja Savukosken jatkuvan kasvatuksen havaintoalueilla. Jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen kehittämiseen tuleviksi 30 vuodeksi varatut alueet ovat kukin kooltaan noin 5 000 hehtaaria. Luonnonvarakeskuksen kanssa havaintoalueilla käynnistetyillä kestokoejärjestelyillä tuotetaan käytäntöä palvelevaa tutkimusperäistä tietoa sekä poiminta- ja suojuspuuhakkuin että pienalakasvatuksella käsiteltyjen metsien kehittymisestä pitkällä aikavälillä. Metsähallituksen tavoitteena on saada havaintoalueilla käyntiin myös monimuotoisuuteen liittyvää tutkimusta. Vuonna 2021 kaikilla kolmella havaintoalueilla aloitettiin uutena metson soidinpaikkojen tarkastukset sekä perustettiin riistakolmiota, joita hyödynnetään metsäkanalintujen seurannoissa. Havaintoalueilla käynnistyi myös korjuumenetelmien tuottavuustutkimus.

Vuonna 2021 monikäyttömetsien ojitetuille metsätalousmaan turvemaille tehtiin hiilitase-estimaatit. Laskentahetken metsävaratiedoilla määritetyt hiilitaseet tuotettiin Luonnonvarakeskuksessa hiilitaselaskentaa varten kehitetyllä laskentajärjestelmällä. Suunnittelukäyttöön kehitetyn hiilitaselaskennan lopputulokset eli puuston ja turvemaan hiilitaseet visualisoitiin operatiiviseen käyttöön. Paikallisia hiilitaseita voidaan käyttää varsinkin maaperän korkeita laskennallisia hiilipäästölähteitä osoittavien kohteiden kartoittamiseen.

Tarkastelukaudella metsien lannoitusta lisättiin merkittävästi. Metsiä lannoitettiin 29 000 hehtaaria monikäyttömetsien hiilensidontakapasiteetin vahvistamiseksi ja hiilivaraston kasvattamiseksi. Vuodesta 2021 alkaen toteutettava lannoituksen lisääminen vaikuttaa täysimääräisesti kasvuun ja hiilinieluun vuodesta 2029 alkaen, jolloin aikaansaatu lisäkasvu on arvioitu olevan 300 000 kuutiometriä vuodessa ja vaikutus hiilinieluun 0,435 milj. hiilidioksidiekvivalenttitonnia vuodessa. Lannoituksen lisäksi monikäyttömetsien kasvua ja hiilensidontaa edistetään jalostetun siemenen käytöllä. Jalostettua siementä käytetään metsänuudistamisessa aina, kun se on siemenen saatavuus huomioiden mahdollista.

Monikäyttömetsien puuston hiilivarasto oli vuonna 2021 laskennallisesti 124 milj. hiilitonnia (VMI12: 117 milj. hiilitonnia) ja monikäyttömetsien puuston hiilinielun kasvu 0,4 milj. hiilidioksidiekvivalenttitonnia vuodessa. Puuston hiilinielun kasvu oli 4,8 % verrattuna valtakunnan metsien 12 inventoinnin (VMI12), joka on tehty vuosina 2014 - 2018, hiilinielun tasoon.

Saamelaisten kotiseutualueen luonnonvarasuunnitelma vuosille 2022 - 2027 valmistui marraskuussa 2021. Uusi luonnonvarasuunnitelma ohjaa Metsähallituksen toimintaa saamelaisten kotiseutualueella. Luonnonvarasuunnitelman alueeseen kuuluu saamelaisten kotiseutualue yhtenä kokonaisuutena, joka kattaa Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnat sekä Lapin paliskunnan alueen Sodankylän kunnasta. Luonnonvarasuunnitelmassa hyödynnettiin ensimmäistä kertaa toimintamallia Akwé: Kon -ohjeiden soveltamisesta Metsähallituksen ja Saamelaiskäräjien välisessä yhteistyössä. Akwé: Kon -työryhmä arvioi suunnitelman vaikutukset saamelaisen kulttuurin harjoittamisen edellytyksiin.

Metsähallituksen ja Paliskuntain yhdistyksen yhteistyösopimus uudistettiin ja se allekirjoitettiin tammikuussa 2021, jonka myötä Metsähallituksen yhteistyö porotalouden kanssa tiivistyy. Sopimuksen mukaisesti porotalouden ja muiden maankäyttömuotojen tarpeita sovitetaan yhteen saamelaisten kotiseutualueen eteläpuolisella poronhoitoalueella yhteisesti sovituilla menettelytavoilla. Suunnitelmia ja niiden toteutuksia on tarkennettu paliskuntien palautteen perusteella.

Voimassa olevaan Lapin luonnonvarasuunnitelman toimintaohjelmaan sisältyneet toimenpiteet paliskuntien tärkeimpien laidunalueiden kartoittamiseksi yhdessä paliskuntien kanssa sekä vuorovaikutteisen karttapohjaisen osallistumissovelluksen kehittäminen paliskuntien ja Metsähallituksen yhteistyön joustavoittamiseksi käynnistettiin.

Vuonna 2021 aloitettiin Metsähallituksen ja Pellon kehitys Oy:n perustaman Ritavaara-Miekojärvi-yhteistyöryhmä, jonka tavoitteena on matkailun sekä metsätalouden, luonnonsuojelun, porotalouden ja kaavoituksen yhteistyö Pellon kunnan tärkeällä matkailun painopistealueella. Pellon kunnan esittämä kansallispuistohanke sijoittuu tälle alueelle. Perustettu ryhmä on kolmas yhteistyöryhmä Länsi-Lapissa. Muut ryhmät sijoittuvat Ylläkselle ja Ylimuonioon. Ryhmät on koettu tärkeiksi yhteistyöfoorumeiksi, joilla on vältytty konfliktitilanteilta.

Metsähallitus ja Viron vastaava organisaatio, Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK) perustivat Euroopan ensimmäisen retkeilyalueverkoston. Verkoston tarkoituksena on edistää suomalais - virolaista retkeilyä, ulkoilua ja retkeilyalueisiin perustuvaa matkailua.

Maa- ja metsätalousministeriö asetti Evon kehittämisen työryhmän, joka aloitti työnsä loppuvuonna. Retkeilyalueiden retkeilyrakenteita kunnostettiin monin paikoin mm. Evolla, Oulujärven saarilla ja Napapiirillä. Kylmäluoman retkeilyalue kärsi mittavista myrskyvahingoista kesäkuussa ja alueella tehtiin raivaus- ja kunnostustöitä.

Ruunaan asemakaavaluonnos tuli nähtäville. Ruunaan koskilla uhanalaisien järvilohen ja järvitaimenen kutu- ja poikasalueita kunnostettiin. Lisäksi Evolla toteutettiin harvennus- ja poimintahakkuita

sekä luonnonhoidollista polttoa valmisteleva hakkuu.

Metsähallitus, Greenpeace ja Suomen luonnonsuojeluliitto jatkoivat sovitteluprosessia, jonka tavoitteena on kasvattaa yhteisymmärrystä biologisen monimuotoisuuden kannalta arvokkaista alueista ja turvata monimuotoisuuden säilyminen suojelun tasoa lisäämällä sekä kehittämällä metsien käsittelytapoja. Tarkoituksena on myös tiivistää uhanalaisten lajien suojelua koskevaa yhteistyötä ja rakentaa siinä tarvittavaa yhteistä tietopohjaa ja toimintakäytäntöjä. Yhteensä tarkastelussa on ollut yli 1000 kohdetta. Noin kolmannes tarkastelun piirissä olevasta pinta-alasta on yhdessä päätetty ottaa tarkempaan tarkasteluun. Prosessin yhteydessä saavutettiin esimerkiksi yhteisymmärrys Suomussalmella sijaitsevan Vienan reitin läheisyyden metsien käsittelystä.

Metsähallitus osallistui osana luonnonsuojelulainsäädännön uudistusta toteutettuun ekologisien kompensaatioita kehittäneen työryhmän työhön, joka valmistui 30.9.2021. Työryhmä jatkaa toteutettavien ekologisten kompensaatioiden pilottihankkeiden ohjausryhmänä.

Metsähallitus sai valmiiksi 2020 aloitetun merialueiden pitkän aikavälin suunnittelun kehittämisprojektin. Työtä jatketaan 2022 aikana kehittämisprojektin esitysten pohjalta toteutettavalla merialueiden luonnonvarasuunnitteluprojektilla, joka toteuttaa Metsähallituksen omistajapolitiikkaa. Suunnittelulla edistetään merialueiden monipuolista kestävää käyttöä, kestävän liiketoiminnan harjoittamista ja luonnon monimuotoisuuden suojelua.

Maatulivoimassa valtion alueiden kysyntä moninkertaistui vuoteen 2020 nähden. Metsähallitus aloitti uusia yhteiskehityshankkeita tuulivoimayhtiöiden kanssa. Metsähallituksen ensimmäinen oma monivuotinen merituulivoimapuistohanke Korsnäsissa eteni suunnitelmien mukaisesti. Ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten arvioinnin ennakkotyöt käynnistyivät ja keväällä 2021 aloitettiin ensimmäiset luontoselvitykset. Merituulivoimapuiston investorihaku käynnistyi loppuvuodesta 2021. Hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta hyväksyi 8.12.2021 esityksen toimintamalliksi Metsähallituksen hallinnassa olevien yleisten vesialueiden vuokraamiseksi yrityksille merituulivoiman hankekehitykseen ja -rakentamiseen. Esityksellä pyritään vauhdittamaan merituulivoiman markkinaehtoista kehitystä.

Metsähallitus hankki Puolustusvoimien tarpeisiin alueita ja rakennuksia 2,1 milj. eurolla, josta alueiden osuus oli 2,0 milj. euroa. Hankitut alueet ovat kauppojen toteutumisen jälkeen käyttöoikeussopimuksella Puolustusvoimien käytössä.

Metsähallitus on toteuttanut käytöstä poistuvilla turvetuotantoalueilla hiilensidontaan tähtääviä toimenpiteitä, kuten metsittäminen tai lintukosteikot. Turveyrittäjiltä turvetuotannosta palautui suoalueita v. 2021 aikana yhteensä n. 565 ha, joissa on käynnistetty jatkotoimenpiteiden suunnittelu ja toteutus.

Metsähallituksen yleisten yhteiskunnallisten velvoitteiden perusteella tuotettuja hyötyjä vastaava laskennallinen liikevoiton aleneminen oli arviolta 79,7 (73,3) milj. euroa. Muutos johtuu edellisvuotta korkeammasta puun hinnasta sekä rajoitetussa käytössä olevien alueiden määrän lisääntymisestä.

Liiketoiminnan alueiden käyttöä on rajoitettu siten, että osa alueista on kokonaan talouskäytön ulkopuolella ja osassa alueita metsätalouden harjoittamista on rajoitettu. Näiden perusteella on selvitetty laskennallista liikevaihdon menetystä. Luonnon monimuotoisuuden, virkistyskäytön, porotalouden ja saamelaiskulttuurin huomioon ottamiseksi metsätaloutta rajoitettiin monikäyttömetsissä 599 000 (16,6 %) metsämaahehtaarilla (597 000 ha ja 16,6 %). Kokonaan talouskäytön ulkopuolella oli 356 000 hehtaaria (9,9 %) ja rajoitetun käytön piirissä oli 243 000 hehtaaria (6,7 %). Nämä tekijät alensivat laskennallisesti Metsähallituksen liikevoittoa 73,3 milj. euroa. Näiden lisäksi suunnittelukustannusten lisäys ja kiinteistökehitykselle kohdistuvat rajoitukset alensivat liikevoittoa yhteensä 6,4 milj. euroa.

Omistajapolitiikan mukaisten toimien kustannus- ja tulonmenetysvaikutus vuonna 2021 oli laskennallisesti yhteensä 16,8 milj. euroa. Myrskytuhojen vaikutus oli merkittävä ja myrskytuhot korjattiin käyttämällä peitteellistä metsänkäsittelyä tuhoalueella. Tämän tulosta vähentävä vaikutus oli 10,7 milj. euroa.

Metsähallituksella on tavoitteena edistää aluetaloutta ja työllisyyttä hyödyntämällä kestävät hakkuumahdollisuudet täysimääräisesti kuitenkin ottaen huomioon voimassa olevat luonnonvarasuunnitelmat, yleiset yhteiskunnalliset velvoitteet, ilmastopoliittiset tavoitteet ja markkinatilanteen. Etenkin kuitupuun vaimean kysynnän vuoksi kestäviä hakkuumahdollisuuksia, 6,57 milj.m3, ei voitu hyödyntää täysimääräisesti. Hakkuita olisi ollut mahdollisuus lisätä lähes 1,94 milj.m3 vuonna 2021, kun otetaan huomioon aiempien vuosien hakkuiden kumuloitunut jälkeenjääneisyys alueellisten luonnonvarasuunnitelmien tavoitteisiin verrattuna. Metsänhoito- ja tienrakennuspanostukset tehtiin täysimääräisesti.

LIIKETOIMINNAN TULOS JA TULOUTUSTAVOITE TILIKAUDELLE 1.1. - 31.12.2021

Liikelaitoksen liiketoiminnan tulos oli 115,1 (127,4) milj. euroa. Tulos ylitti asetetun tavoitteen, joka oli 99,2 milj. euroa. Tavoite liikelaitoksen liiketoiminnan sijoitetun pääoman tuotolle oli 3,8 % ja toteutuma oli 4,8 %.

Ministeriö asetti 99,2 milj. euron tuloutustavoitteen vuoden 2021 tuloksesta ja kertyneistä voittovaroista maksettavaksi vuoden 2022 aikana. Lopullisen päätöksen tuloutuksesta tekee valtioneuvosto tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä. Liiketoiminnan kertyneet voittovarat liikelaitoksen taseessa olivat tilikauden lopussa 135,7 milj. euroa, josta tilikauden voitto oli 115,1 milj. euroa.

Pitkän aikavälin tavoitteeksi ministeriö on asettanut liiketoimintojen kannattavuuden pitämisen hyvällä tasolla. Metsähallitus Metsätalous Oy, Siemen Forelia Oy ja MH-Kivi Oy tekivät voitollisen tuloksen tilikaudella. Metsähallituksen liiketoiminnan vuoden 2021 kannattavuus laski hieman viime vuodesta pysyen kuitenkin hyvällä tasolla ja Metsähallituksen liiketoimintakokonaisuuden kannattavuus parani.

JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT

Metsähallituksen julkisista hallintotehtävistä vastaa julkisten hallintotehtävien yksikkö. Julkiset hallintotehtävät ovat osa liikelaitosta. Julkisista hallin-

totehtävistä laaditaan erillinen tilinpäätös osana Metsähallituskonsernin tilinpäätöstä.

Julkisten hallintotehtävien liikevaihto muodostuu maksullisen toiminnan tuotoista. Pääosa tuotoista tulee kalastus- ja eräluvista. Valtion talousarvioista saatu rahoitus oli 75,9 milj. euroa (55,5). Julkisten hallintotehtävien käytössä olevien maa- ja vesialueiden arvo taseessa oli 1027,9 (1 008,00) milj. euroa. Rakennetun omaisuuden arvo oli 13,8 (15,7) milj. euroa. Tähän sisältyy kansallispuistojen ja luonnonsuojelualueiden rakennukset ja palvelu-varusteet sekä kulttuuriperintökohteilla sijaitsevat rakennukset. Julkisten hallintotehtävien muu oma pääoma kasvoi tilikauden aikana. Hallinnansiirrot kasvattivat tasetta 17,8 (8,1) milj. eurolla. Julkisten hallintotehtävien pääomalle ei ole tuottotavoitetta. Julkisten hallintotehtävien käytössä olevia alueita, joille ei ole asetettu tuottotavoitetta, on 4,433 milj. hehtaaria.

Julkisten hallintotehtävien rahoitus hoidetaan erillisenä konsernin muusta rahoituksesta. Toiminnan rahavirta oli tilikauden aikana 8,7 (35,6) milj. euroa ylijäämäinen. Rahavarat tilikauden lopussa olivat 55,5 milj. euroa.

Metsähallitus omistaa julkisten hallintotehtävien hoitamista varten tytäryhtiö Nuuksiokeskus Oy:n. Yhtiön tulos, -188 (-272) tuhatta euroa, on yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

METSÄHALLITUSKONSERNIN HENKILÖSTÖ

Metsähallituskonsernin palkat ja palkkiot olivat yhteensä 61,7 (50,5) milj. euroa. Tästä liikelaitoksen osuus oli 43,2 (32,5) milj. euroa. Palkkakuluja nosti pääasiassa Julkisten hallintotehtävien määräaikaisten suurempi määrä ympäristöministeriön hallinnonalan tavoitteiden toimeenpanon toteuttamiseksi. Konsernilla ei ole työntekijöitä ulkomailla.

Metsähallituksen koko henkilökunta on tulospalkkiojärjestelmän piirissä. Tulospalkkion kriteerit liittyvät vuosittain asetettaviin taloudelliseen tulokseen sekä toiminnan laatuun ja vaikuttavuuteen liittyviin tavoitteisiin. Palkkion enimmäismäärä voi olla maksimissaan 10 % vuosipalkkasummasta. Taloudellisen tuloksen saavuttaminen laukaisee tulospalkkioiden maksun. Tulospalkkioiden maksusta päättää Metsähallituksen hallitus.

Metsähallituksen henkilöstöpolitiikan toteuttamista jatkettiin. Strategian mukaisia toiminnan painopistealueita ovat osaaminen sekä hyvän työpaikan rakentaminen. Tarkastelukaudella kuvattiin yhteisten osaamisten sisällöt ja käynnistettiin koko henkilöstön verkkokoulutukset näiden osaamisten kehittämiseksi. Esihenkilöille kohdennettiin pakollinen etäjohtamisen verkkokoulutus, jota täydennettiin henkilöstöyksikön järjestämillä ryhmä-coaching tilaisuuksilla, joita tullaan jatkamaan.

Henkilöstötietojärjestelmien uudistaminen eteni suunnitellusti. Tarkastelukaudella otettiin käyttöön uusi palkanlaskentajärjestelmä ja järjestelmäkehitystä jatketaan.

Vuosittainen henkilöstökysely toteutettiin syksyllä. Tulosten perusteella Metsähallituksen toimintakulttuuri on ihmisläheistä, erilaisuutta kunnioittava, kollegoilta tukea saava. Lisäksi työpaikka koetaan entistä yhdenvertaisempana. Metsähallituksen henkilöstö kokee työnsä merkitykselliseksi.

Korona-pandemia vaikutti edelleen työn tekemisen tapoihin merkittävästi. Henkilöstölle tarjottiin aktiivisesti tietoa hyvinvoinnin tueksi ja esihenkilöitä muistutettiin yhteydenpidon tärkeästä merkityksestä etätyön aikana.

HALLINTO JA JOHTO

Hallitukseen puheenjohtajana on toiminut Timo Laitinen ja varapuheenjohtajana Sanna Paanukoski. Hallituksen jäseninä ovat olleet Johanna Ikäheimo, Simo Rundgren, Jussi Saukkonen, Ismo Tiainen, Liisa Tyrväinen ja henkilöstön edustajana Pekka Hautala. Hallituksen toimikausi päättyy 31.3.2022.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana on toiminut Jussi Saukkonen ja jäseninä Sanna Paanukoski, Simo Rundgren ja Ismo Tiainen.

Henkilöstövaliokunnan puheenjohtajana on toiminut Timo Laitinen ja jäseninä Johanna Ikäheimo ja Liisa Tyrväinen. Valiokunnan nimi muutettiin vuoden 2021 aikana nimitys- ja palkkiovaliokunnasta henkilöstövaliokunnaksi.

Hallitus on vuonna 2021 kokoontunut 14 kertaa, tarkastusvaliokunta 11 ja henkilöstövaliokunta seitsemän kertaa.

Metsähallituksen pääjohtajana on toiminut Juha S. Niemelä. Metsähallituksen johtoryhmään kuuluivat pääjohtaja, erätalousjohtaja Jukka Bisi 24.5.2021 asti, kiinteistökehityksen liiketoimintajohtaja Tuomas Hallenberg, luontopalvelujohtaja Henrik Jansson

Metsähallitus-konsernin henkilöstö	2021	2020
Henkilöstömäärä, hlö	1 218	1 154
joista vakinaisia	944	950
joista määräaikaisia	274	204
Henkilöstömäärä tulosalueittain, hlö		
Metsähallitus Metsätalous Oy	384	421
Julkiset hallintotehtävät	638	554
Konsernitoiminnot	124	125
Kiinteistökehitys	59	40
Siemen Forelia Oy	13	13
MH-Kivi Oy	0	1
Henkilömäärä pääkonttorissa	175	158
Henkilömäärä muualla	1043	996
Henkilötyövuodet		
Henkilötyövuodet tulosalueittain, htv	1 282	1 142
Metsähallitus Metsätalous Oy	415	441
Julkiset hallintotehtävät	677	526
Konsernitoiminnot	118	121
Kiinteistökehitys	59	39
Siemen Forelia Oy	13	14
MH-Kivi Oy	0	1
Henkilöstön ikä		
Henkilöstön keski-ikä, v (kaikki vakinaiset)	51	51
Henkilöstön sukupuolijakauma		
Naisten osuus konsernin henkilöstöstä, %		
Vakinaiset ja määräaikaiset yhteensä	37	36
Miesten osuus konsernin henkilöstöstä, %		
Vakinaiset ja määräaikaiset yhteensä	63	64

1.2.2021 alkaen, johtaja, viestintä, vastuullisuus ja strategia Terhi Koipijärvi, Metsähallitus Metsätalous Oy:n toimitusjohtaja Jussi Kumpula, talousjohtaja Heli Lehtonen, lakiasianjohtaja Susanna Oikarinen, tietohallintojohtaja Anna-Leena Ruuth, luontopalvelujohtaja Timo Tanninen 31.1.2021 asti, vs. erätalousjohtaja Jyrki Tolonen 1.7.2021 alkaen, vs. erätalousjohtaja Erkki Turtinen 24.5. - 30.6.2021 ja henkilöstöjohtaja Terhi Vires. Erätalousjohtaja Jukka Bisi on vuorotteluja virkavapaalla 24.5.2021 - 31.3.2022.

Metsähallituksen tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana Jorma Nurkkala KHT, JHT ja toisena päävastuullisena tilintarkastajana Outi Koskinen, JHT, KHT.

Hallitukselle ja toimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot olivat tilikaudella yhteensä 439 278 (551 216) euroa.

METSÄHALLITUKSEN HALLINNOINTI- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

Metsähallitus on julkaissut verkkosivuillaan Metsähallituksen hallituksen hyväksymän kuvauksen noudattamastaan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä. Kuvauksessa esitetään muun muassa Metsähallituksen oikeudellinen asema, konsernin perusrakenne, omistajaohjaus, julkisten hallintotehtävien ohjaus, hallitus, toimitusjohtaja, johtoryhmä, palkitseminen, sisäinen valvonta, tilintarkastus sekä tiedottaminen.

VASTUULLISUUS

Vastuullisuus on integroitu Metsähallituksen strategiaan. Strategiakauden vastuullisuusohjelma tukee strategisten tavoitteiden saavuttamista sekä tulevaa vastuullisuuden kehitystyötä esimerkiksi vaatimustenmukaisuuden, ihmisoikeuksien ja tiedonhallinnan osalta. Hyvä hallinto, vaatimustenmukaisuus ja tapa toimia muodostavat Metsähallituksen toiminnan eettisen ja vastuullisen perustan. Vastuullisuustyö perustuu Metsähallituksen oman toiminnan vaikutuksen ja sidosryhmien tarpeiden ymmärtämiselle ja vastuullisuuden parhaisiin kansainvälisiin käytäntöihin. Vastuullisuusohjelma sisältää neljä painopistealuetta: johtaminen, ympäristö, ihmiset ja yhteiskunta.

Tarkastelukaudella strategian ja vastuullisuusohjelman toimeenpanoa toteutettiin tärkeimmiksi nostetuissa teemoissa niitä varten perustetuissa työryhmissä. Vuoden aikana kehitettiin viittä strategista teemaa, jotka olivat johtaminen, asiakaslähtöisyys, uusiutuva energia, luonnon monimuotoisuus ja kestävä matkailu. Esimerkiksi luonnon monimuotoisuus – streamissa tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden lisääminen ja luontokadon hillintä entistä paremmalla yhteensovittamisella. Tavoitteet tukevat Suomen kansallisen biodiversiteettistrategian lisäksi YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista.

Vuonna 2021 kehitetiin ISO14001-ympäristöjärjestelmän mukaista toimintaa osana Metsähallituksen johtamisjärjestelmää. Ympäristöjärjestelmäsertifiointi auditoitiin ja uusittiin keväällä.

Metsähallitus Metsätalous Oy otti vuoden aikana käyttöön ETJ+ -energiatehokkuusjärjestelmän. Järjestelmän käyttöönotto on yksi Metsähallituksen ilmasto-ohjelman tavoitteista ja järjestelmä otetaan käyttöön vaiheittain koko Metsähallituksessa. Järjestelmälle myönnettiin vuoden lopussa oma sertifikaatti.

Vaatimustenmukaisuuden mallin käyttöönottoa jatkettiin vuonna 2021. Vuoden aikana toteutettiin analyysi, jossa tunnistettiin ja priorisoitiin vaatimustenmukaisuuteen ja vastuullisuuteen liittyviä riskejä sekä niiden hallintatoimenpiteitä. Vaatimustenmukaisuuden kehitystyötä jatkettiin näiden tunnistettujen teemojen osalta syksyllä 2021. Lisäksi vuoden aikana tehtiin laajasti regulaatioseurantaa.

Metsähallituksen vastuullista brändiä ja brändiperhettä vietiin käytäntöön tuottamalla brändityökaluja ja -materiaaleja, luomalla edellytyksiä vahvaan brändiviestintään uudella viestintä-, vastuullisuus ja strategiayksikön organisaatiolla sekä erillisissä jalkauttamisprojekteissa, kuten Siemen Forelian verkkosivu-uudistuksessa ja Metsähallituksen intran uudistamisprojektissa. Brändi ja vastuullisuusohjelma on huomioitu vahvasti myös koko Metsähallituksen viestintälinjauksissa ja –ohjeissa, kuten vuonna 2021 valmistellussa some-strategiassa.

Asiakaslähtöisyystyössä määritettiin Metsähallituksen yhteisen asiakaskokemuksen perusta ja tunnistettiin Metsähallituksen asiakaskokemuksen keskeiset teemat, jotka luovat pohjan Metsähallituksen asiakaskokemuksen kehitysohjelmalle.

Metsähallituksen Korsnäsin merituulivoimapuistohankkeen kumppanivalintaa varten määriteltiin ESG-kriteerit ja valmisteltiin kansainväliset vaatimukset täyttävä ESG Due Diligence-prosessi.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan päätavoitteena on varmistaa Metsähallitukselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja toiminnan häiriötön jatkuvuus. Metsähallituksen suhtautuminen riskinottoon on maltillinen.

Riskejä hallitaan määritetyn riskienhallintaprosessin avulla. Riskienhallintaprosessiin kuuluu riskien ja niiden hallintatoimenpiteiden säännöllinen arviointi niin konserni- kuin yksikkötasollakin. Riskien merkittävyyttä arvioidaan riskin todennäköisyyden ja vaikuttavuuden yhdistelmänä. Riskien hallintatoimenpiteiden toteuttaminen kuuluu sen yksikön vastuulle, jossa riskit ovat. Riskeistä raportoidaan säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja Metsähallituksen hallitukselle.

Metsähallituksen hallitus ja hallituksen tarkastusvaliokunta valvovat Metsähallituksen riskienhallinnan toimivuutta ja kattavuutta. Hallitus vahvistaa riskienhallintapolitiikan. Riskienhallintapolitiikka päivitettiin vuoden 2021 alussa. Pääjohtajalla on kokonaisvastuu riskienhallinnan ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden toimivuudesta ja niiden järjestämisestä. Riskienhallintapäällikkö omistaa riskienhallintaprosessin ja vastaa Metsähallitus-konsernin riskienhallinnasta ja sen kehittämisestä, ohjeistuksesta ja raportointimenetelmistä sekä organisaation riskienhallinnan tukemisesta. Vastuualueiden ja tytäryhtiöiden sekä hallinnollisten yksiköiden johtajat vastaavat omilla vastuualueillaan riskienhallinnasta ja sen toteuttamisesta riskienhallintaprosessin ja konserniohjeistuksen mukaisesti. Riskienhallintatoiminto siirtyi vuoden 2021 alusta

organisaatiomuutoksen yhteydessä talousyksiköstä laki- ja vaatimustenmukaisuusyksikköön.

Sisäinen tarkastus on tärkeä osa riskienhallintaa mm. sisäisten kontrollien toimivuuden varmentamiseksi. Metsähallituksessa sisäinen tarkastus on ulkoistettu. Ulkoistuskumppanin kanssa laaditaan vuosittainen tarkastussuunnitelma, jonka tarkastusvaliokunta käsittelee ja hallitus hyväksyy. Sisäisen tarkastuksen havainnot käsitellään tarkastuksen kohteena olleessa yksikössä sekä konsernin johtoryhmässä. Havainnot raportoidaan kaikista tarkastuksista hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Tarkastelukauden tarkastukset kohdistuivat pääasiassa perustoiminnallisuuksien tarkastukseen. Tarkastuksessa annetut suositukset otetaan huomioon toiminnassa ja sen kehittämisessä. Vastuu suositusten toteuttamisesta on tarkastuksen kohteena olleen yksikön johtajalla.

VUOSI 2021 JA RISKIENHALLINTA

Vuonna 2021 riskienhallinta painottui edellisvuoden tapaan koronatilanteen hallintaan normaalin riskienhallintaprosessin ylläpidon lisäksi. Vuoden aikana tunnistettiin kehityskohteita, joihin kohdistuvat kehitystoimet käynnistettiin.

Riskien vastuullisuusnäkökulmaa on painotettu vuoden aikana riskienhallinnassa. Vastuullisuusriskit ja niiden hallinta ovat kokonaisvaltaista riskienhallintaa. Vuoden 2021 toteutettiin vastuullisuus- ja vaatimustenmukaisuusriskien kartoitus ja analyysi hankinnan sekä sopimus- ja kumppanihallinnan näkökulmista.

Strategian toteutukseen tehdyn toiminnan suunnittelun osana arvioidaan toimenpiteisiin liittyvät riskit ja määritetään niiden hallintakeinot. Riskienhallinnan toimintaa valvotaan osana toimenpiteiden seurantaa.

Metsähallituksen ilmasto-ohjelman käytännön toteutus ja pyrkimykset ennaltaehkäistä ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä otettiin huomioon monikäyttömetsien käytön suunnittelussa, niiden hoidon ja käsittelemisen ohjeistuksissa sekä metsävara- ja suunnittelujärjestelmän toiminnallisuuksien ja paikkatiedon tietosisällön kehittämisissä.

Vuonna 2021 valtion mailla esiintyi vain vähäisissä määrin metsäpaloja, jotka pystyttiin havaitsemaan ajoissa ja torjumaan tehokkaasti. Metsähallituksen henkilöstö avustaa pelastusviranomaisia ja huolehtii palokohteiden jälkivartioinnista valtion mailla.

Paula-myrsky aiheutti merkittäviä tuhoja Metsähallituksen hallinnoimilla alueilla erityisesti Kainuussa ja Koillismaalla. Myrskytuhot aiheuttivat puunkorjuun uudelleen suuntaamista tuhoalueille sekä vaikuttivat alueiden retkeily- ja metsästysmahdollisuuksiin. Kaikkea puuta ei korjattu, vaan metsiin jätettiin runsaasti monimuotoisuutta lisäävää lahopuuta.

Oulun toimistolla tapahtui tulipalo, joka aiheutti omaisuusvahinkoja. Henkilövahinkoja ei tullut ja vaikutus toimintaa oli vähäinen, koska henkilöstö työskenteli etätyöpisteissä toimiston sijaan.

Korona-pandemia vaikutti Metsähallituksen toimintaan, mutta pääosa toiminnasta pystyttiin toteuttamaan normaalisti. Toimistotyöntekijöiden siirtyminen etätöihin tapahtui sujuvasti ja syksyllä toteutetun henkilöstökyselyn perusteella henkilöstö on selvinnyt poikkeustilanteesta verrattain hyvin. Koronan takia Luontopalveluiden luontokeskuksia pidettiin suljettuina väliaikaisesti. Koronatilanteen hallinnassa johtoryhmää tuki riskienhallintapäällikön johdolla toimiva varautumisryhmä. Ryhmä vastaa tilanteen seurannasta ja Metsähallituksen koronaan liittyvistä ohjeista ja toimintamalleista.

Sisäinen tarkastus arvioi riskienhallintaprosessin toimintaa ja antoi kehityssuosituksia. Riskienhallintaa kehitetään suositusten perusteella.

KESKEISET RISKIT

Ilmastonmuutoksen vaikutukset ja luonnon monimuotoisuuden väheneminen vaikuttavat Metsähallituksen toimintaan laajasti. Nämä globaalit riskit sekä niiden vaikutukset huomioidaan toiminnassa.

Metsähallituksen keskeisiä liiketoiminnan riskejä ovat puun ja kiinteistöjen negatiivinen markkinahintojen kehitys sekä kysynnän väheneminen. Kiinteistökehityksen riskeinä ovat myös lupakäytännöt ja niihin liittyvät valitukset, jotka voivat pitkittää myyntiaikoja. Tuulivoiman merkittävät kasvuodotukset erityisesti merialueilla edellyttävät Metsähallitukselta uudenlaista osaamista ja resursointia, jotta tavoitteisiin päästään. Näillä kaikilla voi olla merkittävä vaikutus myös taloudelliseen tulokseen.

Erilaisten toimintojen sekä hallinnassa oleviin valtion maa- ja vesialueisiin liittyvien tavoitteiden ja tahtotilojen yhteensovittamisen epäonnistuminen voi vaikuttaa tavoitteiden saavuttamiseen. Aluetaloudellisten vaikutusten mahdollinen pieneneminen voi vaikuttaa maakuntien elinvoimaisuuteen.

Keskeisiä vastuullisuusriskejä ovat toiminnan mahdollinen negatiivinen vaikutus luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastonmuutokseen sekä alkuperäiskansojen oikeuksiin, yhteiskunnan eri tarpeiden yhteensovittamisen ja yhdenvertaisuuden varmistamisen epäonnistuminen, mahdolliset ihmisoikeuksien toteutumisen puutteet koko arvoketjussa sekä toiminnan vaatimustenmukaisuuden puutteet. Lisäksi sekä vastuullisuus- että maineriskinä on tunnistettu mahdolliset poikkeamat sovituista ja viestityistä toimintamalleista. Vastuullisuus- ja vaatimustenmukaisuusosaamista on kehitetty ohjeistus ja koulutusta lisäämällä. Lisäksi vietiin käytäntöön kumppani Code of Conduct. Osaamisen kehittäminen jatkuu.

Ilmastonmuutoksen vaikutukset luonnonolosuhteisiin, muutoksiin sopeutuminen ja negatiivisten vaikutusten pienentäminen ovat erittäin merkittäviä tekijöitä Metsähallituksen toiminnassa ja toimintaympäristössä. Ilmastonmuutoksen vaikutuksesta riskit metsien tuholaisten aiheuttamista vahingoista ja myrskytuhoista kasvavat. Myrskytuhot hankaloittavat puun korjuuta ja nostavat taloudellista riskiä, kun puutavaran arvo laskee ja kustannukset nousevat. Lisäksi maasto-olosuhteiden muutokset voivat hankaloittaa henkilöstön operatiivista toimintaa maastossa ja lisätä tapaturmariskejä.

Metsähallitus ylläpitää tietoa pilaantuneisiin maihin liittyvistä riskeistään, jotka on luokiteltu lainsäädännön mukaan ensisijaisiin ja toissijaisiin vastuisiin. Metsähallituksella on pääosin toissijainen vastuu. Pilaantuneita maita koskeva selvitys päivitetään säännöllisesti.

Asiakasturvallisuuteen liittyviin riskeihin kiinnitetään erityistä huomiota, jotta palvelut olisivat turvallisesti käytettävissä. Kävijämäärien noustessa esim. palvelurakenteiden huono kunto tai opasteiden puutteellisuus voivat aiheuttaa vaaratilanteita. Metsähallitus jatkaa aktiivista yhteistyötä Tukesin kanssa asiakasturvallisuuden kehittämiseksi. Luontopalveluiden rahoitus mahdollistaa mm. rakenteiden kunnon tason noston, jolla voidaan pienentää asiakasturvallisuusriskejä. Rahoituksen voimakas nousu asettaa organisaation suorituskyvylle haasteita toteuttaa kaikki korjaus- ja kehitystoimenpiteet asetetussa aikataulussa. Rahoituksen tason mahdollinen lasku voi tulevaisuudessa vaikuttaa negatiivisesti kohteiden turvallisuuteen ja siten palveluiden tarjonnan mahdollisuuksiin.

Korona-pandemian seurauksena pitkittynyt poikkeustilanne voi kuormittaa henkilöstöä ja vaikuttaa toiminnan laatuun ja tavoitteiden saavuttamiseen. Riskiä pyritään hallitsemaan aktiivisella tilanneseurannalla ja ennakoinnilla, viestinnällä, esimiesten ja henkilöstö koulutuksella sekä toimintatapojen uudistamisella.

Digitalisaation edistämisessä Metsähallituksessa on tunnistettu runsaasti mahdollisia hyötyjä. Riskinä on edelleen, että hyödyt jäävät osin toteutumatta, jos organisaatio ei kykene sitoutumaan muutoksiin ja hankkimaan tarvittavaa uutta osaamista.

Tieto- ja kyberturvallisuuteen liittyvät riskit kasvavat edelleen. Riskien realisoitumisen seurauksena toiminta voi häiriintyä tai tietoa voi joutua oikeudettomien tahojen tietoon. Tiedonhallinnan merkitys ja tietojärjestelmien toiminnan suojaamisen tärkeys lisääntyvät edelleen. Toisaalta Metsähallituksen kyky lisätä toimintansa avoimuutta ja kehittää tietovarantojensa käyttöä edellyttää jatkotoimenpiteitä.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDEN JÄLKEEN

Metsähallituksen ja konsernin alkuvuoden 2022 toiminta on ollut suunnitelmanmukaista eikä toiminnassa ole ollut sellaisia tapahtumia, joilla olisi ollut olennainen vaikutus konsernin tulokseen tai taseasemaan.

Metsäalan työtaisteluilla on ollut vaikutusta alkuvuoden 2022 puutoimituksiin, joita jää työtaisteluiden takia toimittamatta. Laki Sallan kansallispuiston perustamisesta astui voimaan 1.1.2022..

NÄKYMÄT JA OMISTAJAN ASETTAMAT TAVOITTEET VUODELLE 2022

Yleinen talouskehitys ja valtiontalouden näkymät vaikuttavat Metsähallitus-konsernin toimintaan monin tavoin. Liiketoiminnan tuloskehitys on paljolti riippuvainen puun kysynnän ja hinnan kehittymisestä. Toisen keskeisen liiketoiminta-alueen kiinteistöliiketoiminnan kysyntänäkymiin vaikuttavat merkittävästi kaavoitus- ja muut lupaprosessit. Liiketoiminnan tavoitteet ja toiminta perustuvat ohjaavan ministeriön kanssa tehtyyn tulossopimukseen vuodelle 2022.

Julkisten hallintotehtävien tavoitteet perustuvat ohjaavien ministeriöiden kanssa tehtyyn tulossopimukseen. Julkisten hallintotehtävien rahoituksen merkittävä korottaminen valtion budjetissa vaikuttaa vielä vuoden 2022 toimintaan, jossa korostuu toimenpiteiden toteuttaminen suunnitellusti.

HALLITUKSEN ESITYS VOITTOVAROJEN KÄYTÖSTÄ

Metsähallitus liikelaitoksen voittovarat ovat 135 666 167,90 euroa, josta tilikauden voittoa 115 074 308,65.

Liikelaitoksen liiketoiminnan voittovarat ovat 135 666 167,90 euroa, josta tilikauden voittoa 115 074 308,65.

Liikelaitoksen julkisten hallintotehtävien voittovarat olivat 0,00 euroa ja tilikauden tulos oli 0,00 euroa. Tilikauden tulos ja edellisen tilikauden tulos on siirretty julkisten hallintotehtävien muuhun omaan pääomaan.

Hallitus esittää, että liiketoiminnan tuloksesta tuloutetaan valtiolle 110 000 000,00 euroa.

Hallitus esittää, että tuloutus maksetaan Metsähallituksen liiketoiminnan kassavirtaan perustuvan suunnitelman mukaan, jonka maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa.

Tuloslaskelma

euroa	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2021	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2020	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2021	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2020
LIIKEVAIHTO	1.1	367 398 202,41	340 344 778,03	129 892 967,57	126 191 542,33
Liiketoiminnan muut tuotot	1.2	18 134 779,53	19 402 772,19	28 365 542,28	39 858 341,19
Valtion talousarviosta muuhun toimintaan saatu rahoitus	1.3	75 929 962,8	55 455 649,52	75 924 962,80	55 448 329,52
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana		7 614 958,77	5 205 726,18	1 178 590,98	1 178 590,98
Varastojen muutos		-1715434,67	-1 257 104,17	210 165,42	210 165,42
Ulkopuoliset palvelut		173 337 075,66	160 560 318,44	9 528 006,6	7 211 883,51
Materiaalit ja palvelut yhteensä		179 236 599,76	164 508 940,45	10 998 776,26	8 600 639,91
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	1.4	61 715 308,94	50 551 784,83	43 127 366,69	32 537 317,94
Henkilösivukulut					
Eläkekulut		10 150 302,88	8 769 301,06	7 464 728,84	6 356 831,57
Muut henkilösivukulut		2 945 914,63	1 701 994,19	2 083 596,01	1 065 791,65
Henkilöstökulut yhteensä		74 811 526,45	61 023 080,08	52 675 691,54	39 959 941,16
Poistot ja arvonalentumiset					
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	1.5	10 084 044,36	9 901 547,03	3 745 728,54	4 207 531,31
Liiketoiminnan muut kulut	1.6	63 204 045,78	52 180 928,81	53 944 736,89	54 424 416,93
LIIKEVOITTO		**134 126 728,39**	**127 588 703,37**	**112 818 539,42**	**114 305 683,73**
Rahoitustuotot ja -kulut					
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		3 4142,06	40 541,68	11 634 142,06	22 540 541,68
Muut korko- ja rahoitustuotot		40 303,85	25 877,85	24 801,11	21 562,06
Korkokulut ja muut rahoituskulut		533 092,97	466 349,80	118 535,4	93 088,21
Arvonal. palautus pys.vast.sijoituksista		0,00	0,00	300 000,00	1 100 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1.7	-458 647,06	-399 930,27	11 840 407,77	23 569 015,53
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		**133 668 081,33**	**127 188 773,10**	**124 658 947,19**	**137 874 699,26**
Tuloverot		13 661 678,05	12 010 568,98	9 447 970,65	9 433 523,00
Julkisten hallintotehtävien tuloksen siirto omaan pääomaan		-136 667,89	-1 060 852,53	-136 667,89	-1 060 852,53
Vähemmistön osuus		60 060,39	86 656,32	0,00	0,00
TILIKAUDEN VOITTO		**119 929 795,78**	**114 204 007,91**	**115 074 308,65**	**127 380 323,73**

Tase, vastaavaa

euroa	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 31.12.2021	Metsähallitus-konserni 31.12.2020	Metsähallitus-liikelaitos 31.12.2021	Metsähallitus-liikelaitos 31.12.2020
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT	1.8				
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet		55 924,35	3 159,57	0,00	3 159,57
Muut aineettomat hyödykkeet		3 986 466,69	4 480 905,31	1 799 064,33	1 543 883,29
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		2 179 392,14	1 237 533,49	2 179 394,14	1 237 533,49
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		6 221 785,18	5 721 598,37	3 978 458,47	2 784 576,35
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet		3 922 234 447,77	3 902 364 388,53	3 920 766 125,32	3 900 832 828,60
Tiet		63 094 481,44	59 142 671,80	21 828 213,81	23 228 248,85
Rakennukset ja rakennelmat		28 792 950,56	31 180 143,02	16 309 603,57	18 462 333,88
Koneet ja kalusto		959 693,32	1 117 992,26	207 699,77	159 773,21
Muut aineelliset hyödykkeet		161 632,20	183 468,32	10 599,04	10 599,04
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		4 774 226,94	2 547 976,61	4 774 226,94	2 547 976,61
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		4 020 017 432,23	3 996 536 640,54	3 963 896 468,45	3 945 241 760,19
Sijoitukset					
Osuudet saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöissä	1.9	0,00	0,00	49 725 635,81	49 425 635,81
Muut osakkeet ja osuudet	1.10	1 435 050,79	1 435 050,79	1 843 923,20	1 843 923,20
		0,00	1 800,00	0,00	1 800,00
Sijoitukset yhteensä		1 435 050,79	1 436 850,79	51 569 559,01	51 271 359,01
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		**4 027 674 268,20**	**4 003 695 089,70**	**4 019 444 485,93**	**3 999 297 695,55**

euroa	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 31.12.2021	Metsähallitus-konserni 31.12.2020	Metsähallitus-liikelaitos 31.12.2021	Metsähallitus-liikelaitos 31.12.2020
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Valmiit tuotteet		15 079 394,96	13 223 343,69	1 003 504,47	1 077 184,45
Keskeneräiset tuotteet		722 544,60	863 161,20	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus yhteensä		15 801 939,56	14 086 504,89	1 003 504,47	1 077 184,45
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset					
Muut saamiset	1.11	4 175 015,72	5 175 015,72	3 000 000,00	3 000 000,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		4 175 015,72	5 175 015,72	3 000 000,00	3 000 000,00
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset		39 840 275,77	31 095 374,00	2 086 915,58	1 444 462,97
Saamiset saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöiltä	1.12	0,00	0,00	175 487,22	4 373 883,57
Muut saamiset	1.13	1 325 600,20	804 365,68	483 886,01	116 990,34
Siirtosaamiset	1.14	5 497 556,27	7 175 556,86	4 990 140,71	6 911 245,73
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		46 663 432,24	39 075 296,54	7 736 429,52	12 846 582,61
Rahat ja pankkisaamiset		72 799 758,70	60 749 235,48	71 870 707,44	56 395 636,66
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		**139 440 146,22**	**119 086 052,63**	**83 610 641,43**	**73 319 403,72**
VASTAAVAA YHTEENSÄ		**4 167 114 414,42**	**4 122 781 142,33**	**4 103 055 127,36**	**4 072 617 099,27**

Tase, vastattavaa

euroa	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 31.12.2021	Metsähallitus-konserni 31.12.2020	Metsähallitus-liikelaitos 31.12.2021	Metsähallitus-liikelaitos 31.12.2020
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA	1.15				
Peruspääoma		2 591 818 700,84	2 593 160 887,84	2 591 818 700,84	2 593 160 887,84
Muu oma pääoma		224 811 631,77	224 811 631,77	224 811 631,77	224 811 631,77
Julkisten hallintotehtävien muu oma pääoma		1 059 017 806,23	1 039 385 483,92	1 059 017 806,23	1 039 385 483,92
Edellisten tilikausien voitto		27 532 675,82	33 328 531,07	20 591 859,25	13 211 535,52
Tilikauden voitto		119 929 795,78	114 204 007,91	115 074 308,65	127 380 323,73
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		**4 023 110 610,44**	**4 004 890 542,51**	**4 011 314 306,74**	**3 997 949 862,78**
VÄHEMMISTÖOSUUS	1.16	4 697 126,73	4 757 187,12	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET					
Muut pakolliset varaukset	1.17	1 135 418,16	1 039 918,00	174 310,00	174 310,00
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen vieras pääoma	1.18				
Lainat rahoituslaitoksilta		42 236 073,58	34 000 000,00	0,00	0,00
Muut velat		52 000,00	52 000,00	52 000,00	52 000,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		42 288 073,58	34 052 000,00	52 000,00	52 000,00
Lyhytaikainen vieras pääääoma	1.19				
Lainat rahoituslaitoksilta		10 000 000,00	4 000 000,00	6 000 000,00	0,00
Saadut ennakot		44 823 158,64	41 260 702,46	44 810 985,37	40 859 702,63
Ostovelat		13 476 797,26	9 074 801,86	6 301 143,87	3 529 582,02
Velat saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöille	1.20	0,00	0,00	13 944 170,74	12 518 165,72
Muut velat	1.21	7 948 444,39	7 697 430,13	7 096 837,17	8 392 527,26
Siirtovelat	1.22	19 604 436,23	15 975 824,66	13 361 373,47	9 140 948,86
Laskennallinen verovelka		30 348,99	32 735,592	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääääoma yhteensä		95 883 185,51	78 041 494,70	91 514 510,62	74 440 926,49
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		**138 171 259,09**	**112 093 494,70**	**91 566 510,62**	**74 492 926,49**
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		**4 167 114 414,42**	**4 122 781 142,33**	**4 103 055 127,36**	**4 072 617 099,27**

Rahoituslaskelma

euroa	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2021	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2020	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2021	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2020
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA				
Myynnistä saadut maksut	358 653 300,64	346 250 439,86	133 448 911,31	132 039 336,33
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	9 585 756,09	6 946 992,05	19 192 124,95	23 363 606,96
Maksut liiketoiminnan kuluista	-307 028 875,92	-258 490 480,39	-109 083 968,61	-70 921 708,07
Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja	61 210 180,81	94 706 951,52	43 557 067,65	84 481 235,22
Maksetut korot ja rahoituskulut	-533 092,97	-466 349,80	-118 535,40	-93 088,21
Saadut korot liiketoiminnasta	40 303,85	25 877,85	24 801,11	21 562,06
Saadut osingot	34 142,06	40 541,68	11 634 142,06	22 540 541,68
Maksetut välittömät verot	-13 916 127,10	-9 522 429,41	-9 718 288,37	-8 859 551,38
Rahavirta ennen valtion talousarviorahoitusta	46 835 406,65	84 784 591,84	45 379 187,05	98 090 699,37
Valtion talousarviorahoitus muuhun toimintaan	75 929 962,80	55 455 649,52	75 924 962,80	55 448 329,52
Liiketoiminnan rahavirta	**122 765 369,45**	**140 240 241,36**	**121 304 149,85**	**153 539 028,89**
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Luonnonsuojelualueostot, osakkeet	375 119,68	9 913,06	375 119,68	9 913,06
Käyttöomaisuuden ostot, ministeriön rahoitus	-4 338 972,77	-5 250 236,98	-4 338 972,77	-5 250 236,98
Käyttöomaisuuden ostot, EU-rahoitus	-625 768,00	-673 187,45	-625 768,00	-673 187,45
Käyttöomaisuuden ostot, muu rahoitus	-334 059,17	-469 599,58	-334 059,17	-469 599,58
Investoinnit aineellisiin ja aineett. hyödykkeisiin	-21 338 461,19	-24 503 730,72	-10 614 031,39	-13 930 804,59
Aineellisten ja aineett. hyödykkeiden luov. tulot	16 721 600,55	23 449 255,50	16 293 125,86	26 895 200,48
Omistajien sijoitus/palautus luonnonsuojelualueiden hankintaan ja osakkeisiin	-375 119,68	-9 913,06	-375 119,68	-9 913,06
Luontokeskusten ym. rakentamiseen saatu rahoitus	4 964 740,77	5 161 504,38	4 964 740,77	5 161 504,38
Investointien rahavirta	**-4 950 919,81**	**-2 285 994,85**	**5 345 035,30**	**12 202 475,84**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Pitkäaikaiset muut koroll. velat, muutos	8 236 073,58	26 877 614,23	0,00	0,00
Pitkäaikaiset muut korottomat velat, muutos	0,00	-1 700 250,00	0,00	-1 700 000,00
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta, muutos	6 000 000,00	-9 995 836,24	6 000 000,00	-13 995 836,24
Konsernitilivelat tytäryhtiöille, muutos	0,00	0,00	2 825 885,63	-572 232,07
Voitontuloutus	-120 000 000,00	-138 900 000,00	-120 000 000,00	-138 900 000,00
Rahoituksen rahavirta	**-105 763 926,42**	**-123 718 472,01**	**-111 174 114,37**	**-155 168 068,31**
RAHAVAROJEN MUUTOS	12 050 523,22	14 235 774,50	15 475 070,78	10 573 436,42
Rahavarat 1.1.	60 749 235,48	46 513 460,98	56 395 636,66	45 822 200,24
Rahavarat 31.12.	72 799 758,70	60 749 235,48	71 870 707,44	56 395 636,66
Rahavarojen muutos	**12 050 523,22**	**14 235 774,50**	**15 475 070,78**	**10 573 436,42**

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Vuoden 2021 tilinpäätös on laadittu Metsähallituksesta annetun lain (234/2016) sekä valtioneuvoston asetuksen (1368/2016) mukaisesti.

Tilinpäätös käsittää tilikauden 1.1.-31.12.2021 ja sen vertailutiedot ovat edelliseltä tilikaudelta 1.1.-31.12.2020.

METSÄHALLITUS-KONSERNI JA LIIKETOIMINTAKOKONAISUUS

Metsähallituskonserni sisältää liikelaitos Metsähallituksen liiketoiminnan ja Julkiset hallintotehtävät sekä näiden tytäryhtiöt, joita ovat Metsähallitus Metsätalous Oy, MH-Kivi Oy, Siemen Forelia Oy, Nuuksiokeskus Oy ja Korsvind AB Oy. Korsvind AB Oy on perustettu 22.6.2021, mutta sillä ei ole ollut toimintaa tilikauden 22.6.-31.12.2021 aikana.

Liiketoimintakokonaisuus muodostuu liikelaitos Metsähallituksen liiketoiminnasta ja sen tytäryhtiöistä, joita ovat Metsähallitus Metsätalous Oy, MH-Kivi Oy ja Siemen Forelia Oy ja Korsvind AB Oy.

Nuuksiokeskus Oy on Julkisten hallintotehtävien tytäryhtiö.

RAHOITUS VALTION TALOUSARVIOSTA JULKISILLE HALLINTOTEHTÄVILLE

Liikelaitoksen tuloslaskelmassa on esitetty valtion talousarvion kautta saatu rahoitus suoriteperusteisena tuottoeränä siten, että se vastaa tilikaudelle kirjattuja kuluja pois lukien poistot, kulujen oikaisut sekä kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenot. Tilikauden aikana keskeneräisiin rakennuksiin ja muuhun käyttöomaisuuteen saatu rahoitus on kirjattu hankintamenon vähennykseksi. Julkisten hallintotehtävien liitetiedoissa esitetään laskelma valtion talousarviosta saadusta rahoituksesta.

ARVOSTUS- ja JAKSOTUSPERIAATTEET

Pysyvät vastaavat

Valtioneuvoston päätöksellä (27.10.2016) uuden lain mukaisen Metsähallituksen liiketoiminnalle siirrettiin 15.4.2016 valtion maa- ja vesiomaisuus käyvästä arvosta. Liiketoiminnan muu omaisuus ja julkisten hallintotehtävien omaisuus siirrettiin kirjanpitoarvosta. Samalla korotettiin liiketoiminnan peruspääomaa ja julkisten hallintotehtävien aikaisemman tilikauden tappiot ja 2016 alkuvuoden tappio siirrettiin rasittamaan Julkisten hallintotehtävien muuta omaa pääomaa.

Lisäksi nk. muu maa-ja vesiomaisuus, luontaistalousalueet ja osa yleisistä vesialueista, siirrettiin kirjanpidossa Julkisilta hallintotehtäviltä liiketoiminnalle.

Tämän jälkeen liiketoiminnan hallintaan ja liiketoiminnan hallinnasta ilman vastiketta siirretty omaisuus on arvostettu siirron yhteydessä käypään arvoon. Kun liikelaitos on saanut liiketoiminnan omaisuussiirrosta päätöksen ja tilintarkastajan lausunnon, omaisuus kirjataan taseen omaisuustilille tai sieltä pois. Kirjauksen vastaeränä on taseen Muissa veloissa oleva Oman pääoman korjaus -tili, josta siirto peruspääomaan tai peruspääomasta tehdään sen jälkeen, kun ministeriö on antanut päätöksensä peruspääoman muutoksesta.

Julkisten hallintotehtävien hallintaan tai hallinnasta ilman vastiketta siirretty omaisuus on arvostettu siirron yhteydessä luovuttajan kirjanpitoarvoon. Omaisuuden siirto kirjataan saadun siirtopäätöksen perusteella taseen omaisuustilille tai sieltä pois. Vastaeränä on julkisten hallintotehtävien Muu oma pääoma.

Poistokelpoiset muut pysyvät vastaavat on merkitty hankintamenon määräisinä, joista on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Poistot on laskettu tasapoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella. Uudelleenarvotetuista soravaroista on tehty käytön mukaiset substanssipoistot.

Peruspääomaan liittyen taseen monikäyttömetsiin on tehty käyvän arvon määritys. Saatua päivitettyä käypää arvoa ei ole kirjattu taseeseen, vaan se on esitetty taseen liitetiedoissa.

VAIHTUVIEN VASTAVIEN ARVOSTUS

Vaihto-omaisuus

Tilikauden päättyessä jäljellä olevan vaihto-omaisuuden välitön hankintameno on aktivoitu. Vaihto-omaisuuden todennäköisen hankintamenon tai luovutushinnan ollessa tilikauden hankintamenoa pienempi, on erotus kirjattu kuluksi.

VERTAILUKELPOISUUS EDELLISEEN VUOTEEN

Liikelaitoksen liiketoiminta on kirjannut tilikauden aikana yhden tytäryhtiön osakkeiden arvonalennuksen palautusta 0,3 miljoonaa euroa. Erä on esitetty rahoitustuottona tuloslaskelmassa. Arvonalennuksen palautusperustuu yhtiöin toteutuneeseen ja ennustettuun positiiviseen tuloskehitykseen.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki vuoden lopulla omistetut konserniyritykset.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Tytäryhtiöiden hankinta-menon ja hankittua osuutta vastaavan oman pääoman ero on esitetty konserniliikearvona, joka on poistettu viidessä vuodessa.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat sekä sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu.

Konsernin laskennalliset verosaamiset on esitetty liitetiedoissa.

Vähemmistölle kuuluvat osuudet on erotettu omasta pääomasta ja tilikauden tuloksesta ja esitetty omina erinään konsernin tuloslaskelmassa ja taseessa.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

milj. euroa	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2021	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2020	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2021	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2020
Liikevaihto toimialoittain	**1.1**				
Metsätalousliiketoiminta		328,6	305,1	95,0	95,3
Kiinteistökehitys		20,6	18,4	20,6	18,3
Maa-aineskauppa		0,9	1,2	0,0	0,0
Siemen- ja taimituotanto		3,5	3,4	0,0	0,0
Muut		13,8	12,2	14,3	12,6
Yhteensä		**367,4**	**340,3**	**129,9**	**126,2**
Liiketoiminnan muut tuotot	**1.2**				
Pysyvien vastaavien myyntivoitot		10,6	12,1	10,5	12,1
Muut tuotot		7,5	7,3	6,7	27,8
Yhteensä		**18,1**	**19,4**	**17,2**	**39,9**
Valtion talousarviosta saatu rahoitus	**1.3**				
Valtion talousarviossa muuhun toimintaa osoitettu rahoitus tilikaudella suoriteperusteisena tuottoeränä		75,9	55,5	75,9	55,4
Johdon palkat ja palkkiot, teur	**1.4**				
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot tilikaudella		805	1050	439	551
Suunnitelman mukaiset poistot	**1.5**				
Aineettomat hyödykkeet		1,7	1,8	0,5	0,7
Tiet		6,1	5,1	1,4	1,4
Rakennukset ja rakennelmat		1,9	2,3	1,7	2,1
Koneet ja kalusto, muut aineell.		0,3	0,4	0,1	0,1
Yhteensä		**10,1**	**9,6**	**3,7**	**4,2**

Suunnitelman mukaiset poistoajat	ennen 1.1.2020	1.1.2020 alkaen
Aineettomat oikeudet, muut pitkävaik. menot	4–5 vuotta	4–5 vuotta
Sora-alueet	substanssipoisto	substanssipoisto
Tiet	10–25 vuotta	1–25 vuotta
Kalarakenteet	pääosin 10 vuotta	15 vuotta
Uittorakenteet	25 vuotta	15 vuotta
Rakennukset	20–40 vuotta, Nuuksiokeskus 90 vuotta	20 vuotta
Rakennelmat	4–10 vuotta	8 vuotta
Koneet ja kalusto	4–8 vuotta, Nuuksiokeskus 15 vuotta	4–5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet: asfaltointi, kasvatusalustat	15–20 vuotta	15 vuotta

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuushyödykkeittäin taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

milj. euroa	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2021	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2020	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2021	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2020
Liiketoiminnan muut kulut	**1.6**				
Toimitilakulut		27,1	19,5	25,4	18,1
ICT-kulut		12,7	11,8	10,3	9,3
Matkakulut		5,3	4,6	3,0	2,2
Ulkopuoliset palvelut		2,0	2,6	1,9	2,3
Kone-ja kalustokulut, ajoneuvokulut		4,8	3,9	4,4	3,5
Muut henkilöstökulut		3,0	2,7	2,1	1,6
Muut kulut		8,2	7,0	6,5	5,6
Konsernin sisäiset kulut		0,0	0,0	0,4	11,8
Yhteensä		**63,2**	**52,2**	**53,9**	**54,4**
Muut korko- ja rahoitustuotot	**1.7**				
Osinkotuotot ulkopuolisilta		0,03	0,04	0,03	0,04
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä		0,00	0,00	11,6	22,5
Korkotuotot		0,04	0,03	0,02	0,02
Yhteensä		**0,1**	**0,1**	**11,7**	**22,6**
Korkokulut ja muut rahoituskulut					
Korkokulut		0,5	0,5	0,1	0,1
Yhteensä		**0,5**	**0,5**	**0,1**	**0,1**
Arvonalennuksen palautus pysyvien vastaavien sijoituksista					
Tytäryhtiöosakkeiden arvonalennuksen palautus		0,0	0,0	0,3	1,1
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		**-0,5**	**-0,4**	**11,8**	**23,6**

Tasetta koskevat liitetiedot

	Liitetieto	Aineett. hyödykk.	Maa- ja vesialueet	Tiet, maa- ja vesirak.	Rakenn. ja rakennelmat	Koneet ja kalusto, muut aineell.	Keskener. hankkeet	Osakkeet ja osuudet muut saam.	Yhteensä
Pysyvät vastaavat, milj. euroa	**1.8**								
METSÄHALLITUS-KONSERNI									
Hankintameno 1.1.		25,0	3 907,4	132,8	100,7	29,3	2,5	1,4	4 201,5
Lisäykset		1,8	24,7	10,5	0,0	0,1	3,6	0,0	40,8
Vähennykset		0,0	-4,9	0,0	-1,3	0,0	-1,4	0,0	-7,5
Arvonalennus		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00
Hankintameno 31.12.		**26,8**	**3 927,3**	**143,3**	**99,4**	**29,4**	**4,8**	**1,4**	**4 234,8**
Kert.poistot ja arvonal. 1.1.		18,9	5,0	74,1	69,5	28,0	0,0	0,0	197,8
Vähenn.ja siirt.kert.poistot		0,0	0,0	0,0	-0,8	0,0	0,0	0,0	-0,8
Tilikauden poisto		1,7	0,0	6,1	1,9	0,3	0,0	0,0	10,1
Kertyneet poistot 31.12.		**20,6**	**5,0**	**80,2**	**70,6**	**28,3**	**0,0**	**0,0**	**207,1**
Kirjanpitoarvo 1.1.		6,1	3 902,4	58,8	31,2	1,3	2,5	1,4	4 003,7
Kirjanpitoarvo 31.12.		**6,2**	**3 922,2**	**63,1**	**28,8**	**1,1**	**4,8**	**1,4**	**4 027,7**
Tuotannon koneet ja laitteet, kirjanpitoarvo 31.12.						1,3			
METSÄHALLITUS-LIIKELAITOS									
Hankintameno 1.1.		9,4	3 902,7	97,8	80,8	16,8	2,5	51,3	4 161,3
Lisäykset		1,7	24,7	0,0	0,0	0,1	3,6	0,0	30,2
Vähennykset		0,0	-4,8	0,0	-1,3	0,0	-1,4	0,0	-7,4
Arvonkorotus		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3
Hankintameno 31.12.		**11,1**	**3 922,6**	**97,8**	**79,5**	**17,0**	**4,8**	**51,6**	**4 184,4**
Kert.poistot ja arvonal. 1.1.		6,6	1,8	74,6	62,3	16,6	0,0	0,0	162,0
Vähenn.ja siirt.kert.poistot		0,0	0,0	0,0	-0,8	0,0	0,0	0,0	-0,8
Tilikauden poisto		0,5	0,0	1,4	1,7	0,1	0,0	0,0	3,7
Kertyneet poistot 31.12.		**7,1**	**1,8**	**76,0**	**63,2**	**16,7**	**0,0**	**0,0**	**164,9**
Kirjanpitoarvo 1.1.		2,3	3 900,8	23,2	18,5	0,2	2,5	51,3	3 999,3
Kirjanpitoarvo 31.12.		**4,0**	**3 920,8**	**21,8**	**16,3**	**0,2**	**4,8**	**51,6**	**4 019,4**
Tuotannon koneet ja laitteet, kirjanpitoarvo 31.12.						0,2			

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Liitetieto	Omistusosuus %	Kirjanpitoarvo emoyhtiössä, euroa
Tytäryhtiöosakkeet	**1.9**		
LIIKELAITOS			
Metsähallitus Metsätalous Oy, Rovaniemi		100	25 649 635,81
MH-Kivi Oy, Oulu		100	6 400 000,00
Siemen Forelia Oy, Jyväskylä		100	5 476 000,00
Nuuksiokeskus Oy, Espoo		68,1	12 200 000,00
Yhteensä			**49 725 635,81**

	Liitetieto	Metsähallitus-konserni 2021	Metsähallitus-konserni 2020	Metsähallitus-liikelaitos 2021	Metsähallitus-liikelaitos 2020
Muut osakkeet ja osuudet	**1.10**				
Osakkeet ja osuudet, kirjanpitoarvo, milj. euroa					
Tytäryhtiöosakkeet		0,0	0,0	49,7	49,4
Muut osakkeet ja saamiset		1,4	1,4	1,8	1,8
Yhteensä		**1,4**	**1,4**	**51,6**	**51,3**
Pitkäaikaiset saamiset	**1.11**				
Muut saamiset		3,0	3,0	3,0	3,0
Vakuustalletukset		1,2	2,2	0,0	0,0
Yhteensä		**4,2**	**5,2**	**3,0**	**3,0**
Saamiset saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöiltä, milj. euroa	**1.12**				
Myyntisaamiset				0,1	1,1
Muut saamiset				0,1	0,0
Siirtosaamiset				0,0	0,7
Yhteensä				**0,2**	**1,9**

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 2021	Metsähallitus-konserni 2020	Metsähallitus-liikelaitos 2021	Metsähallitus-liikelaitos 2020
Muut saamiset, lyhytaikaiset, milj. euroa	**1.13**				
Muut ennakot, menoennakot		0,2	0,1	0,2	0,1
Arvonlisävero-ja verosaamiset		1,1	0,7	0,3	0,0
Yhteensä		**1,3**	**0,8**	**0,5**	**0,1**
Siirtosaamiset lyhytaikaiset, milj. euroa	**1.14**				
Life-hankkeet, tulojäämät		0,8	0,5	0,8	0,4
EU:n rakennerahastohankkeet, tulojäämät		2,5	3,1	2,4	3,0
Projektisaamiset, muut tulojäämät		1,6	3,5	1,6	3,4
Muut menoennakot, ostolaskut		0,6	0,2	0,2	0,0
Yhteensä		**5,5**	**7,2**	**5,0**	**6,9**
Oma pääoma, milj. euroa	**1.15**				
Peruspääoma 1.1.		2 593,2	2 601,4	2 593,2	2 601,4
Hallinnansiirot, valtionperinnöt		0,1	-8,2	0,1	-8,2
Maankäyttömuutokset		-1,5	0,0	1,5	0,0
Muut muutokset, sis. peruspääoman pal.ja arvonkor.		0,0	0,0	0,0	0,0
Peruspääoma 31.12.		2 591,8	2 593,2	2 591,8	2 593,2
Muu oma pääoma 1.1		224,8	224,8	224,8	224,8
Muu oma pääoma 31.12.		224,8	224,8	224,8	224,8

	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 2021	Metsähallitus-konserni 2020	Metsähallitus-liikelaitos 2021	Metsähallitus-liikelaitos 2020
Julk. hall.tehtävien muu oma pääoma ennen tuloksen siirtoja 1.1.		1 039,4	1 030,2	1 039,4	1 030,2
Hallinnansiirrot, valtionperinnöt		17,9	8,1	17,9	8,1
Maankäyttömuutokset, muut		1,5	0,0	1,5	0,0
Omistajan sijoitus ls-aluehankintaan		0,4	0,0	0,4	0,0
JHT:n tilikauden tuloksen siirto omaan pääomaan		0,1	1,1	0,1	1,1
Muu oma pääoma 31.12.		1 059,0	1 039,4	1 059,0	1 039,4
Edellisten tilikausien voitto 1.1.		147,5	172,2	140,6	152,1
Voiton tuloutus valtiolle		-120,0	-138,9	-120,0	-138,9
Edellisten tilikausien voitto 31.12.		27,5	33,3	20,6	13,2
Tilikauden voitto 1.1.-31.12.		119,9	114,2	115,1	127,4
Ed. tilikausien ja tilikauden tulokset 31.12.		147,5	147,5	135,7	140,6
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.		**4 023,1**	**4 004,9**	**4 011,3**	**3 998,0**
Vähemmistöosuus	**1.16**				
Nuuksiokeskus Oy		4,7	4,8		
VÄHEMMISTÖOSUUS YHTEENSÄ		**4,7**	**4,8**		

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 2021	Metsähallitus-konserni 2020	Metsähallitus-liikelaitos 2021	Metsähallitus-liikelaitos 2020
Pakolliset varaukset, milj. euroa	**1.17**				
Muut pakolliset varaukset		1,1	1,0	0,2	0,2
Pakolliset varaukset yhteensä		**1,1**	**1,0**	**0,2**	**0,2**
Yli 5 vuoden kuluttua erääntyvien pitkäaikaisten lainojen yhteismäärä	**1.18**				
Yhteensä		**42,2**	**34,0**	**0,0**	**0,0**
Valtiolle suorittamatta olevan velan määrä, milj. euroa	**1.19**				
Velka valtiolle, enn.pidätysvelka, sosiaaliturva-maksuvelka, VaEL, TyEL		2,6	1,7	1,9	0,9
Velat saman liikelaitoksen tytäryhtiöille, milj. euroa	**1.20**				
Ostovelat				0,1	0,8
Siirtovelat				0,0	1,9
Konsernitilivelat				13,8	11,0
Yhteensä				**13,9**	**13,7**
Muut velat, pitkä- ja lyhytaik., milj. euroa	**1.21**				
Pitkäaikaiset korottomat velat		0,0	0,1	0,0	1,7
ALV-velka		5,1	4,5	4,5	4,3
Ennakonpidätys- , sos.turvamaksu- ja muut lakisäät. henkilöstökuluvelat, liittyen palkanmaksuun		1,2	1,1	0,8	0,7
Oman pääoman korjaukset		1,2	0,4	1,2	0,4
Muut		0,5	1,7	0,5	0,0
Yhteensä		**7,9**	**7,7**	**7,1**	**7,2**
Siirtovelat, milj. euroa	**1.22**				
Lakisäät. jaksotetut henkilöstökulut		1,4	0,6	1,0	0,2
Lomapalkkavelka sos.kuluineen		11,1	11,5	7,8	7,1
Muut henkilöstökulujaksotukset		6,7	0,0	4,3	0,0
Verojaksotus		0,1	2,5	0,0	0,6
Muut		0,3	1,4	0,2	1,3
Yhteensä		**19,6**	**16,0**	**13,4**	**9,1**

Muut liitetiedot

	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 2021	Metsähallitus-konserni 2020	Metsähallitus-liikelaitos 2021	Metsähallitus-liikelaitos 2020
Vastuusitoumukset milj. euroa	**1.23**				
Leasingvastuut					
seuraavana vuonna maksettavat		2,2	2,4	2,0	2,3
myöhemmin maksettavat		2,4	3,1	2,1	3,7
Pankkitakausvastuut		2,5	2,4	0,9	0,9
Muut pankkivastuut		1,0	1,0	0,5	0,5
Käteispantit, takuutalletukset		0,8	0,8	0,8	0,8
Investointisitoumukset		3,2	3,2	3,2	3,2
Vuokravastuut milj. euroa (alv. 0)		4,2	4,3	4,2	4,3

Leasingsopimuksissa on lunastusehto jäännösarvon saavuttaessa sovitun tason. Sopimukset ovat irtisanottavissa 3 kk irtisanomisajalla. Konsernilla on myös ilman lunastusehtoja olevia, pääsääntöisesti viiden vuoden sopimuksia. Kiinteistöjen perusparannus- ja uudisrakentamisinvestointeihin liittyy arvonlisäveron tarkistusvastuu 10 vuoden aikana alkaen rakentamispalvelun valmistusmisvuoden alusta. Tytäryhtiön liiketoimintakaupan välitystuomioista on vastapuoli esittänyt kumoamista koskevat kanteet ja varannut oikeuden esittää vaatimuksia saamisista Metsähallitukselta ja sen tytäryhtiöltä. Metsähallituksen näkemyksen mukaan vaateet ovat perustettomia.

Vuokravastuut

Metsähallituksella on määräaikaisia ja toistaiseksi voimassa olevia toimitilojen vuokrasopimuksia. Toimitiloja hallinnoidaan konsernissa keskitetysti.

Vastuu pilaantuneiden maiden kunnostamisessa

Metsähallituksen hallinnoimilla alueilla pilaantuneeseen maa-alueeseen liittyvä vastuu on ensijaisesti sillä, joka on vastannut pilaavasta toiminnasta. Alueen haltijana Metsähallitus voi joutua vastaamaan pilaantumisen kunnostuskustannuksista, jos ensijainen vastuutaho ei siihen kykene.

Lähipiiriliiketoimet

Julkiset hallintotehtävät saa valtion talousarvion kautta rahoitusta toimintaansa. Erä näkyy liikelaitoksen ja konsernin tuloslaskelmassa suoriteperusteisena tuottoeränä, josta kerrotaan tarkemmin erillisessä tilinpäätöksessä. Valtiolle on maksettu voitontuloutusta kaudelta 1.1.–31.12.2020.

	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 2021	Metsähallitus-konserni 2020	Metsähallitus-liikelaitos 2021	Metsähallitus-liikelaitos 2020
Lähipiiriliiketoimet	**1.24**				
Konsernin sisäiset liiketoimet kaudella*					
Tavaroiden myynnit				0,5	0,5
Palveluiden myynnit				119,3	116,2
Tavaroiden ostot				0,1	0,1
Palveluiden ostot				14,9	12,6
Yhteensä				**104,8**	**104,0**
Henkilöstön lukumäärä kaudella, henkilötyövuosia	**1.25**				
Työntekijät ja toimihenkilöt		1282	1 142	854	686
Laskennalliset verosaamiset ja -velat	**1.26**				
Laskennallinen verosaaminen					
tytäryhtiöden tappioista		1,7	2,1		
pakollisista varauksista		0,2	0,2		
Yhteensä		**1,9**	**2,3**		
Tilintarkastajien palkkiot kaudella, teur	**1.27**				
KPMG Audit					
Tlintarkastus, tilikausi ja edell. tilikausi		85,1	73,8	43,7	47,5
Muut palvelut		41,7	143,9	41,7	140,9
Yhteensä		**126,7**	**217,7**	**85,3**	**188,4**

*Konsernin sisäiset liiketoimet ovat markkinaehtoisia.

LIIKETOIMINTAKONSERNI JA LIIKETOIMINTA

Tuloslaskelma

euroa	Liitetieto	Liiketoiminta-kokonaisuus 1.1.-31.12.2021	Liiketoiminta-kokonaisuus 1.1.-31.12.2020	Liiketoiminta 1.1.-31.12.2021	Liiketoiminta 1.1.-31.12.2020
LIIKEVAIHTO	2.1	354 842 558,68	3 289 121 84,26	115 836 654,14	113 656 385,81
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2	24 686 597,51	23 355 415,97	34 799 694,45	32 693 328,2
Valtion talousarviosta muuhun toimintaan saatu rahoitus		5 000,00	7 320,00	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana		6 533 037,93	4 448 647,26	99 826,01	96 216,65
Varastojen muutos		-1 789 114,65	-1 467 269,59	0,00	0,00
Ulkopuoliset palvelut		166 065 559,61	154 874 923,68	877 606,16	661 723,57
Materiaalit ja palvelut yhteensä		170 809 482,89	157 856 301,35	977 432,17	757 940,22
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot		30 730 465,17	27 304 179,56	12 146 072,92	9 293 262,67
Henkilösivukulut					
Eläkekulut		4 730 929,94	4 205 980,51	2 045 335,90	1 793 511,02
Muut henkilösivukulut		1 467 701,51	930 785,55	605 382,89	294 583,01
Henkilöstökulut yhteensä		36 929 096,62	32 440 945,62	14 796 811,71	11 381 356,70
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	2.3	8 137 217,92	7 936 167,82	2 218 974,55	2 742 258,59
Liiketoiminnan muut kulut	2.4	29 578 074,10	27 273 677,33	20 054 364,48	18 253 639,97
LIIKEVOITTO		**134 080 284,66**	**126 767 828,11**	**112 588 765,68**	**113 214 518,53**
Rahoitustuotot ja -kulut					
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		34 105,91	40 144,04	11 634 105,91	22 540 144,04
Muut korko- ja rahoitustuotot		36 197,63	25 590,45	20 698,49	21 283,51
Korkokulut ja muut rahoituskulut		430 838,64	433 770,15	21 290,78	62 099,35
Arvonal. palautus pys.vast.sijoituksista		0,00	0,00	300 000,00	1 100 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2.5	-360 535,10	-368 035,66	11 933 513,62	23 599 328,20
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		**133 719 749,56**	**126 399 792,45**	**124 522 279,30**	**136 813 846,73**
Tuloverot		13 661 678,05	12 010 568,98	9 447 970,65	9 433 523,00
TILIKAUDEN VOITTO		**120 058 071,51**	**114 389 223,47**	**115 074 308,65**	**127 380 323,73**

Tase, vastaavaa

euroa	Liite-tieto	Liiketoiminta-kokonaisuus 31.12.2021	Liiketoiminta-kokonaisuus 31.12.2020	Liiketoiminta 31.12.2021	Liiketoiminta 31.12.2020
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT	2.6				
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet		55 924,35	3 159,57	0,00	3 159,57
Muut aineettomat hyödykkeet		3 622 788,88	4 439 584,86	1 458 706,97	1 533 501,73
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		2 055 980,43	806 125,66	2 055 980,43	806 125,66
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		5 734 693,66	5 248 870,09	3 514 687,40	2 342 786,96
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet		2 893 625 289,74	2 893 691 009,73	2 892 814 373,01	2 892 816 855,52
Tiet		63 005 822,62	59 038 915,84	21 739 554,99	23 124 492,89
Rakennukset ja rakennelmat		2 483 933,58	2 773 043,83	2 468 420,54	2 750 905,92
Koneet ja kalusto		343 700,37	290 455,84	96 689,42	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet		10 599,04	10 599,04	10 599,04	10 599,04
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		4 736 549,54	2 511 193,98	4 736 549,54	2 511 193,98
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		2 964 205 894,89	2 958 315 218,26	2 921 866 186,54	2 921 214 047,35
Sijoitukset					
Osuudet saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöissä	2.7	0,00	0,00	37 525 635,81	37 225 635,81
Muut osakkeet ja osuudet	2.9	697 346,11	697 346,11	1 106 218,52	1 106 218,52
Sijoitukset yhteensä		697 346,11	697 346,11	38 631 854,33	38 331 854,33
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		**2 970 637 934,66**	**2 964 261 434,46**	**2 964 012 728,27**	**2 961 888 688,64**

TASE, VASTAAVAA

euroa	Liite-tieto	Liiketoiminta-kokonaisuus 31.12.2021	Liiketoiminta-kokonaisuus 31.12.2020	Liiketoiminta 31.12.2021	Liiketoiminta 31.12.2020
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Valmiit tuotteet		14 075 890,49	12 146 159,24	0,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet		722 544,60	863 161,20	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus yhteensä		14 798 435,09	13 009 320,44	0,00	0,00
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset					
Muut saamiset		4 175 015,72	5 175 015,72	3 000 000,00	3 000 000,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		4 175 015,72	5 175 015,72	3 000 000,00	3 000 000,00
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset		38 480 611,19	30 029 605,93	727 251,00	378 694,90
Saamiset julkisilta hall.tehtäviltä	2.11	1 030 282,80	2 622 467,03	981 158,35	2 248 289,34
Saamiset saman liikelaitoksen tytäryhtiöiltä	2.12	2 037,09	1 286,56	147 287,80	1 464 041,48
Muut saamiset	2.13	1 294 716,73	694 005,72	465 185,95	6 630,38
Siirtosaamiset	2.14	573 064,42	3 042 483,60	65 648,86	2 778 174,82
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		41 380 712,23	36 389 848,84	2 386 531,96	6 875 830,92
Rahat ja pankkisaamiset		16 362 494,64	13 413 063,37	16 353 310,24	9 761 977,30
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		**76 716 657,68**	**67 987 248,37**	**21 739 842,20**	**19 637 808,22**
VASTAAVAA YHTEENSÄ		**3 047 354 592,34**	**3 032 248 682,83**	**2 985 752 570,47**	**2 981 526 496,86**

Tase, vastattavaa

euroa	Liite-tieto	Liiketoiminta-kokonaisuus 31.12.2021	Liiketoiminta-kokonaisuus 31.12.2020	Liiketoiminta 31.12.2021	Liiketoiminta 31.12.2020
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Peruspääoma		2 591 818 700,84	2 593 160 887,84	2 591 818 700,84	2 593 160 887,84
Muu oma pääoma		224 811 631,77	224 811 631,77	224 811 631,77	224 811 631,77
Edellisten tilikausien voitto		29 578 067,89	35 188 844,38	20 591 859,25	13 211 535,52
Tilikauden voitto		120 058 071,51	114 389 223,47	115 074 308,65	127 380 323,73
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	**2.15**	**2 966 266 472,01**	**2 967 550 587,46**	**2 952 296 500,51**	**2 958 564 378,86**
PAKOLLISET VARAUKSET					
Muut pakolliset varaukset	2.16	1 135 418,16	1 039 918,00	174 310,00	174 310,00
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen					
Lainat rahoituslaitoksilta	2.17	42 236 505,44	34 000 000,00	0,00	0,00
Muut velat		52 000,00	52 000,00	52 000,00	52 000,00
Lyhytaikainen	2.18				
Lainat rahoituslaitoksilta		10 000 000,00	4 000 000,00	6 000 000,00	0,00
Saadut ennakot		271 153,27	636 491,83	258 980,00	235 492,00
Ostovelat		10 267 604,42	6 939 426,97	3 102 575,32	1 399 239,19
Velat julkisille hall.tehtäville	2.19	50 359,25	661 552,75	22 159,83	3 102,30
Velat saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöille	2.20	0,00	0,00	13 895 046,29	11 091 886,63
Muut velat	2.21	6 230 419,90	6 718 303,29	5 379 750,38	6 223 153,05
Siirtovelat	2.22	10 814 310,90	10 617 666,94	4 571 248,14	3 782 934,83
Laskennallinen verovelka		30 348,99	32 735,59	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		**79 952 702,17**	**63 658 177,37**	**33 281 759,96**	**22 787 808,00**
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		**3 047 354 592,34**	**3 032 248 682,83**	**2 985 752 570,47**	**2 981 526 496,86**

Rahoituslaskelma

euroa	Liiketoiminta-kokonaisuus 1.1.-31.12.2021	Liiketoiminta-kokonaisuus 1.1.-31.12.2020	Liiketoiminta 1.1.-31.12.2021	Liiketoiminta 1.1.-31.12.2020
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA				
Myynnistä saadut maksut	347 982 987,12	333 140 520,58	118 071 605,34	120 936 009,65
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	17 189 879,72	8 001 249,88	26 657 212,41	16 292 885,67
Maksut liiketoiminnan kuluista	-237 045 872,84	-230 168 979,93	-34 032 596,16	-33 588 597,87
Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja	128 126 985,00	110 972 790,53	110 696 221,59	103 640 297,45
Maksetut korot ja rahoituskulut	-430 838,64	-433 770,15	-21 290,78	-62 099,35
Saadut korot liiketoiminnasta	36 197,63	25 590,45	20 698,49	21 283,51
Saadut osingot	34 105,91	40 144,04	11 634 105,91	22 540 144,04
Maksetut välittömät verot	-13 911 569,43	-9 522 429,41	-9 718 288,37	-8 859 551,38
Liiketoiminnan rahavirta	**113 854 880,47**	**101 082 325,46**	**112 611 446,84**	**117 280 074,27**
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investoinnit, myynnit tytäryhtiöosakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Investoinnit aineellisiin ja aineett. hyödykkeisiin	-20 607 015,76	-19 953 825,02	-9 882 585,96	-8 299 700,77
Aineellisten ja aineett. hyödykkeiden luovutustulot	15 465 061,12	20 816 228,63	15 036 586,43	20 765 849,60
Luovutustulot muista sijoituksista	0,00	377 641,02	0,00	377 641,02
Pääomapalautus tytäryhtiöltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Investointien rahavirta	**-5 141 954,64**	**1 240 044,63**	**5 154 000,47**	**12 843 789,85**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Pitkäaikaiset muut koroll. velat, muutos	8 236 505,44	26 877 614,23	0,00	0,00
Pitkäaikaiset muut korottomat velat, muutos	0,00	-1 700 000,00	0,00	-1 700 000,00
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta, muutos	6 000 000,00	-9 995 836,24	6 000 000,00	-13 995 836,24
Konsernitilivelat tytäryhtiöiltä	0,00	0,00	2 825 885,63	-572 232,07
Voitontuloutus	-120 000 000,00	-138 900 000,00	-120 000 000,00	-138 900 000,00
Rahoituksen rahavirta	**-105 763 494,56**	**-123 718 222,01**	**-111 174 114,37**	**-155 168 068,31**
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 949 431,27	-21 395 851,92	6 591 332,94	-25 044 204,19
Rahavarat 1.1.	13 413 063,37	34 808 915,29	9 761 977,30	34 806 181,49
Rahavarat 31.12.	16 362 494,64	13 413 063,37	16 353 310,24	9 761 977,30
Muutos	**2 949 431,27**	**-21 395 851,92**	**6 591 332,94**	**-25 044 204,19**

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2021	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2020	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2021	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2020
Liikevaihto toimialoittain	**2.1**				
Metsätalousliiketoiminta		329 730 055,81	305 861 044,22	95 000 250,04	95 262 833,91
Kiinteistökehitys		20 561 731,54	18 332 774,14	20 561 731,54	18 332 774,14
Maa-aineskauppa		962 174,99	1 214 648,65	0,0	0,0
Siemen- ja taimituotanto		3 588 596,34	3 427 535,39	0,0	0,0
Muut		0,00	76181,86	274 672,56	60 777,76
Yhteensä		**354 842 558,68**	**328 912 184,26**	**115 836 654,14**	**113 656 385,81**
josta liikevaihto julkisille hallintotehtäville		1 283 671,53	808 430,60	6903,94	0,00
ja muille tytäryhtiöille		0,00	0,00	95 296 676,24	95 262 833,91
Liiketoiminnan muut tuotot	**2.2**				
Pysyvien vastaavien myyntivoitot		10 305 365,79	11 593 162,65	10 126 512,08	11 542 783,62
Tuotot palveluista Julk.hallintotehtäville		13 175 952,32	11 086 406,32	13 083 795,57	10 983 862,93
Tuotot palveluista tytäryhtiöille		14 769,06	16736,20	11 169 593,42	10 128 482,55
Muut tuotot		1 190 510,34	659 110,79	419 793,38	38 199,10
Yhteensä		**24 686 597,51**	**23 355 415,97**	**34 799 694,45**	**32 693 328,20**
Suunnitelman mukaiset poistot	**2.3**				
Aineettomat hyödykkeet		1 590 627,44	1 783 547,59	451 039,55	659 352,15
Substanssipoistot		17 753,29	33 328,49	7 788,16	3 890,6
Tiet		6 093 450,31	5 053 816,74	1 384 937,90	1 384 937,92
Rakennukset ja rakennelmat		356 389,23	700 702,79	349 764,36	694 077,92
Koneet ja kalusto, muut aineell.		78 997,65	42 651,60	25 444,58	0,0
Yhteensä		**8 137 217,92**	**7 614 047,21**	**2 218 974,55**	**2 742 258,59**

Suunnitelman mukaiset poistoajat	ennen 1.1.2020	1.1.2020 alkaen
Aineettomat oikeudet, muut pitkävaik. menot	4–5 vuotta	4–5 vuotta
Sora-alueet	substanssipoisto	substanssipoisto
Tiet	10–25 vuotta	1–25 vuotta
Kalarakenteet	pääosin 10 vuotta	15 vuotta
Uittorakenteet	25 vuotta	15 vuotta
Rakennukset	20–40 vuotta, Nuuksiokeskus 90 vuotta	20 vuotta
Rakennelmat	4–10 vuotta	8 vuotta
Koneet ja kalusto	4–8 vuotta, Nuuksiokeskus 15 vuotta	4–5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet: asfaltointi, kasvatusalustat	15–20 vuotta	15 vuotta

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuushyödykkeittäin taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

milj. euroa	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2021	Metsähallitus-konserni 1.1.-31.12.2020	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2021	Metsähallitus-liikelaitos 1.1.-31.12.2020
Liiketoiminnan muut kulut	**2.4**				
Toimitilakulut		8 501 428,28	7 587 831,03	6 924 217,26	6 254 002,31
ICT-kulut		9 831 088,44	9 183 642,55	7 499 586,69	6 697 229,03
Matkakulut		2 523 329,53	2 646 446,19	264 300,94	235 296,37
Ulkopuoliset palvelut		514 474,2	1 028 899,83	360 993,11	681 734,05
Kone-ja kalustokulut, ajoneuvokulut		703 855,82	661 785,17	258 952,83	28 3578,9
Muut henkilöstökulut		1 776 598,05	1 808 407,49	805 129,49	699 312,49
Muut kulut		5 748 610,4	4 455 607,08	3 962 494,78	3 149 894,28
Konsernin sisäiset kulut		-21 310,62	-98 942,01	-21 310,62	252 592,54
Yhteensä		**29 578 074,10**	**27 273 677,33**	**20 054 364,48**	**18 253 639,97**
Muut korko- ja rahoitustuotot	**2.5**				
Osinkotuotot ulkopuolisilta		34 105,91	40 144,04	34 105,91	40 144,04
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä		0,00	0,00	11 600 000,00	22 500 000,00
Korkotuotot		36 197,63	25 590,45	20 698,49	21 283,51
Yhteensä		**70 303,54**	**65 734,49**	**11 654 804,40**	**22 561 427,55**
Korkokulut ja muut rahoituskulut					
Korkokulut		430 838,64	433 770,15	21 290,78	62 099,35
Yhteensä		**430 838,64**	**433 770,15**	**21 290,78**	**62 099,35**
Arvonalennuksen palautus pysyvien vastaavien sijoituksista					
Tytäryhtiöosakkeiden arvonalennuksen palautus		0,00	0,00	300 000,00	1 100 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		**-360 535,10**	**-368 035,66**	**11 933 513,62**	**23 599 328,20**

Tasetta koskevat liitetiedot

	Liitetieto	Aineett. hyödykk.	Maa- ja vesialueet	Tiet, maa- ja vesirak.	Rakenn. ja rakennelmat	Koneet ja kalusto, muut aineell.	Keskener. hankkeet	Osakkeet ja osuudet muut saam.	Yhteensä
Pysyvät vastaavat, milj. euroa	**2.6**								
METSÄHALLITUS-KONSERNI									
Hankintameno 1.1.		18,5	2 893,7	107,1	5,7	0,7	2,5	0,7	3 112,8
Lisäykset		1,7	4,7	10,5	0,3	0,1	2,4	0,0	19,7
Vähennykset		0,0	-4,8	0,0	-0,4	0,0	-0,2	0,0	-5,3
Arvonalennus		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.		**20,2**	**2 893,7**	**117,6**	**5,7**	**0,8**	**4,7**	**0,7**	**3 127,1**
Kert.poistot ja arvonal. 1.1.		12,9	0,0	48,5	3,0	0,4	0,0	0,0	148,5
Vähenn.ja siirt.kert.poistot		0,0	0,0	0,0	-0,2	0,0	0,0	0,0	-0,2
Tilikauden poisto		1,6	0,0	6,1	0,4	0,1	0,0	0,0	8,1
Kertyneet poistot 31.12.		**14,5**	**0,1**	**54,6**	**3,2**	**0,5**	**0,0**	**0,0**	**156,5**
Kirjanpitoarvo 1.1.		5,2	2 893,7	59,0	2,8	0,3	2,5	0,7	2 964,3
Kirjanpitoarvo 31.12.		**5,7**	**2 893,6**	**63,0**	**2,5**	**0,4**	**4,7**	**0,7**	**2 970,6**
Tuotannon koneet ja laitteet, kirjanpitoarvo 31.12.						1,3			
METSÄHALLITUS-LIIKELAITOS									
Hankintameno 1.1.		3,8	2 892,8	71,6	5,7	0,1	2,5	38,3	3 014,8
Lisäykset		1,6	4,7	0,0	0,3	0,1	2,4	0,0	9,2
Vähennykset		0,0	-4,7	0,0	-0,4	0,0	-0,2	0,0	-5,3
Arvonkorotus		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3
Hankintameno 31.12.		**5,4**	**2 892,8**	**71,6**	**5,6**	**0,2**	**4,7**	**38,6**	**3 019,0**
Kert.poistot ja arvonal. 1.1.		1,4	0,0	48,5	2,8	0,1	0,0	0,0	52,8
Tilikauden poisto		0,5	0,0	1,4	0,3	0,0	0,0	0,0	2,2
Kertyneet poistot 31.12.		**1,9**	**0,0**	**49,9**	**3,1**	**0,1**	**0,0**	**0,0**	**55,0**
Kirjanpitoarvo 1.1.		2,3	2 892,8	23,1	2,8	0,0	2,5	38,3	2 961,9
Kirjanpitoarvo 31.12.		**3,5**	**2 892,8**	**21,7**	**2,5**	**0,1**	**4,7**	**38,6**	**2 964,0**
Tuotannon koneet ja laitteet, kirjanpitoarvo 31.12.						0,0			

Tilikauden lopun tilanteesta laadittiin peruspääomaan kuuluvien liiketoiminnan käytössä olevien maa- ja vesialueiden arvostus käypään arvoon. Arvostus on laadittu nettotuottoarvomenetelmällä, jossa metsämaiden tulot ja menot on diskontattu nykyhetkeen 5,7 %:n korolla. Laskelmassa on otettu huomioon maa- ja vesialueisiin kohdistuneet käytön rajoitukset. Laskenta-aikana on käytetty 40 vuotta ja tulot on laskettu metsämaissa tämän jälkeen seuraavaan uudistushakkuuseen asti, enintään kuitenkin 150 vuoden päähän. Käyväksi arvoksi saatiin edellä mainituin pääperiaatteiden mukaan laskettuna 3599,65 milj. euroa. Arvon muutos muodostuu pääosin metsän kasvusta ja sen vaikutuksesta arvioituun korjuumäärään. Suoritetun arvostuksen osalta on päätetty, että arvon muutos esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa ja että arvonmuutosta ei kirjata taseeseen.

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tytäryhtiöosakkeet	Liitetieto	Omistusosuus %	Kirjanpitoarvo emoyhtiössä, euroa
	2.7		
METSÄHALLITUS			
Metsähallitus Metsätalous Oy, Rovaniemi		100	25 649 635,81
MH-Kivi Oy, Oulu		100	6 400 000,00
Siemen Forelia Oy, Jyväskylä		100	5 476 000,00
Yhteensä			**37 525 635,81**

Osakkeet ja osuudet, kirjanpitoarvo, euroa	Liitetieto	Metsähallitus-konserni 2021	Metsähallitus-konserni 2020	Metsähallitus-liikelaitos 2021	Metsähallitus-liikelaitos 2020
Muut osakkeet ja osuudet	2.9				
Tytäryhtiöosakkeet		0,0	0,0	37 525 635,81	37 225 635,81
Muut osakkeet ja osuudet		334 407,84	334 407,84	743 280,25	743 280,25
Yhteismetsäosuudet		362 938,27	362 938,27	362 938,27	362 938,27
Yhteensä		**697 346,11**	**697 346,11**	**38 631 854,33**	**38 331 854,33**
Saamiset julkisilta hallintotehtäviltä, euroa	2.11				
Myyntisaamiset		503 616,68	740 113,42	454 492,23	365 995,73
Siirtosaamiset		526 666,12	1 882 353,61	526 666,12	1 882 293,61
Yhteensä		**1 030 282,80**	**2 622 467,03**	**981 158,35**	**2 248 289,34**
Saamiset tytäryhtiöiltä, euroa	2.12				
Myyntisaamiset		0,00	0,00	33 381,11	109 397,04
Muut saamiset		0,00	0,00	25 462,34	0,0
Siirtosaamiset		2 037,09	1 286,56	88 444,35	1 354 644,44
Yhteensä		**2 037,09**	**1 286,56**	**147 287,80**	**1 464 041, 48**
Muut saamiset, lyhytaikaiset, euroa	2.13				
Muut ennakot, menoennakot		196 566,84	6 630,00	194 868,23	6 630,38
Arvonlisäverosaamiset		762 763,00	687 375,34	0,00	0,00
Verosaamiset		335 386,89	0,00	270 317,72	0,00
Yhteensä		**1 294 716,73**	**694 005,34**	**465 185,95**	**6 630,38**
Ulkoiset siirtosaamiset lyhytaikaiset, euroa	2.14				
Muut menoennakot / ostolaskut		457 738,68	159 854,87	456,15	10 995,14
Muut tulojäämät		115 325,74	2 882 628,73	65 192,71	2 767 179,68
Yhteensä		**573 064,42**	**3 042 483,60**	**65 648,86**	**2 778 174,82**

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Oma pääoma, euroa	Liitetieto	Metsähallitus-konserni 2021	Metsähallitus-konserni 2020	Metsähallitus-liikelaitos 2021	Metsähallitus-liikelaitos 2020
Peruspääoma 1.1.	**2.15**	2 593 160 887,84	2 601 446 795,86	2 593 160 887,84	2 601 446 795,86
hallinnansiirrot		134 976,00	-8 246 193,02	134 976,00	-8 246 193,02
maankäyttömuutokset		-1 478 218,00	-49 472,00	-1 478 218,00	-49 472,00
muut		1 055,00	9 757,00	1 055,00	9 757,00
Peruspääoma 31.12		2 591 818 700,84	2 593 160 887,84	2 591 818 700,84	2 593 160 887,84
Muu oma pääoma 1.1		224 811 631,77	224 811 647,00	224 811 631,77	224 811 647,00
Lisäys, vähennys		0,00	-15,23	0,00	-15,23
Muu oma pääoma 31.12		224 811 631,77	224 811 631,77	224 811 631,77	224 811 631,77
Edellisen tilikauden voitto 1.1		149 578 067,89	174 088 844,38	140 591 859,25	152 111 535,52
Voiton tuloutus valtiolle		-120 000 000,00	-138 900 000,00	-120 000 000,00	-138 900 000,00
Edellisten tilikausien voitto 31.12.		29 578 067,89	35 188 844,38	20 591 859,25	13 211 535,52
Tilikauden voitto		120 058 071,51	114 389 223,47	115 074 308,65	127 380 323,73
Oma pääoma yhteensä 31.12.		**2 966 266 472,01**	**2 967 550 587,46**	**2 952 296 500,51**	**2 958 564 378,86**
Pakolliset varaukset, euroa	**2.16**				
Muut pakolliset varaukset, euroa		**1 135 418,16**	**1 039 918,00**	**174 310,00**	**174 310,00**
Yli 5 vuoden kuluttua erääntyvien pitkäaikaisten lainojen yhteismäärä, eur	**2.17**				
Yhteensä		**42 236 505,44**	**34 000 000,00**		
Valtiolle suorittamatta olevan velan määrä,euroa	**2.18**				
Velka valtiolle, enn.pidätysvelka, sosiaaliturvamaksuvelka, VaEL, TyEL		**1 283 362,30**	**1 062 524,58**	**538 945,88**	**287 538,56**
Velat julkisille hallintotehtäville, euroa	**2.19**				
Ostovelat		30 893,51	661 315,60	2 694,09	3 102,30
Siirtovelat		19 465,74	237,15	19 465,74	237,15
Yhteensä		**50 359,25**	**661 552,75**	**22 159,83**	**3 339,45**
Velat tytäryhtiöille, euroa	**2.20**				
Ostovelat		0,00	0,00	52 622,85	57 364,51
Siirtovelat		0,00	0,00	0,00	17 747,16
Konsernitilivelat		0,00	0,00	13 842 423,44	11 016 537,81
Yhteensä		**0,00**	**0,00**	**13 895 046,29**	**11 091 649,48**

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Oma pääoma, euroa	Liitetieto	Metsähallitus-konserni 2021	Metsähallitus-konserni 2020	Metsähallitus-liikelaitos 2021	Metsähallitus-liikelaitos 2020
Ulkoiset muut velat, euroa	**2.21**				
ALV-velka		4 454 778,46	3 974 294,22	3 927 129,43	3 837 171,24
Ennakonpid.- , sos.turva- ja muut lakisäät. henkilöstökuluvelat, liittyen palkanmaksuun		578 821,44	593 671,07	255 800,95	235 643,81
Oman pääoman korjaukset		1 184 550,00	440 138,00	1 184 550,00	440 138,00
Muut		12 270,00	1 710 200,00	12 270,00	1 710 200,00
Yhteensä		**6 230 419,90**	**6 718 303,29**	**5 379 750,38**	**6 223 153,05**
Ulkoiset siirtovelat, euroa	**2.22**				
Lakisäät. jaksotetut henkilöstökulut		704 540,86	468 853,51	283 144,93	51 894,75
Lomapalkkavelka sos.kuluineen		5 777 995,26	6 603 981,57	2 466 334,83	2 150 494,63
Muut henkilöstökulujaksotukset		3 983 259,28	0,00	1 600 779,43	0,00
Verojaksotus		85 495,51	2 489 078,01	0,00	573 971,61
Muut		293 368,98	1 088 489,44	220 988,95	1 006 573,83
Yhteensä		**10 844 659,89**	**10 650 402,53**	**4 571 248,14**	**3 782 934,83**

Muut liitetiedot

	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 2021	Metsähallitus-konserni 2020	Metsähallitus-liikelaitos 2021	Metsähallitus-liikelaitos 2020
Vastuusitoumukset milj. euroa	**2.23**				
Leasingvastuut					
seuraavana vuonna maksettavat		1,6	1,9	1,4	1,7
myöhemmin maksettavat		1,5	2,2	1,2	1,8
Pankkitakausvastuut		2,5	2,4	0,9	0,9
Muut pankkivastuut		1,0	1,0	0,5	0,5
Investointisitoumukset		3,2	3,2	3,2	3,2

Liiketoiminnan leasingsopimuksissa on lunastusehto jäännösarvon saavuttaessa sovitun tason. Sopimukset on irtisanottavissa 3 kk irtisanomisajalla.
Konsernilla on myös ilman lunastusehtoja olevia, pääsääntöisesti viiden vuoden sopimuksia.
Kiinteistöjen perusparannus- ja uudisrakentamisinvestointeihin liittyy arvonlisäveron tarkistusvastuu 10 vuoden aikana alkaen rakentamispalvelun valmistusmisvuoden alusta.

Vastuu pilaantuneiden maiden kunnostamisesta
Metsähallituksen hallinnoimilla alueilla pilaantuneeseen maa-alueeseen liittyvä vastuu on ensijaisesti sillä, joka on vastannut pilaavasta toiminnasta. Alueen halitijana Metsähallitus voi joutua vastaamaan pilaantumisen kunnostuskustannuksista, jos ensijainen vastuutaho ei siihen kykene.

Lähipiiriliiketoimet	Liite-tieto	Metsähallitus-konserni 2021	Metsähallitus-konserni 2020	Metsähallitus-liikelaitos 2021	Metsähallitus-liikelaitos 2020
	2.24				
Valtiolle on maksettu voitontuloutusta		**120,0**	**138,9**	**120,0**	**138,9**
Konsernin sisäiset liiketoimet kaudella				0,5	0,3
Tavaroiden myynnit		2,2	0,8	0,3	0,2
Palveluiden myynnit		119,3	117,4	119,4	116,2
Tavaroiden ostot		1,0	1,0	0,1	0,0
Palveluiden ostot		106,1	105,3	0,0	0,2
Yhteensä		**14,4**	**11,8**	**119,6**	**116,2**
Konsernin sisäiset liiketoimet ovat markkinaehtoisia.					
Laskennalliset verosaamiset ja -velat	**2.25**				
Laskennallinen verosaaminen					
tytäryhtiöiden tappioista		1,1	1,5		
pakollisista varauksista		0,2	1,1		
Yhteensä		**1,3**	**1,7**		
Omarahoitteiset investoinnit	**2.26**	Investointisuunni-telma	Toteutunut	Investointisuun-nitelma	Toteutunut
Maa-, vesi-, ja sora-alueet		11,6	**4,7**	11,6	**4,7**
Tiet, tiehankkeet, tonttien jalostustyöt		12,7	**11,9**	2,8	**1,5**
Kalusto (koneet ja laitteet), tuulivoimahankkeet		0,9	**1,1**	0,9	**1,1**
Rakennukset ja rakennelmat		0,2	**0,3**	0,2	**0,3**
Muut, mm. tietojärjestelmät		2,7	**1,7**	2,2	**1,6**
Yhteensä		**28,1**	**19.7**	**17.7**	**9.2**

JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT

Tuloslaskelma

euroa	Julkiset hallintotehtävät 1.1.-31.12.2021	Julkiset hallintotehtävät 1.1.-31.12.2020
LIIKEVAIHTO	14 068 176,47	12 535 156,52
Liiketoiminnan muut tuotot	6 650 817,9	7 165 012,99
Valtion talousarviosta muuhun toimintaa saatu rahoitus	75 924 962,8	55 448 329,52
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	1 302 622,61	1 082 374,33
Varastojen muutos	73 679,98	210 165,42
Ulkopuoliset palvelut	8 661 248,04	6 550 159,94
Materiaalit ja palvelut yhteensä	10 037 550,63	7 842 699,69
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	30 981 293,77	23 244 055,27
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	5 419 372,94	4 563 320,55
Muut henkilösivukulut	1 478 213,12	771 208,64
Henkilöstökulut yhteensä	37 878 879,83	28 578 584,46
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 526 753,99	1 465 272,72
Liiketoiminnan muut kulut	46 970 998,98	36 170 776,96
LIIKETULOS	**229 773,74**	**1 091 165,20**
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	36,15	397,64
Muut korko- ja rahoitustuotot	4 102,62	278,55
Korkokulut ja muut rahoituskulut	97 244,62	30 988,86
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-93 105,85	-30 312,67
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	**136 667,89**	**1 060 852,53**
Tilikauden tuloksen siirto omaan pääomaan	-136 667,89	-1 060 852,53
TILIKAUDEN TULOS	**0,00**	**0,00**

Tase, vastaavaa

euroa	Julkiset hallintotehtävät 31.12.2021	Julkiset hallintotehtävät 31.12.2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut aineettomat hyödykkeet	340 357,36	10 381,56
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	123 413,71	431 407,83
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	463 771,07	441 789,39
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 027 951 752,31	1 008 015 973,08
Tiet	88 658,82	103 755,96
Rakennukset ja rakennelmat	13 841 183,03	15 711 427,96
Koneet ja kalusto	111 010,35	159 773,21
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	37 677,40	36 782,63
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 042 030 281,91	1 024 027 712,84
Sijoitukset		
Osuudet saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöissä	12 200 000,00	12 200 000,00
Muut osakkeet ja osuudet	737 704,68	737 704,68
Muut saamiset	0,00	1 800,00
Sijoitukset yhteensä	12 937 704,68	12 939 504,68
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	**1 055 431 757,66**	**1 037 409 006,91**

euroa	Julkiset hallintotehtävät 31.12.2021	Julkiset hallintotehtävät 31.12.2020
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet	1 003 504,47	1 077 184,45
Vaihto-omaisuus yhteensä	1 003 504,47	1 077 184,45
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 359 664,58	1 065 768,07
Saamiset liikelaitoksen liiketoiminnalta	22 159,83	3 339,45
Saamiset saman liikelaitoksen tytäryhtiöiltä	28 199,42	658 213,3
Muut saamiset	18 700,06	110 359,96
Siirtosaamiset	4 924 491,85	4 133 070,91
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	6 353 215,74	5 970 751,69
Rahat ja pankkisaamiset	55 517 397,20	46 633 659,36
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	**62 874 117,41**	**53 681 595,50**
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**1 118 305 875,07**	**1 091 090 602,41**

Tase, vastattavaa

euroa	Julkiset hallintotehtävät 31.12.2021	Julkiset hallintotehtävät 31.12.2020
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muu oma pääoma	1 059 017 806,23	1 039 385 483,92
Edellisten tilikausien tulos	0,00	0,00
Tilikauden tulos	0,00	0,00
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	**1 059 017 806,23**	**1 039 385 483,92**
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	44 552 005,37	40 624 210,63
Ostovelat	3 198 568,55	2 130 342,83
Velat liikelaitoksen liiketoiminnalle	981 158,35	2 248 289,34
Velat saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöille	49 124,45	374 177,69
Muut velat	1 717 086,79	970 083,97
Siirtovelat	8 790 125,33	5 358 014,03
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	**59 288 068,84**	**51 705 118,49**
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**1 118 305 875,07**	**1 091 090 602,41**

Rahoituslaskelma

euroa	Julkiset hallintotehtävät 1.1.-31.12.2021	Julkiset hallintotehtävät 1.1.-31.12.2020
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Myynnistä saadut maksut	14 385 473,46	12 634 200,39
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	5 620 259,98	7 070 721,29
Maksut liiketoiminnan kuluista	-87 144 887,38	- 39 537 342,02
Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja	-67 139 153,94	-19 832 420,34
Maksetut korot ja rahoituskulut	-97 244,62	-30 988,86
Saadut korot liiketoiminnasta	4 102,62	278,55
Saadut osingot	36,15	397,64
Valtion talousarviorahoitus muuhun toimintaan	75 924 962,80	55 448 329,52
Toiminnan rahavirta	**8 692 703,01**	**35 585 596,51**
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Luonnonsuojelualueostot, osakkeet	375 119,68	9 913,06
Käyttöomaisuuden ostot, ministeriöiden rahoitus	-4 338 972,77	-5 250 236,98
Käyttöomaisuuden ostot, muu rahoitus	-625 768,00	-673 187,45
Investoinnit aineellisiin ja aineett. hyödykkeisiin	-334 059,17	-469 599,58
Aineellisten ja aineett. hyödykkeiden luov.tulot	525 094,00	1 263 813,73
Omistajien sijoitus ls-alueiden hank. ja osakkeisiin	-375 119,68	-9 913,06
Luontokeskusten ym. rakentamiseen saatu rahoitus	4 964 740,77	5 161 504,38
Investointien rahavirta	**191 034,83**	**32 294,10**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Pitkäaikaiset muut korottomat velat, muutos	0,00	-250,00
Rahoituksen rahavirta	**0,00**	**-250,00**
RAHAVAROJEN MUUTOS	8 883 737,84	35 617 640,61
Rahavarat 1.1.	46 633 659,36	11 016 018,75
Rahavarat 31.12.	55 517 397,20	46 633 659,36
Muutos	**8 883 737,84**	**35 617 640,61**

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS SEKÄ TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

METSÄHALLITUS 0116726-7

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 1.1.–31.12.2021 allekirjoitus.

Vantaalla 24. päivänä helmikuuta 2022

Timo Laitinen Puheenjohtaja	Sanna Paanukoski Varapuheenjohtaja	Pekka Hautala Hallituksen jäsen
Johanna Ikäheimo Hallituksen jäsen	Simo Rundgren Hallituksen jäsen	Jussi Saukkonen Hallituksen jäsen
Ismo Tiainen Hallituksen jäsen	Liisa Tyrväinen Hallituksen jäsen	Juha S. Niemelä Pääjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 25. päivänä	helmikuuta 2022
KPMG OY AB	KPMG OY AB
Jorma Nurkkala, KHT, JHT	Outi Koskinen, JHT, KHT

Metsähallitus Julkiset hallintotehtävät – Erillistilinpäätös ja toimintakertomus 1.1.-31.12.2021

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
MEAHCIRÁĐĐEHUS

Kuva: Maarit Vaahteranoksa

1. TOIMINTAKERTOMUS 45

1.1 Johdon katsaus **45**

1.2 A Yhteiskunnallinen vaikuttavuus **46**

1.2.1 Lajien ja luontotyyppien suojelutaso paranee tuoreen tiedon mukaan priorisoiduilla toimenpiteillä 46

1.2.2 Natura 2000- ja luonnonsuojelualue-verkoston luontoarvojen tila paranee 47

1.2.3 Kulttuurihistoriallisen kiinteistövarallisuuden arvo säilyy 48

1.2.4 Metsästys ja kalastus on kestävää, eettistä ja vastuullista 49

1.2.5 Monipuoliset ja asiakaslähtöiset eräpalvelut lisäävät hyvinvointia ja luovat edellytyksiä erätalouden yritystoiminnalle 49

1.2.6 Luonnossa virkistäytyminen lisää hyvinvointia ja luonnon arvostusta, jota tuetaan aktiivisella viestinnällä 50

1.3 B Toiminnallinen tuloksellisuus **51**

1.3.1 Palvelut ovat asiakaslähtöisiä ja vuorovai-kutteisia 51

1.3.2 Yhteistyö sidosryhmien ja kumppanien kanssa on tärkeä osa toimintaa 52

1.3.3 Työn tuottavuus, tiedolla johtaminen ja asiakaspalvelu paranevat laadukkailla ja käyttäjäystävällisillä digiratkaisuilla 53

1.4 C Voimavarat **54**

1.4.1 Henkilöstö on hyvinvoiva ja osaava 54

1.4.2. Rahoitusnäkymä ja asetetut tulostavoitteet ohjaavat ennakoivasti toiminnan mitoitusta 55

1.4.3 Toiminnan tuottavuus ja vaikuttavuus paranee 56

1.5 Kansainvälistä toimintaa koskevat tavoitteet koskien ympäristöministeriön erillisrahoitusta **57**

2. TILINPÄÄTÖS 58

2.1 Tilinpäätösanalyysi **58**

2.1.1 Tuloslaskelma 58

2.1.2 Tase 59

2.2 Taloudellisuus **60**

2.2.1 Julkiset hallintotehtävät -yksikölle osoitettu rahoitus valtion talousarviosta 61

2.2.2 Valtion talousarvion ulkopuolinen rahoitus 62

2.2.2.3 Kustannusvastaavuuslaskelmat **66**

Kustannuslaskennan periaatteet **66**

2.3 Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot **68**

2.3.1 Tuloslaskelma 68

2.3.2 Rahoituslaskelma 69

2.3.3 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot 70

2.3.4 Tuloslaskelmaa täydentävät liitetiedot 71

2.3.5 Tasetta täydentävät liitetiedot 73

2.3.6 Vastuusitoumukset, henkilöstö ja kiinteän omaisuuden muutokset 77

ERILLISTILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ 78

1.1 Johdon katsaus

Päähavainnot

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien, Luontopalvelujen ja Eräpalvelujen, vuosi oli toiminnallisesti onnistunut, mutta jatkuneen koronapandemian takia myös poikkeuksellinen. Jo toista vuotta jatkunut pandemia on saanut ihmiset liikkeelle luontoon, mikä on näkynyt sekä retkeilyn että eränkäynnin suosion kasvuna. Kävijämäärät lisääntyivät eri puolella Suomea, ja vaikuttaa siltä, että käyntimäärät ovat nousseet pysyvästi uudelle tasolle. Helmi-ohjelman ja ns. tulevaisuusinvestointirahan turvin vähensimme luonnonsuojelualueiden korjausvelkaa ja teimme elinympäristöjen parannustöitä ennätyksellisen laajasti saavuttaen kunnianhimoisen pinta-alatavoitteemme. Helmi-ohjelman osalta elinympäristöjen parantamisen pinta-alatavoite ei täysin täyttynyt, koska toteutimme elinympäristöjen parantamista merkittävässä määrin myös EU:n Life-projekteissa, joiden pinta-alaa ei lasketa Helmi-toteutukseksi. Elinympäristöjen tilan parantamista edistettiin myös Metsähallitus Metsätalous Oy:n kanssa esimerkiksi valuma-aluetasolla.

Koronapandemian aikana voimakkaasti lisääntynyt kiinnostus luontokohteisiin jatkoi kasvuaan ja piti työntekijämme kiireisinä. Vuoden 2020 alusta myönnetty korotettu kehys yhdessä korjausvelan hoitamiseen ja muihin kehityskohtiin saamamme rahoituksen kanssa on kuitenkin auttanut meitä selviämään haasteista. Pääosin asiakaspalaute on ollut myönteistä, vaikka joissakin kohteissa on koettu ruuhkia alimitoitetun tai muuten riittämättömän infrastruktuurin takia. Julkisten hallintotehtävien hallinnassa olevilla historiallisilla arvokohteilla pystyttiin erillisrahoituksen turvin tekemään korjaus- ja hoitotoimenpiteitä. Erillisrahoitus ei lyhyiden suunnittelu- ja toteutusaikojen vuoksi mahdollista kuitenkaan pitkäjänteistä työtä kohteiden kunnossapitämiseksi.

Siementen varmuusvarastointiin liittyvä Pohjois-Suomen siemenkeräys onnistui hyvin, ja yhteistyö kaikkien keräykseen osallistuneiden tahojen kanssa sujui saumattomasti.

Henkilöstönäkökulmasta kunnianhimoiset tulostavoitteet ja kasvaneet asiakasmäärät ovat lisänneet kiireen tunnetta, ja henkilöstötutkimuksessa työstä palautuminen nousi esiin yhtenä keskeisenä haasteena. Johtamisjärjestelmän selkeyttämiseksi operatiivisessa toiminnassa teimme vuoden aikana organisaatiouudistuksen Julkisten hallintotehtävien johdossa ja ohjausyksikössä. Uudistuksella pyrittiin tehostamaan isompien kokonaisuuksien johtamista ja karsimaan siiloja. Samalla vakiinnutettiin ja vahvistettiin palvelumuotoilun osaamista sekä asiakaslähtöisyyden johtamista, jotka ovat myös Metsähallituksen strategian keskeisiä tavoitteita. Myös digitaalisten järjestelmien uudistamista valmisteltiin vuoden aikana.

Eräpalvelujen vastuualue organisoitui uudelleen. Kolmesta alueyksiköstä siirryttiin kahteen alueyksikköön, ja erävalvonta jätettiin yhdeksi valtakunnalliseksi tiimiksi. Eräpalvelujen digipalvelut siirtyivät osaksi julkisten hallintotehtävien digi- ja asiakkuudet -yksikköä palvelujen substanssisisällön pysyessä Eräpalveluissa. Lisäksi erätalouspäälliköt otettiin osaksi metsästyksen ja kalastuksen kiintiöpäätösten valmisteluprosessia sekä vuosittaisten myyntiin asetettavien lupien määrän muutoksista päättämistä.

Pohjoisen Suomen kuntalaisilla on erityyppisiä säädösten turvaamia erillisoikeuksia metsästykseen, kalastukseen ja maastoliikenteeseen liittyen. Vieraspaikkakuntalaisten hirvenmetsästäjien määrä on kasvanut lähivuosina erityisesti Lapissa, mitä paikalliset metsästäjät, kunnat ja mm. Saamelaiskäräjät ovat kritisoineet. Yrittäjät ja Inarin kunta puolestaan kritisoivat Inarijärven vapalupamyynnin keskeyttämistä lupakiintiön täytyttyä kesken kesän, ensimmäistä kertaa historiassa.

Johtopäätökset

Palvelujen ja kohteiden kysyntä kasvaa vahvasti edelleen. Luontokohteiden merkitys ja positiiviset, moninaiset vaikutukset yhteiskunnassa tunnetaan entistä paremmin. Tästä on erinomaista ponnistaa tulevaisuuteen ja samalla ohjata vastuullisesti toimintaa haluttuun suuntaan. Keskeistä onnistumiselle on pysyvän rahoituksen kestävä taso, jotta voimme vastata tulevaisuuden kasvaviin kävijämääriin ja uusien kohteiden tuomiin menoihin sekä tehdä tarvittavia investointeja. Tämä on myös valtion kokonaistaloudellisen edun mukaista, kun se toteutetaan ennakoivasti ja monivuotisen suunnitelman mukaisesti. Myös historiallisten arvokohteiden ja kulttuuriperinnön pysyvän rahoituksen järjestäminen tuo pitkällä aikavälillä kustannussäästöjä valtiolle.

Tulevina vuosina toiminnan painopiste siirtyy Helmi-ohjelman työhön, kun ennen sitä alkaneita LIFE-projekteja loppuu. Helmi-ohjelman jatkorahoitus onkin keskeistä, kuten myös nyt ohjelmaan liittyvän, valmistelussa olevan SNaP LIFE -projektin toteutuminen. Elinympäristöjen tilan parantamiseen liittyviä töitä Metsähallituksen vastuualueiden välillä kehitetään, tiivistetään ja vakiinnutetaan. Lisärahoitusta erävalvontaan haetaan edelleen toimintaympäristön asettaessa kasvavaa painetta valvonnan lisäämiseksi. Erityisesti metsästyksen ekologiseen, sosiaaliseen ja kulttuuriseen kestävyyteen liittyvää viestintää ja vuoropuhelua lisätään.

Tulevana vuonna panostetaan henkilöstön palautumiseen ja hyvinvoinnin varmistamiseen muun muassa koko henkilöstölle suunnatun työkykykartoituksen avulla.

1.2 A Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Seuraavassa on arvio mittareittain siitä, miten vaikuttavuustavoitteittain vuodelle 2021 asetetut tulostavoitteet on saavutettu. Arvioinnissa on käytetty valtion tulostietojärjestelmän (Netra) arvosana-asteikkoa ja alla olevaa värikoodistoa.

1 = Tavoitteesta on luovuttu
2 = Tavoite ei ole toteutunut
3 = Tavoite on toteutunut osittain
4 = Tavoite on saavutettu
5 = Tavoite on ylitetty

Mittarien kuvaukset ovat pyynnöstä saatavissa julkisten hallintehtävien yksikön sisäisistä tietojärjestelmistä.

1.2.1 Lajien ja luontotyyppien suojelutaso paranee tuoreen tiedon mukaan priorisoiduilla toimenpiteillä

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021	Netra 1–5 2021
Helmi-ohjelmaan sisältyvä soiden ennallistaminen ja perinnebiotooppien kunnostus, osuus hallituskauden tavoitteesta (yhteensä 14 000 ha), %	*	*	14	45	41	3
Elinympäristöjen tilan parantaminen, ennallistamisen ja hoidon (pl. perinnebiotooppien jatkuva hoito) pinta-ala, ha	1 360	1 243	4 568	7 000	8 132	5

*Mittari ei ollut vielä käytössä vuosina 2018–2019

Vahvuudet

Elinympäristöjen tilan parantamistöitä toteutettiin historian suurimmalla pinta-alalla ja kunnianhimoinen vuositavoite ylitettiin. Toimenpiteistä 93 % toteutettiin valtion suojelualueilla ja loput yksityisillä suojelualueilla. Soiden ennallistamisesta noin kolmasosa toteutettiin Life-projekteissa ja loput osana Helmi-elinympäristöohjelmaa. Helmi-ohjelman myötä purettiin metsäisten elinympäristöjen luonnonhoitovelkaa ja hoidettiin myös pienialaisia, monimuotoisuudeltaan erittäin arvokkaita kohteita kuten lehtoja ja jalopuita. Merielinympäristöjen tilan parantamisessa toimittiin kokeilevasti ja ennakkoluulottomasti. Vedenalaisen luonnon ennallistamisia pilotoitiin onnistuneesti ja menetelmistä opittiin paljon. Arvokkaiden lintuvesien kunnostustoimia tehostettiin Luontopalvelujen ja Eräpalvelujen tiivistyneellä yhteistyöllä mm. haitallisten vieraspetojen pyynnin myötä. Uusia perinnebiotooppeja saatiin peruskunnostuksen myötä jatkuvaan hoitoon ja useita jo hoidossa olevien laitumien laajennuksia toteutettiin ja kohteiden hoidon laatua parannettiin täydennyskunnostuksilla. Myös LIFE-projekteissa toteutettiin mittavia toimenpiteitä.

Helmi-ohjelman toimeenpanoon lisättiin kymmeniä henkilöitä inventointiin, suunnitteluun ja työnjohtoon. Toiminnan volyymin nosto edellytti myös erilaisten inventointi-, tietojärjestelmien käyttö- ja suunnittelukoulutusten järjestämistä. Koulutuksiin osallistui myös ELY-keskusten henkilöitä. SAKTI-tietojärjestelmää kehitettiin palvelemaan entistä paremmin Helmi-ohjelman tarpeita sekä Luontopalveluissa että ELY-keskuksissa. Lajistokartoitukset kohdistettiin ensisijaisesti kaikkein uhanalaisimpiin lajeihin. LajiGIS-tietojärjestelmään tallennettiin yli 200 000 lajihavaintoa, joista uhanalaisten ja silmälläpidettävien lajien havaintoja yli 30 000 kpl. Tutkimusyhteistyötä laajennettiin esimerkiksi soiden ennallistamisseurannoissa.

Heikkoudet

Vaikka luonnonhoidon kokonaistoteumat ovat ennätyksellisen suuria, ei Helmi-ohjelman soiden ennallistamisen ja perinnebiotooppien kunnostuksen vuositavoitetta täysin saavutettu. Yksi syy tähän on, että merkittävä osa vakinaisesta työpanoksesta kohdennettiin aikataulultaan sidottujen, ennen Helmi-ohjelmaa käynnistyneiden LIFE-projektikohteiden toteutukseen. Lisäksi yksityisillä suojelualueilla puunmyyntitulojen omistajuuden periaatteisiin liittyvien epäselvyyksien takia suokohteita jouduttiin jättämään toteuttamatta ainakin toistaiseksi. Lauhat ja roudattomat talvet aiheuttavat edelleen epävarmuutta soiden ennallistamiskohteiden puunkorjuussa. Viivästystä on paikoin aiheuttanut myös se, että kaikkea korjattavaa puuta ei saatu sovitun mukaisesti toimitettua Metsähallitus Metsätalous Oy:n kautta. Tämä on seurausta mm. valtion monikäyttömetsien myrskytuhokohteiden aiheuttamista muutoksista puunkorjuussa. Toteutusvolyymin lisääntyessä mukaan tuli uusia urakoitsijoita, joilla työtapoihin perehtymiseen kului luonnollisesti aikaa eikä kaikkia kohteita siksi ehditty tehdä. Perinnebiotooppien hoidon huolena on laiduneläinten riittävyys maatilojen määrän vähentyessä. Pienvesien kunnostuksen suunnittelun pullonkaulana oli suunnitteluvarannon puute. Kaikilla alueilla inventointiin kuitenkin pienvesiä tilanteen korjaamiseksi ja toteutusta saadaan kiihdytettyä tulevaisuudessa. Luontotyyppi-inventointien ja lajistokartoitusten toteuttaminen ostopalveluina on edelleen haastavaa, sillä työmarkkinoilla on vain vähän tekijöitä.

Johtopäätökset

Vuoteen 2030 ulottuvan Helmi-toteutusohjelman laatiminen tuottaa pitkäjänteisen näkymän vuositavoitteisiin ja niiden jyvittymiseen ja edistää tavoitteiden johdonmukaista toteuttamista. Helmi-ohjelman toteutuksen kaksi ensimmäistä vuotta ovat olleet rekrytoitujen määräaikaisten henkilöiden oppivuosia. Pitkäjänteisen koulutuksen ja kokemuksen kertymisen myötä riveissämme on nyt strategisen tekemisemme osaavia määräaikaisia asiantuntijoita, joiden avulla mittaviin tuloksiin jatkossakin on mahdollista päästä. Tiedon laadun systemaattiseen seurantaan ja parantamiseen tulee keskittyä, koska tiedon laatu tietojärjestelmissä on keskiössä paitsi toiminnan toteuttamisen, myös tiedolla johtamisen näkökulmasta. Valuma-alueprojektin toimintamalli tulisi vakiinnuttaa eri elinympäristöjen tilan parantamisessa osaksi koko Metsähallituksen normaalia toimintaa. Lisäksi tulee edelleen tiivistää Luontopalvelujen, Eräpalvelujen ja Metsähallitus Metsätalous Oy:n yhteistyötä Helmi-ohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi.

1.2.2 Natura 2000- ja luonnonsuojelualueverkoston luontoarvojen tila paranee

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021	Netra 1–5 2021
Natura-alueiden (yht. 1 121 kpl) päivitettyjen tila-arviointien (NATA) lukumäärä, kpl	*	*	111	25	56	5

*Mittari ei ollut vielä käytössä vuosina 2018–2019

Vahvuudet

Suojelualueiden kiinteistönmuodostaminen eteni hyvin. Toimituksissa muodostettiin 107 ja rekisteritoimenpitein 160 suojelualuekiinteistöä. Suojelualueiden ulkorajojen maastomerkintä saatiin valmiiksi tai aloitettiin seitsemässä tärkeässä käyntikohteessa. Luonnonsuojelulain uudistamistyöhön osallistuttiin tiiviisti tavoitteena mm. alueiden hoitoon ja käytön ohjaukseen liittyvien hallinnollisten menettelyjen keventäminen. Toteutettujen Natura-alueiden päivitettyjen tila-arviointien (NATA) lisäksi saatiin valmiiksi edelliseltä vuodelta tekemättä jääneet arviot. Kaikkia keskeisiä selkeitä työprosesseja hoidetaan tietojärjestelmätuetusti (etenkin SASS- ja SATJ-tietojärjestelmät) ja niistä on laadittu yksityiskohtaiset ja ajantasaiset työnkulkukuvaukset.

Heikkoudet

Pohjois-Karjalaan ja Uudellemaalle perustettiin yhteensä 270 uutta luonnonsuojelualuetta ja vuoden lopussa perustettiin Sallan kansallispuisto. Uusien säädösvalmistelupakettien valmistelu eteni kuitenkin luonnonsuojelulain valmisteluun liittyneiden kiireiden takia selvästi toivottua hitaammin. Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteiden päivitys eteni myös suunniteltua hitaammin, osin sen takia, että päivitys kytkeytyy tiiviisti valmisteilla olevaan luonnonsuojelulain uudistukseen. Edunvalvontatehtävien määrä ja niiden vaativuus lisääntyivät entisestään, mm. uusien luonnonsuojelualueiden sekä kaivos- ja tuulivoimaprojektien ja niihin liittyvien YVA-arviointien takia. Kasvaneen edunvalvontatyön seurauksena esimerkiksi kaikkia hoito- ja käyttösuunnitelmia ja järjestyssääntöjä ei kyetty edistämään suunnitellusti. Vuokra- ja käyttöoikeussopimusten ja lupien hallintaan tarkoitetun, Metsähallitukselle yhteisen LUOTO-järjestelmän valmistuminen ja käyttöönotto siirtyivät.

Johtopäätökset

Vaikuttavuustavoitetta edistetään monilla eri keinoilla, joita ovat mm. säädösvalmistelu, kiinteistönmuodostaminen, rajojen merkintä, NATA-arvioinnit, hoidon ja käytön suunnittelu, järjestyssäännöt, luvat ja sopimukset ja edunvalvonta. Näissä tehtävissä työskentelevän henkilöstön määrä on edelleen kovin niukka, mistä aiheutuu viivästymisiä ja toiminnallisia riskejä. Säädösvalmistelun edetessä ja luonnonsuojelualueverkoston laajentuessa tämä tehtäväkokonaisuus tulee muodostumaan entistä haastavammaksi.

1.2.3 Kulttuurihistoriallisen kiinteistövarallisuuden arvo säilyy

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Tavoite 2020	Toteuma 2020	Netra 1–5 2021
Hyvässä ja keskinkertaisessa kunnossa olevat kulttuurihistorialliset arvokohteet, %	*	*	78	80	86	5
Kulttuurihistoriallisten arvokohteiden kuntotiedon ajantasaisuus, %	*	*	77	90	91	4

*Uusi mittari tulossopimuksessa, joka ei ole ollut vielä käytössä vuosina 2017–2019.

Vahvuudet

Erillisrahoituksen kohdentamana työt painottuivat kulttuurihistoriallisten arvokohteiden tarkastuksiin ja korjauksiin. Rahoitus mahdollisti sekä asiantuntijoiden palkkaamisen että ostopalveluiden käytön. 40 % kohteiden kulttuurihistoriallisen arvokohteiden kuntotiedosta päivittyi. Helmi-ohjelman luonnonhoitotöitä varten tehtiin toimenpidealueiden inventointeja sen varmistamiseksi, että töissä ei vaaranneta kohteiden arkeologisia arvoja. Rahoitus mahdollisti myös Sallan uuden kansallispuiston kulttuuriperintökohteiden inventoinnin ja eräitä arkeologisia täydennysinventointeja. Inventoinneissa tarkastettiin yhteensä runsaat 700 arkeologista kohdetta. Lain suojaamia uusia muinaisjäännöksiä kirjattiin rekisteriin 289 kappaletta.

Heikkoudet

Suuri osa töistä tehtiin erillisrahoituksilla, jotka päättyvät vuonna 2022. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden kunnostus sisältää huolellisen suunnittelun, toteutuksen ja dokumentoinnin lisäksi erilaisia lupaprosesseja, jotka pidentävät kilpailutus- ja korjausprosesseja. Erillisrahoitettavia kohteita ei tiedetä etukäteen ja siksi niiden korjauksia varten ei ollut suunnitteluvarantoa. Tämän vuoksi suunnittelu- ja toteutusketjut olivat ajallisesti hyvin tiukkoja. Työtä hankaloitti osaltaan se, että alan ammattilaisia ei ollut kaikkialla saatavissa, eikä kilpailutuksiin aina saatu tarjouksia. Ostopalveluina tehdyt arkeologisten inventointien tulokset jäivät oman henkilöstön tallennettaviksi, koska yrittäjät eivät voineet tallettaa tietoja Metsähallituksen tietojärjestelmään.

Johtopäätökset

Kulttuuriperinnölle asetetut tavoitteet saavutetaan, kun on käytössä riittävästi voimavaroja. Kansallisesti merkittävien kulttuuriperintökohteiden hoito ei voi nojata erillisrahoitukseen, sillä vastuullinen omistajuus ja resurssitehokas hoito edellyttää pitkäjänteisyyttä. Kohteiden merkittävän korjausvelan rahoitus on ratkaistava esimerkiksi Valtion kiinteistöstrategian 2030 toteutuksessa, kuten valtiovarainvaliokunta totesi mietinnössään vuoden 2022 budjetista.

Arvokkaiden kulttuuriperintökohteiden kuntotieto on saatu hyvälle tasolle. Tiedon ylläpito kuitenkin edellyttää jatkuvaa seurantaa, johon nykyisillä kulttuuriperinnön hoitoon osoitetuilla voimavaroilla ei ole mahdollisuutta. Metsähallituksen tietojärjestelmien kehittäminen on tärkeää myös kulttuuriperintötiedon osalta. PAVE-tietojärjestelmän tiedot tulisi saada nykyistä avoimemmin kulttuuriperintöviranomaisten käyttöön. Yhteistyötä muiden valtion kiinteistönhaltijoiden kanssa jatketaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden yhteisten toimintatapojen luomiseksi ja kohteiden paremman hoidon kehittämiseksi. Saamelaisten kulttuuriperintökohteiden hoitoon haetaan yhteistä näkemystä saamelaistahojen kanssa.

1.2.4 Metsästys ja kalastus on kestävää, eettistä ja vastuullista

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021	Netra 1–5 2021
Metsästyksen ja kalastuksen valvonnassa suoritetut tarkastukset, joissa ei todettu rikettä, %	*	*	86	79,5	84	5
Metsästyksen ja -kalastuksen saalispalautteiden osuus lupien määrästä, %	*	*	**	19	**	**

*Mittari ei ollut vielä käytössä vuosina 2018–2019
**Kalastuksen saalispalautetietoa ei saatavilla tarvittavalla tarkkuudella

Vahvuudet

Erävalvonnan vaikuttavuus lisääntyi asiakaskontaktien sekä muiden viranomaisten kanssa tehtävän yhteisvalvonnan määrän kasvun myötä. Kalatalousalueiden toimintaan ja kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmien laadintaan osallistuttiin aktiivisesti. Riista- ja kalaelinympäristökunnostuksia saatiin toteutettua lähes suunniteltu määrä. Metsästyksestä saatu saalispalautteen määrä jatkoi kasvuaan, ja mm. lyhytaikaisista kanalintuluvista saatiin saalispalautetta 51,6 %:lta myydyistä luvista..

Heikkoudet

Kuuman kesän vuoksi koskikalastuskohteiden lupamyyntiä ja istutuksia jouduttiin keskeyttämään vastuullisen toiminnan varmistamiseksi. Hirvenmetsästyksen sosiaalista kestävyyttä koeteltiin Lapissa, missä paikallisten metsästäjien, Lapin kansanedustajien ja joidenkin kuntien edustajien taholta ilmaistiin olevan liikaa ulkopaikkakuntalaisia metsästäjiä, joiden pyyntikulttuuri erosi paikallisten tavasta metsästää. Metsästyksen sosiaalinen kestävyys nousi esille myös saamelaisten kotiseutualueen luonnonvarasuunnittelussa. Neuvottelujen tuloksena luonnonvarasuunnitelmaan saatiin kuitenkin neuvottelun osapuolia tyydyttävät kirjaukset metsästyksestä.

Johtopäätökset

Erävalvonnan suhteellinen määrä ja rikkeiden suhteellinen osuus pysyttelee vuodesta toiseen samalla tasolla, jonka määrittää käytännössä valvontaan käytettävä resurssi. Viestinnässä on huomioitava tulevina vuosina entistä vahvemmin vastuullisen kalastuksen ja metsästyksen korostaminen ja rajalliset lupakiintiöt. Hirvenmetsästyksen sosiaalisen kestävyyden edistämiseksi tehtiin jo seuraavaa vuotta koskeva muutos poistamalla vierasluvat syyskuulta.

1.2.5 Monipuoliset ja asiakaslähtöiset eräpalvelut lisäävät hyvinvointia ja luovat edellytyksiä erätalouden yritystoiminnalle

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Tavoite 2020	Toteuma 2020	Netra 1–5 2021
Metsästäjien ja kalastajien asiakastyytyväisyys, asteikko 1–5	*	*	3,76	3,84	3,79	3
Valtion kalastonhoitomaksu, kalenterivuosimaksun maksajien, lkm	174 342	180 486	215 983	180 000	202 108	5

* Mittari ei ollut vielä käytössä vuosina 2018–2019

Vahvuudet

Kalastonhoitomaksujen myynti on jatkunut vahvana, vaikka laskua huippuvuoteen 2020 olikin hieman. Kiinnostus erälupia kohtaan pysyi edellisvuoden tasolla. Suomalaisten eräilyinnostus on jatkunut ja paikoin jopa lisääntynyt edelleen poikkeuksellisen vuoden 2020 jälkeenkin. Uutena ilmiönä nousi esiin Lapin kalastuskohteiden lupakiintiön loppuminen. Kalastonhoitomaksujen myynti on ollut vahvaa. Asiakaspalvelun tarve on säilynyt korkeana: asiakkaat eivät enää osta niinkään lupia puhelimitse, vaan kysyvät neuvoa ja tarvitsevat opastusta. Myös asiakastyytyväisyys on parantunut. Eräpalvelut lanseerasi Kalojen vuosi 2021 -kampanjan, johon myös asiakkaat osallistuivat kiitettävästi. Tavoitteena oli parantaa kalavesien hyväksi tehtävän työn tunnettavuutta.

Heikkoudet

Monipuolisten eränkäyntimahdollisuuksien tarjoaminen on koettu paikoin jo liiallisena Pohjois-Suomessa, jossa paikallisilla on lain turvaamat nautintaoikeudet. Asiaan reagoitiin syksyllä, mistä myös viestittiin avoimesti. Asiakaspalvelun resurssit ovat olleet koetuksella sesonkiaikoina.

Johtopäätökset

Yleinen kiinnostus luontoharrastuksia kohtaan näkyy edelleen metsästyksessä ja kalastuksessa, mikä korostaa Metsähallituksen kiintiöpäätösten merkitystä, jotta sosiaalinen kestävyys turvataan. Toisaalta Metsähallitukselta odotetaan riittäviä kiintiöitä, jotta luontomatkailuyrittäjien toimintaedellytykset turvataan. Lupakiintiöt asetetaan kuitenkin ekologisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyyden ehdoilla.

1.2.6 Luonnossa virkistäytyminen lisää hyvinvointia ja luonnon arvostusta, jota tuetaan aktiivisella viestinnällä

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021	Netra 1–5 2021
Kokonaiskäyntimäärät: Kansallispuistot ja muut yleisökohteet, milj. kpl	8,04	8,18	9,18	9,00	9,46	5
Kävijöiden rahankäytön aikaansaama paikallistalousvaikutus, milj. €	290	305	*	324	456	5

*Koronapandemian vuoksi tarkkoja aluekohtaisia arvioita ei ollut mahdollista tehdä vuonna 2020.

Vahvuudet

Korjausvelan pienentämiselle asetetut tavoitteet saavutettiin. Virkistyskäytön ja erityisesti kotimaan matkailun vahva kysyntä jatkui. Suurinta käyntimäärien kasvua tapahtui matkailukeskusten läheisyydessä, mutta asiakkaat hakeutuivat myös aiemmin vähäisemmällä kysynnällä olleille kohteille. Korkeimpien kysyntähuippujen tasaantumista havaittiin jonkin verran edelliseen vuoteen nähden. Asiakastyytyväisyys pysyi korkeana niin maastossa kuin asiakaspalvelupisteissäkin. Kestävyyden seurannan menetelmää kehitettiin edelleen ja useita uusia kohteita otettiin seurannan piiriin. Käyntikohteiden vetovoimaa ja kestävyyttä parannettiin laajalla projektikokonaisuudella kaikissa osissa maata. Kansallisen virkistyskäyttöstrategian laadintaan osallistuttiin vahvasti. Luonto- ja ympäristökasvatukselle laadittiin valtakunnalliset periaatteet. Luonnonsuojeluaiheiden näkyvyys media- ja someviestinnässä kasvoi. Mediaviestinnän aiheet käsittelivät kansallispuistoja ja muita retkikohteita, Retkietikettiä ja vastuullista retkeilyä sekä Helmi-ohjelmassa ja EU-projekteissa tehtyä luonnonsuojelutyötä. Retkietikettiviestintä löi läpi mediassa, matkailuyritysten ja kansalaisten keskuudessa. Luontoon.fi-verkkopalvelun käyttäjien määrä kasvoi ja Retkikartta.fi-palvelun käyttö oli korkealla tasolla. Luonnon konserttisalit -tapahtumissa luonnon monimuotoisuuden esilletuonti taiteen ja tieteen keinoin onnistui erinomaisesti.

Heikkoudet

Uusista ja usein kokemattomista asiakasryhmistä aiheutui haasteita opastuksessa ja käytön ohjauksessa. Retkeilypalvelut olivat paikoin kysyntään nähden alimitoitettuja ja ruuhkautumisongelmia ilmeni. Ylläpidon työmäärien ja kustannuksien kasvua ei osattu täysin ennakoida. Matkailuyhteistyön kysynnän vaatimaan nopeaan reagointiin ei ollut kaikilla alueilla riittäviä resursseja. Valtakunnallisen rakentamistoiminnan kiivaus näkyi nousevissa hinnoissa ja palvelujen saatavuudessa. Asiakaspalvelun aukioloaikoja jouduttiin paikallisesti supistamaan koronapandemiasta johtuen, ja opastusten määrä laski. Palveluvarustuksen paikkatiedon laatutyötä jäi paljon jäljelle, vaikka työn tueksi saatiin maastotiedonkeruun sovellus. Retkietiketti-viestinnän keinovalikoima jäi tavanomaiseksi mainostoimistokumppanin käyttämisestä huolimatta, mikä heikensi uusien kohdeyleisöjen tavoittamista.

Johtopäätökset

Vahvasti kasvava kysyntä lisää edelleen painetta käytön kestävyyden, palvelujen laadun ja asiakasturvallisuuden varmistamiseen sekä kumppanuuksien kehittämiseen. Nykyisiä retkeilypalveluja ja niiden ylläpitoresursseja tulee vahvistaa vastaamaan kysyntää. Asiakaskokemuksen parantamiseen on panostettava mm. uusimman kumppani- ja asiakaskokemustutkimuksen tulosten pohjalta ja palvelumuotoilun keinoin. Ennakoinnin ja joustavien suunnittelumenetelmien merkitys virkistyskäytön ja matkailun kehittämisessä korostuu. Palvelujen mitoitus ja resurssien kohdentaminen edellyttävät painopistetarkastelujen ja palvelutarjonnan kokonaissuunnitelmien päivittämistä valtakunnallisesti yhtenäiseen analyysiin pohjautuen. Viestinnän ja muiden luovien alojen kilpailutuksen osaamista on kehitettävä oikeiden kumppanien löytämiseksi. Projektinomainen viestintä, kuten Retkietiketti-kampanja, on organisoitava siten, että vastuut ovat selkeät ja ajalliset resurssit riittävät. Mediaviestintää tulee kehittää siten, että paikallisen ja alueellisen näkyvyyden rinnalle saadaan keskeisimmistä teemoista merkittävää valtakunnallista näkyvyyttä.

1.3 B Toiminnallinen tuloksellisuus

1.3.1 Palvelut ovat asiakaslähtöisiä ja vuorovaikutteisia

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Luontokeskusten ja maastopalvelujen asiakastyytyväisyys, asteikko 1–5	4,40	4,38	4,43	4,43	4,38

Vahvuudet

Palvelumuotoilun osaamista ja asiakaslähtöisyyttä vahvistettiin johtamis- ja ohjausrakenteen uudistuksella, yhteistyössä MH-konsernitasolla strategian jalkautuksessa ja luontopalvelualueilla. Digitaalisen asiakaskokemuksen ja -palvelun konseptointityö tiekarttoineen valmistuivat luoden yhteisen ymmärryksen ja tavoitetilan tulevaisuuden digiratkaisujen kehittämiseen. Kävijäseurannan menetelmien ja asiakastietojärjestelmän uudistamista jatkettiin, minkä lisäksi asiakastietojärjestelmän uudistaminen valittiin Metsähallituksen tietojärjestelmäkehittämisen pilotiksi. Yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen kanssa tehtiin trenditutkimus kansallispuistojen kahdenkymmenen viime vuoden virkistyskäytöstä. Kävijätutkimuksia tehtiin useilla alueilla ja näin saatiin arvokasta lisätietoa koronapandemian vaikutuksista luonnon virkistyskäyttöön ja luontomatkailuun. Ruuhkautuneilla käyntikohteilla nostettiin kapasiteettia esimerkiksi uusimalla ja laajentamalla pysäköintialueita, kestävöimällä reittejä sekä rakentamalla tilavampia maastopalveluja. Luontoon.fi- ja Retkikartta.fi-palvelujen käytöstä tehtiin laajat käyttäjäkyselyt luomaan pohjaa tulevaisuuden kehittämistarpeille. Käynnistettiin digitaalisen myyntikanavan toteutus. Luonnon virkistyskäytön kestävyyden seuranta käynnistettiin usealla uudella kohteella ja valtakunnallisen analyysin kattavuus nousi hyvälle tasolle. Kestävyyden seurannassa tehtiin lisäksi kehittämistyötä, erityisesti liittyen ekologisen kestävyyden analysointiin.

Heikkoudet

Uuden asiakastietojärjestelmän toteutus on viivästynyt. Luonnon virkistyskäyttöön liittyvän tilannekuva -työkalun jatkokehittäminen ei edennyt suunnitellusti, eikä tiedolla johtamisessa päästy vielä toivottuun tasoon. Kehittämistä tämän osalta tarvitaan vielä esimerkiksi liittyen yhtenäisiin raportointeihin ja analyyseihin. Luonnon virkistyskäytön painopistetarkastelun viimeistely siirtyi.

Johtopäätökset

Digitaalisen myyntikanavauudistuksen yhteydessä on tunnistettu tärkeitä yhtymäkohtia mobiilikäytön edistämiseen ja tulevan digikonseptin mukaisen sovelluksen toteuttamiseen. Asiakaslähtöisyyden ja vuorovaikutteisuuden vahvistamisessa on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota kokonaisuuden hallintaan, sillä teemaan liittyy useita kehittämisaihioita. Lisäksi organisaation toimintamalleja ja sisäisiä prosesseja tulee uudistaa kehitystyön rinnalla. Tilannekuvatyökalun jatkokehitys on tärkeää, jotta tietosisältöjen analysointiin on jatkossa hyvät työkalut ja tiedolla johtaminen toimintatapana vahvistuu.

1.3.2 Yhteistyö sidosryhmien ja kumppanien kanssa on tärkeä osa toimintaa

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Kansallisten kumppanien tyytyväisyys yhteistyöhön Luontopalvelujen ja Eräpalvelujen kanssa, erittäin tyytyväisten ja melko tyytyväisten osuus, %	72	69	63	70	*

Vahvuudet

Suomen luonnon päivän toteuttaminen lujitti ja ylläpiti suhteita keskeisiin järjestötoimijoihin, organisaatioihin ja mediaan. Luonnon konserttisali -tapahtumien kautta verkostoiduttiin uudenlaisten taide- ja kulttuurivaikuttajien kanssa. Suurpeto- ja kalastusviestintää ja sidosryhmätyötä toteutettiin järjestöjen ja viranomaisten kanssa. Saamelaiskäräjien ja kolttien kyläkokouksen kanssa toteutettiin maankäytön yhteissuunnittelua saamelaisten kotiseutualueen luonnonvarasuunnitelman laadinnassa. Akwé: Kon -työryhmä ja ryhmälle palkattu valmistelija toimivat merkittävänä osana suunnitteluprosessia. Projektitoiminnassa valmisteltiin ja otettiin käyttöön Metsähallituksen yhteinen projektijohtamismalli SALKKU. Kaksi laajaa ja useita kumppaneita sisältävää LIFE-projektia käynnistettiin Luontopalvelujen koordinoimana ja osallistuttiin kolmeen LIFE-projektihakemukseen, joista kaksi tukee yhteistyön tiivistämistä Ruotsin lääninhallituksen kanssa. Helmi -elinympäristöohjelma on vahvistanut yhteistyötä viranomaisten ja tutkimuslaitosten kanssa entisestään. Matkailuyhteistyössä otettiin käyttöön uudistetut periaatteet ja sopimuskäytänteet. Visit Finland -yhteistyössä tuotettiin kansallispuistot ja muut kärkikohteet Travel Data Hub ja Google my Business -palveluihin. Lisäksi valmisteltiin matkailukumppanien työn tueksi sähköinen vastuullisuuden perehdytysaineisto. Kansainväliseen yhteistyöhön osallistuttiin aktiivisesti. Erityisiä painotuksia olivat Europarc-liiton konferenssi, kävijäseurannan konferenssi, maailman luonnonsuojelujärjestön IUCN:n maailmankongressi. Lisäksi osallistuttiin aktiivisesti biodiversiteettisopimuksen kansainvälisiin neuvotteluihin. Eräpalvelut valmisteli kansainvälisen yhteistyön toimintaohjelman.

Heikkoudet

Koronapandemian johdosta jouduttiin vähentämään erilaisia lähitapaamisia valtakunnallisen ja alueellisten järjestökumppanien kanssa. Tämä näkyi myös kansainvälisessä yhteistyössä, mikä tapahtui etupäässä virtuaalisesti. Etätyöskentelyssä havaittiin positiivisena näkökulmana osallistumismahdollisuuksien laajeneminen ja ajankäytön tehostuminen. Vapaaehtoistyön koordinaatio, johon kuuluu myös valtakunnallinen järjestöyhteistyö, on kärsinyt vastuuhenkilön puutteesta. Operatiivisen tason toiminnan osalta kansainvälinen yhteistyö ei ole vielä riittävän suunnitelmallisella ja pitkäjänteisellä tasolla. Saamelaiskäräjien ja kolttien kyläkokouksen kanssa tehtävä Akwé: Kon -toimintamallin mukainen hoito- ja käyttösuunnitelmien toteutumisen arviointi siirtyi, koska luonnonvarasuunnittelu työllisti osapuolia merkittävästi kuluneen vuoden aikana.

Johtopäätökset

Sidosryhmäyhteistyö on löytänyt uusia kanavia poikkeuksellisina aikoina, kun perinteiset tapaamiset on peruttu. Kumppaneiden kanssa tehtävä viestintäyhteistyö suunnitellaan nyt digitaalisilla alustoilla ja tavoitteena on kyetä entisestään laajentamaan yhdessä työskentelyä. Uudistettu ja yhtenäinen projektijohtamismalli ja kaikkia Metsähallituksen projekteja koskeva projektijärjestelmä tulee mahdollistamaan nykyistä paremmin oikeiden ja vaikuttavien projektien valinnan. Kansallisen virkistyskäyttöstrategian toteutukseen osallistuminen on jatkossa hyvin tärkeää. Helmi-ohjelma on osoittanut tutkimuslaitosyhteistyön erinomaisen vaikuttavuuden, mitä on tarpeen jatkossa hyödyntää laajemminkin. Koronapandemiasta huolimatta kansainvälinen toiminta yhteistyökumppaneiden kanssa on ollut vilkasta. Seminaarien toteuttaminen webinaareina sekä isojen konferenssien toteutuminen etänä mahdollisti henkilöstön osallistumisen laajemmin tilaisuuksiin.

1.3.3 Työn tuottavuus, tiedolla johtaminen ja asiakaspalvelu paranevat laadukkailla ja käyttäjäystävällisillä digiratkaisuilla

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Luontotyyppi- ja lajitiedon laatu, osuus tiedosta ajantasaista, %	*	*	61	65	63

*Mittari ei ollut vielä käytössä vuosina 2018–2019

Vahvuudet

Vastuulle otettiin ja käynnistettiin koko ympäristöhallinnon uhanalaisen lajitiedon ylläpito LajiGIS-paikkatietojärjestelmässä ja kehitettiin edelleen tiedon avointa jakamista Lajitietokeskuksen kautta. Tälle tiedolle on ollut kova kysyntä: Laji.fi-palvelun kautta tehtiin LajiGIS-aineistoista yli 700 aineistopyyntöä, joista suurin osa liittyi maankäytön suunnitteluun, kuten tuulivoima-, kaivos- ja väylähankkeisiin sekä kaavoitukseen. MaastoLaPa-mobiilisovellus otettiin käyttöön, mikä sujuvoittaa erityisesti PAVE- ja LajiGIS-tietojen tallentamista ja päivitystä. SAKTI-sovellusta kehitettiin monin tavoin vastaamaan Helmi-ohjelman tarpeita koko luonnonsuojeluhallinnossa. Ajantasainen luontotieto on edellytys mm. Helmi-ohjelman toimenpidekohteiden tunnistamiselle sekä laadukkaalle suunnittelutyölle. Meritiedon kattavuus on parantunut suunnitelmallisesti lähes tavoitteen mukaisesti. Lajitiedon ajantasaisuus sekä luontotyyppitiedon kattavuus ovat Lapissa erinomaisella tasolla, ja luontotyyppitiedon ajantasaisuutta parantava Ylä-Lapin kolmevuotinen kaukokartoitusprojekti on edennyt toisenakin vuotenaan suunnitellusti, yhteistyö Suomen ympäristökeskuksen kanssa sujunut erinomaisesti ja projekti kaikkinensa lisännyt Luontopalvelujen henkilöstön osaamista kaukokartoitusmenetelmistä ja niiden hyödyntämisestä.

Luontopalvelujen digiagendatyö eteni ja laajeni Metsähallituksen yhteiseksi digiagendatyöksi luoden yhteistä suuntaan tulevaisuuteen. Loppuvuodesta käynnistyi myös yhteisen datastrategiatyön toteutus ja nämä luovat yhteistä perustaa ja kyvykkyyttä digi- ja datakehitykselle. Luontopalvelujen tietohallinnon uudistus jatkui. Johtamis- ja ohjausjärjestelmän uudistuksessa Luontopalvelujen ja Eräpalvelujen tietohallintotoiminta ja digipalvelujen kehittäminen yhdistettiin Digi- ja asiakkuudet -yksikköön. Yhdistämisessä nähdään synergiahyötyä mm. palvelukehityksen, tietojärjestelmien ja osaamisen laajan hyödyntämisen näkökulmasta.

Heikkoudet

Saatavilla olevasta lisärahoituksesta huolimatta luontotyyppitiedon kattavuus ja ajantasaisuus sekä lajitiedon ajantasaisuus Etelä-Suomen osalta eivät ole tavoitteiden mukaisia. Metsähallituksen paikkatietoon perustuvien Uljas-paikkatietojärjestelmien rooli luonnonsuojeluhallinnon yhteisenä palveluna on kasvanut mm. luonnonsuojelulain uudistusprosessin myötä, mutta samanaikaisesti Uljas-järjestelmäkokonaisuus on elinkaarensa loppupäässä, teknologia-arkkitehtuuri ei vastaa nykypäivän vaatimuksia ja nykyinen toteutusratkaisu ei mahdollista käytettävyyden parantamista tarvittavilta osin. Digitalisaatiovelkaa on kertynyt pitkältä ajalta ja sen kurominen umpeen vaatii panostuksia, perustan luomista ja kyvykkyyksien kehittämistä. Tiedon ajantasaisuuden, yhtenevyyden ja luotettavuuden parantaminen on laaja työmaa. Käyttäjämäärät luontokohteissa ovat kasvaneet ja käyttäjäkunta monipuolistunut, joten odotukset reaaliaikaisille ja kestävään käyttöön ohjaaville digiratkaisuille ja sisältöpalveluille karttoineen ovat lisääntyneet. Nopeat muutokset toimintaympäristössä ovat aiheuttaneet kasvavaa painetta nopealle ja reaaliaikaiselle päätöksenteolle, datan laajemmalle hyödyntämiselle, toiminnan ohjaamiselle tiedolla johtamisen lähtökohdista sekä datan avaamiselle luonnonsuojeluhallinnon ja muiden toimijoiden tarpeisiin. Nämä kaikki yhdessä vaativat laajoja panostuksia digikokonaisuuden kehittämiseen, jotta toiminta on jatkossakin tehokasta. Toteutettu johtamis- ja ohjausjärjestelmän muutos luo osaltaan perustaa tulevalle kehittämiselle, mutta aiheuttaa samalla viivästystä digiagendan edistämiselle.

Johtopäätökset

Luontotiedon laadun riittävän hyvän tason säilyttämiseksi tulee toimia suunnitelmallisesti ja johdonmukaisesti. Helmi-ohjelman myötä uusien suojelualueiden määrä kasvaa, mikä vaati jatkuvaa luontotiedon inventointia ja ylläpitoa. Riittävä ja laadukas tieto on edellytys myös Helmi-ohjelman mahdollisimman kustannusvaikuttavalle toteuttamiselle. Digitalisaatiokehityksen tärkeys, ymmärrys vaikutuksista ja tarve yhteiselle suunnalle on levinnyt laajasti organisaatioon digiagendan, datastrategian ja digitaalisen asiakaskokemuksen konseptin myötä. Digitalisaatiovelan osalta ymmärrys toimenpiteiden tarpeesta on kasvanut ja konkretisoitunut, mutta selvitystöitä tulee jatkaa edelleen. Johtamis- ja ohjausjärjestelmän muutos on osaltaan luonut perustaa ja lisännyt kyvykkyyttä vastata tulevaan kehitykseen, mutta osaamisen ja tarvittavien resurssien edistäminen ja kehittäminen on jatkuvaa. Odotukset yhtenäisille digitaalisille sisältö- ja karttapalveluille sekä digitaaliselle asiakaspalvelulle ovat kasvaneet luoden painetta digitaalisten ratkaisujen ja älykkäiden sekä vuorovaikutteisten palvelujen kehittämiselle. Paikkatietoon perustuvien tietojärjestelmien seuraavan sukupolven ratkaisujen kehittäminen on merkittävä painopistealue tulevina vuosina.

1.4 C Voimavarat

1.4.1 Henkilöstö on hyvinvoiva ja osaava

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Esihenkilötyöskentely (asteikko 1-5)	*	4,1	3,9	4,1	3,9
Metsähallitus työnantajana (asteikko 1-5)	*	3,9	3,9	4,0	4,0
Työn merkityksellisyys (asteikko 1-5)	*	4,1	4,1	4,1	4,2

Vahvuudet

Vuoden 2020 henkilöstötutkimuksen tulokset analysoitiin ja niiden pohjalta laadittiin paikalliset kehityssuunnitelmat toimenpide-esityksineen. Tavoitteeksi asetettiin johtamis- ja ohjausroolien kirkastaminen. Tämä tarve nousi esille myös henkilöstötutkimuksesta. Työ käynnistettiin selvitystyöllä ja se konkretisoitui yhteistoimintamenettelyn kautta tiiviimmäksi johtamis- ja ohjausmalliksi. Uutta toimintatapaa hiottiin lukuisten työpajojen kautta. Uuden toimintatavan kautta asioita johdetaan isompina kokonaisuuksina ja valtaa ja vastuuta on jaettu laajemmin organisaation sisällä. Lähtökohtana oli myös tulossopimuksen ja toiminnansuunnittelun vahvempi yhteensovittaminen läpi koko organisaation. Koronapandemian mahdollistamissa rajoissa järjestettiin tiimivalmennuksia, joissa keskityttiin mm. työhyvinvoinnin edistämiseen ja työssä jaksamiseen, yhteisen toimintatavan kirkastamiseen, arvostuksen osoittamiseen sekä yhteishengen kohottamiseen. Osaamisen kehittämisessä ja ydinosaamisten määrittelyssä päästiin liikkeelle ja työ tulee jatkumaan.

Eräpalvelujen ehdoton vahvuus on ollut hyvä työyhteisön tila ja ilmapiiri, mihin liittyy henkilöstön luottamus kollegoiden apuun ja tukeen. Myös esihenkilötyö on koettu hyväksi ja oikeudenmukaiseksi. Vuoden 2020 henkilöstötutkimuksen pohjalta asetettiin Eräpalveluille kokonaisuutena kaksi kehittämistavoitetta: työajan riittävyyden ja jaksamisen parantaminen sekä tyytyväisyys tuotettujen palvelujen laatuun sekä parempaan asiakastuntemukseen.

Eräpalvelujen asiakaspalvelu on siirtynyt lupamyynnistä yhä enemmän neuvontatyöksi. Erityisesti kalastonhoitomaksujen keräämistehtävä on luonut Eräpalvelujen asiakaspalvelusta yhä enemmän yleisen neuvontakanavan suomalaisille kalastajille. Asiakaspalvelu ruuhkautuu ja paineistuu sesonkihuippuina. Asiakkaiden määrä kasvaa ja myös asiakastyön vaativuus kasvaa. Digitaalisen myyntikanavan uudistaminen ja osaamisen kehittäminen tulevat helpottamaan tilannetta. Erilaisten palvelujärjestelmien uudistustyö edellyttivät koulutusta ja osaamisen kehittämistä ja työ jatkuu.

Koronapandemia on muuttanut työtavat ja keskinäinen vuorovaikutus jatkui lähes täysin sähköisessä maailmassa. Koronapandemian takia henkilöstö teki paljon etätöitä, mistä on pääosin hyviä kokemuksia. Etätyötä tukemaan järjestettiin muun muassa virtuaalisia kahvihetkiä ja vapaamuotoisia kokouksia, joilla huolehdittiin myös työyhteisön hyvinvoinnista.

Heikkoudet

Henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen liittyvät riskit liittyvät työn määrään, kiireen tuntuun ja näistä johtuvaan kuormittumiseen. Luontopalveluissa määräaikaisten työntekijöiden määrä oli aiempaa suurempi, mikä toi omat haasteensa työnohjaukseen ja esihenkilötyöhön. Eräpalvelujen osalta nopeasti kasvava asiakaspinta ja yhteensovittaminen loivat painetta, joka heijastui myös henkilöstötutkimuksen tuloksiin. Johtamis- ja ohjausjärjestelmän muutos aiheutti epävarmuuden tunnetta osassa henkilöstöä.

Johtopäätökset

Työmäärän jakautumiseen ja työn tekemisen tapoihin tulee kiinnittää erityistä huomiota ja hakea myös uusia keinoja tavoitteiden toimeenpanoon. Asiakasmäärät ja palvelujen kysyntä kasvoivat voimakkaasti. Kuitenkin vuodesta selvittiin hyvin ja toiminnan vaikuttavuus kasvoi merkittävästi. Saavutettujen hyötyjen perusteella jatkuvan parantamisen kulttuurin rakentamista ja edistymisen seurantaa tehostetaan tulevassa toiminnassa. Samoin henkilöstön työtyytyväisyyttä ja toiminnan kehittymistä tulee mitata useamman kerran vuodessa.

1.4.2. Rahoitusnäkymä ja asetetut tulostavoitteet ohjaavat ennakoivasti toiminnan mitoitusta

Vahvuudet

Henkilöstösuunnitelmat päivitettiin osana toiminnan suunnittelua. Suunnitelmien tavoitteena on hallita henkilöstön mitoitusta suhteessa perusrahoituksen määrään lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Vahvuutena tässä tarkastelussa on näkymä kestävään toimintaan suhteessa rahoitukseen. Toimeenpanoa tukemaan Luontopalveluihin perustettiin oma hankintayksikkö, jonka ansiosta hankinnat toimintatapana nousivat mittakaavaisesti uudelle tasolle ja myös hankinnan osaaminen kasvoi organisaatiossa. Toimeenpanon tukemiseen käytimme myös vuokratyövoimaa tasaamaan ruuhkahuippuja, mutta tämän toimintatavan volyymi jäi varsin vaatimattomaksi. Suurin hyöty tästä olivat uuden toimintatavan opit toimeenpanon keinovalikoimassa.

Uutena isona EU-rahoitteisena projektina käynnistyi 8-vuotinen integroitu LIFE Luonto IP -projekti liittyen laajasti Itämeren suojelun ja kestävän käytön kehittämiseen. Lisäksi alkoi Jyväskylän yliopiston vetämä kolmen maan (Suomi, Ruotsi ja Viro) raakkujen elinympäristöjen kunnostusprojekti. LIFE-rahoitushakukierroksella 2021 ei haettu yhtään uutta omaa projektia, mutta oltiin mukana kolmessa: Luonnontieteellisen keskusmuseo Luomuksen koordinoima Raptor LIFE, jolla edistetään petolintujen suojelua, Norrbottenin lääninhallituksen vetämä Tornionjoen valuma-aluetta koskeva TRIWA LIFE sekä Västmanlandin lääninhallituksen vetämä Life2Taiga, jossa poltetaan metsiä Ruotsissa ja Suomessa ja edistetään ennallistamispolttotekniikoiden oppimista ja ennallistamispolttojen hyväksyttävyyttä. Kaksi jälkimmäistä projektia tiivistävät entisestään projektiyhteistyötä Ruotsin kanssa. Näiden lisäksi Luontopalvelut sai ympäristöministeriöstä vuoden lopulla vastuulleen valmistella laaja strateginen LIFE-projekti (Helmi-alueverkosto, SNaP LIFE -projekti) vuoden 2022 hakuun.

Heikkoudet

Mitoittavan henkilöstösuunnittelun heikkoutena on se, että tässä menetelmässä ei päästä tavoitteiden vaatimaan osaamiseen systemaattisesti kiinni. Osaamisen määrittely sekä kartoitus on aloitettu ja kuvaamiseen tarkoitettu alusta on valmisteltu osaksi henkilöstötietojärjestelmää.

Johtopäätökset

TLyhyen ja pitkän aikajänteen henkilöstösuunnittelussa tarvitaan sekä mitoittavaa että laadullista suunnitelmaa työkaluineen. Pitkän aikavälin suunnittelussa on myös varmistettava se, että kiinteiden kulujen osuus ei kasva, mikäli rahoitustilanne muuttuu tulevaisuudessa. Toimeenpanossa tullaan hakemaan jatkuvasti uusia ja tehokkaita keinoja perinteisten työtapojen rinnalle. Osaamisen kehittäminen on noussut keskeiseksi tavoitteeksi koko Metsähallituksessa ja etenemme sen osalta systemaattisesti.

Uudet, haussa olevat LIFE-projektit tukevat valtaosin Helmi-ohjelman toteuttamista sekä toteutuessaan vahvistavat yhteistyötä ennen kaikkea Ruotsin lääninhallitusten kanssa, jotka vastaavat luonnonsuojelualueiden käytännön hallinta- ja hoitotoimista. Uusi SNaP LIFE -projekti on erittäin merkittävä luonnonsuojeluhanke, jonka valmisteluun panostetaan laajasti

HENKILÖSTÖN TUNNUSLUKUJEN KEHITYS

Henkilötyövuodet*	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Vakinaiset	386	879	360	386
Määräaikaiset	136	127	166	291
Yhteensä	**522**	**506**	**526**	**677**

*Poissaoloja ei ole poistettu

Henkilömäärä 31.12.				
Vakinaiset	389	388	381	391
Määräaikaiset	111	167	213	247
Yhteensä	**500**	**555**	**594**	**638**

Palkkasumma ilman sivukuluja, milj. €				
	23,5	**22,2**	**23,3**	**31,0**

Henkilöstön keski-ikä				
Vakinaiset	49,7	50,5	50,1	50,2
Määräaikaiset	38,9	40,0	40,9	40,5

Henkilöstön keski-ikä				
Alkaneet palvelusuhteet	20	7	21	14
Päättyneet palvelussuhteet	20	13	23	14
Henkilöitä keskimäärin	392	391	381	398
Kokonaisvaihtuvuus	0	-1,2	-0,5	0

1.4.3 Toiminnan tuottavuus ja vaikuttavuus paranee

Vahvuudet

Strateginen ja osaamiseen liittyvä kehittäminen asemoitiin Digi ja asiakkuudet -yksikköön johtamisjärjestelmän uudistamisen yhteydessä. Asemoinnin tavoitteena oli, että myös pidemmän tähtäimen ennakointi- ja innovointitoiminta otetaan entistä paremmin huomioon asiakaspinnassa ja digipalvelujen kehittämisessä. Julkaistiin SALKKU-projektihallintajärjestelmä, joka mahdollistaa uusien ideoiden kirjaamisen helposti jokaiselle työntekijälle. Ideat ovat vapaasti nähtävissä koko Metsähallituksen henkilöstölle, mikä edistää myös vastuualueiden yhteistä innovointia. Toiminnan kustannusvaikuttavuuden mittaamista lähdettiin pilotoimaan toiminnan volyymin kannalta merkittävään kokonaisuuteen eli ennallistamiseen ja luonnonhoitoon liittyen. Kustannusvaikuttava toiminta tässä tapauksessa tarkoittaa sitä, että toimet kohdistetaan luonnon monimuotoisuuden turvaamisen kannalta parhaille kohteille kustannukset huomioiden. Sekä toimien kohdistamiseen ja kustannuksiin on tarvetta vaikuttaa mm. toimintatapoja kehittämällä varsinkin siinä tapauksessa, jos kustannusvaikuttavuus näyttää heikentyvän. Vesiensuojelutoimien ja elinympäristöjen hoidon yhteissuunnittelua kehitettiin valuma-alueprojektissa, jossa järjestettiin koulutuksia koko Metsähallituksen henkilöstölle projektin pilottialueilla sekä kunnostettiin useita kohteita yhteistyössä eri vastuualueiden välillä..

Heikkoudet

Ennallistamisen ja luonnonhoidon kustannusvaikuttavuuden mittaamisessa havaittiin tulkintaan liittyviä haasteita, eikä mittaria saatu vielä valmiiksi. Ongelmaksi muodostui se, että ennallistamisen ja luonnonhoidon kustannusvaikuttavuusmittarin arvo heikkenee vääjäämättä tulevina vuosina, jos kustannusvaikuttavimmat kohteet on jo hoidettu, mikäli suunniteltua mittaustapaa ei muuteta. Yhteisen toimintamallin luominen valuma-aluetason vesiensuojelussa ja elinympäristöjen hoidossa on haastavaa, koska Eräpalvelujen resurssointi on yksittäisten projektien varassa, eikä pysyvää resurssia toiminnalle ole osoitettu.

Johtopäätökset

Ennakoinnin ja innovoinnin parantamiseen liittyvä asemointiuudistuksen ja uuden ideasalkun käyttöönoton tulokset tulee näkymään vasta tulevaisuudessa. Ennallistamisen ja luonnonhoidon kustannusvaikuttavuuden mittaamisen menetelmää aiotaan kehittää siten, että siinä mitataan toiminnan kustannusvaikuttavuutta aina kyseisen vuoden tarjolla olevaan kohdejoukkoon. Yhteistä toimintamallin luomista sekä ratkaisua resursointiin valuma-aluetason vesiensuojelussa ja elinympäristöjen hoidossa jatketaan edelleen.

1.5 Kansainvälistä toimintaa koskevat tavoitteet koskien ympäristöministeriön erillisrahoitusta

Vahvuudet

Suomen ensimmäinen Luonnon konserttisali pidettiin kahtena tapahtumana: yksi tapahtuma järjestettiin Kajaanissa ja toinen Punkaharjulla. Luonnon konserttisalin konsepti on tuotu Suomeen Latviasta Suomi–Latvia-yhteistyön kautta. Latvialaiset konsultoivat tapahtuman toteuttamista ja vierailivat molemmissa tapahtumissa Suomessa..

Heikkoudet

Koronapandemia vaikutti edelleen kansainvälisen yhteistyön toteuttamiseen. Tämän takia Luonnon konserttisali -tapahtumien osallistujamäärät jäivät alkuperäistä tavoitetta pienemmiksi. Lisäksi monet suunnitellut tapahtumat siirrettiin toteutettavaksi myöhemmin, esimerkkinä Suomen ja Viron 30-vuotisen luonnonsuojeluyhteistyön juhlinta. .

Johtopäätökset

Kansainvälisen yhteistyön tapahtumat kärsivät koronapandemiasta, osa jouduttiin perumaan, osa siirtämään Yhteyttä yhteistyötahoihin pyrittiin pitämään verkkotapahtumien ja -tapaamisten ja sähköpostivaihdon kautta, ja etätapaamiset lisääntyivätkin. Koronapandemian myötä kansainvälinen yhteistyö ei välttämättä vähentynyt vaan se muutti muotoaan. Yhteiswebinaarien kautta oli mahdollista tarjota osallistumismahdollisuutta henkilöstölle laajemmin kuin kansainvälisissä läsnätapahtumissa..

2. TILINPÄÄTÖS

2.1 Tilinpäätösanalyysi

Metsähallituksen Julkisista hallintotehtävistä (JHT) laaditaan erillinen tilinpäätös osana Metsähallituskonsernin tilinpäätöstä. Julkisten hallintotehtävien tavoitteena ei ole voiton tuottaminen, vaan sen tuloksen arvo mitataan toiminnan yhteiskunnallisella vaikuttavuudella.

2.1.1 Tuloslaskelma

Julkisten hallintotehtävien liikevaihto 14,1 milj. euroa (edellisenä vuonna 12,5 milj. euroa) muodostuu maksullisen toiminnan tuotoista pääosin metsästys- ja kalastuslupatuotoista, alueiden pitkäaikaisesta vuokrauksesta ja käyttöoikeuden luovutuksista sekä puun myynnistä. Suojelualueiden ennallistamistyömailta saadun kuitu- ja energiapuun myyntituloa käytettiin myös EU:n LIFE- hankkeiden omarahoitusosuutena.

Ympäristöministeriön toimialan liikevaihto oli 6,9 (5,3) milj. euroa. Liikevaihdon nousu tulee pääasiassa ennallistamisalueilta saatavasta puun myynnistä sekä alueiden pitkäaikaisesta vuokrauksesta, käyttöoikeuden luovutuksista ja majoitustoiminnasta. Maa- ja metsätalousministeriön toimialan liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla 7,2 milj. eurossa.

Maksullinen toiminta rahoitetaan siitä saatavilla tuloilla. Lisäksi tuloja voidaan käyttää eduskunnan päätöksen mukaisesti JHT:n muihin ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön toimialaan liittyviin menoihin. Metsäpuiden siementen hankintaan ja varmuusvarastointiin liittyvät tehtävät on säädetty Metsähallituslaissa Julkisten hallintotehtävien hoidettavaksi. Pohjois-Suomen siemenhuollon siemenmyynnistä saatua myyntituloa, 0,5 milj. euroa, käytetään siemenhuollosta aiheutuneiden menojen lisäksi maa- ja metsätalousministeriön kanssa sovittujen muiden tehtävien hoitamiseen.

Liiketoiminnan muut tuotot 6,7 (7,2) milj. euroa sisältävät pääosin valtion talousarvion ulkopuolelta myönnettyä hankerahoitusta 5,9 milj. euroa, jossa merkittävimpinä EU:n ympäristörahaston LIFE –hankkeiden rahoitus 2,9 milj. euroa. Käynnissä olevien LIFE-hankkeiden kohteet ovat soiden, metsien ja pienvesien ennallistaminen, perinneympäristöjen kunnostus, metsäpeuran kannanhoito sekä toimet liito-oravan ja saimaannorpan suojelun parantamiseksi.

Valtion talousarvioista saatu rahoitus oli 75,9 (55,4) milj. euroa. Rahoitukseen sisältyy perusmäärärahan (momentit 30.64.50 MMM ja 35.10.52 YM) 71,5 milj. euron lisäksi hanke- ja muuta täydentävää rahoitusta 4,5 milj. euroa. Lisäksi on käytetty saatua investointirahoitusta 5,3 milj. euroa. Rahoitus käytettiin ohjaavien ministeriöiden kanssa tulossopimuksessa sovittujen tehtävien toteuttamisesta aiheutuviin menoihin. Ympäristöministeriön hallinnonalalta saatu rahoitus oli 65,3 (50,0) milj. euroa. Ympäristöministeriön rahoitusta käytettiin (perustoiminnan lisäksi) pääasiassa HELMI-ohjelman toteutukseen 14,2 milj. euroa (tulevaisuusinvestointirahoituksesta) sekä korjausvelan pienentämiseen ja kestävyyden parantamiseen 14,3 milj. euroa (sisältäen investointirahoitus). Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalta saatu rahoitus oli 11,2 (8,3) milj. euroa. Rahoitusta käytettiin pääasiassa erävalvontaan ja retkeilyalueiden ylläpitoon ja korjausvelan pienentämiseen.

Oikeusministeriön pääluokasta saadulla 1,5 miljoonan euron rahoituksella maksettiin avolaitosvankien työpanoksesta ja toiminnasta aiheutuneita menoja erityisesti Nuuksion, Sipoonkorven, Vallisaaren ja Selkämeren kansallispuistoissa, sekä Evon retkeilyalueella.

Tilikauden 2021 liikekirjanpidon kulut olivat 96,4 (74,0) milj. euroa. Kulujen kasvu aiheutui, lisääntyneen rahoituksen mukaisesti, pääosin korjausvelan vähentämisestä. Merkittävimmät kulujen kasvut kohdistuivat tulevaisuusinvestointirahoituksella korjausvelan pienentämiseen, eli kiinteistöjen, rakennelmien ja reittien huoltoon, kunnossapitoon ja korjauksiin. Henkilöstökulujen kasvu johtuu pääasiassa JHT:lle asetettujen tavoitteiden toimeenpanoa tukevista määräaikaisista rekrytoinneista.

Liikekirjanpidon tuloslaskelman tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 0,14 (1,0) milj. euroa. Ylijäämä muodostui maksullisen toiminnan ylijäämästä 1,5 milj. euroa sekä käyttöomaisuuden oikaisuista ja myyntivoitoista 0,2 milj. euroa, poistojen ollessa 1,5 milj. euroa ja siemenhuollon siemenvaraston muutoksen ollessa -0,07 milj. euroa.

2.1.2 Tase

Maa- ja vesialueiden arvo taseessa oli 1 027,9 (1 008,00) milj. euroa. Kasvu johtui pääasiassa maa- ja vesialueiden hallinnansiirroista. Rakennetun omaisuuden arvo oli 13,8 (15,7) milj. euroa, johon sisältyvät kansallispuistojen ja luonnonsuojelualueiden rakennukset ja palveluvarusteet sekä kulttuuriperintökohteilla sijaitsevat rakennukset. Avustuksilla katetut, tilikauden aikana keskeneräisiin rakennuksiin, rakennuksiin ja rakennelmiin sekä koneisiin ja kalustoon, tiehankkeisiin sekä tietojärjestelmiin tehdyt investoinnit sekä niihin kohdistuneet poistot yhteensä 9,9 miljoonaa euroa on kirjattu hankintamenon vähennykseksi tai korjaukseksi.

Muu oma pääoma oli 1 059,0 (1 039,4) milj. euroa. Pääoman kasvu johtui hallinnansiirroista. Julkisten hallintotehtävien pääomalle ei ole tuottotavoitetta.

Julkisten hallintotehtävien rahoitus hoidetaan erillisenä konsernin muusta rahoituksesta. Toiminnan rahavirta oli tilikauden aikana 8,7 (35,6) milj. euroa ylijäämäinen. Rahavarat tilikauden lopussa olivat 55,5 (46,6) milj. euroa. Rahavarojen kasvu johtui valtion talousarviosta saatujen kolmivuotisten siirtomäärärahojen, erityisesti ympäristöministeriön määrärahojen merkittävästä kasvusta, joka vaikuttaa myös lyhytaikaisissa veloissa olevien saatujen ennakoiden kasvuun.

2.2 Taloudellisuus

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien yksikölle (myöhemmin JHT) ohjaavien ministeriöiden, ympäristöministeriön momentilta 35.10.52 ja maa- ja metsätalousministeriön momentilta 30.64.50, valtion talousarviosta strategisen tulossopimuksen ja sen vuosiliitteen tavoitteiden toteuttamiseksi myönnetty kolmivuotinen siirtomääräraha oli yhteensä 79,4 miljoonaa euroa (85,6 miljoonaa euroa vuonna 2020).

Toimintavuoden aikana ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön toimintamenomäärärahaa käytettiin yhteensä 76,5 miljoonaa euroa (vuonna 2020 57,7 miljoonaa euroa). Määrärahalla katettiin aiheuttamisperiaatteen mukaisesti 76 % toimintavuoden kokonaismenoista (vuonna 2020 74 %). Kumulatiivinen, käyttämättä jäänyt osuus siirtomäärärahoista kirjataan taseen saatuihin ennakoihin. Tulossopimuksiin kirjattujen tavoitteiden toteuttaminen edellyttää myös aktiivista rahoituksen hankkimista muista rahoituskanavista.

Metsähallituksen Julkiset hallintotehtävät -yksikön erillisen kirjanpidon kokonaismenoja kuvaavat taulukot on laadittu varainkäyttöön perustuen, mukaan lukien pysyvien vastaavien lisäykset ja vähennykset ilman poistoja ja hallinnansiirtoja sekä vaihtuvien vastaavien varastonmuutosta. Kokonaismenot olivat vuonna 2021 yhteensä 100,6 miljoonaa euroa (78,3 miljoonaa euroa vuonna 2020).

Kokonaisvarainkäyttö kasvoi edellisvuoteen nähden 22,2 miljoonaa euroa eli 28 %. Kokonaisvarainkäytössä menot kasvavat niitä vastaan saadun rahoituksen kasvaessa. Kokonaisvarainkäyttö kasvoi voimakkaasti ympäristöministeriön hallinnonalan toiminnassa 15,5 miljoonaa euroa eli 31 %

Menolajeittain suurin menojen kasvu ulkopuolisissa palveluissa sekä rakenteiden ja reittien ylläpitokuluissa (kiinteistökulut) yhteensä 8,7 miljoonaa euroa. Palkkausmenojen kasvu johtuu pääasiassa Ympäristöministeriön hallinnonalan tavoitteiden toimeenpanoa tukevista rekrytoinneista. Toimintavuoden aikana tehtiin luontomatkailukäytössä olevien rakennusten, rakennelmien, siltojen, laitureiden ja tiehankkeiden sekä tietojärjestelmien investointeja kaikkiaan 5,1 miljoonan euron arvosta, mitkä katettiin pääosin ympäristöministeriön hallinnonalalta saaduilla määrärahoilla.

Ulkopuolisella hankerahoituksella katettujen menojen osuus oli 10 % (13 % vuonna 2020). Euromäärällisesti hankerahoituksen menot säilyivät samalla tasolla kuin vuonna 2020 10,0 miljoonaa euroa. Hankerahoitus perustuu vahvasti kansainvälisiin, maakunnallisiin ja paikallisiin kumppanuuksiin. Hankkeet integroivat JHT:n toimintaympäristöönsä ja niillä on myös merkittävä työllistävä ja paikallistaloutta aktivoiva vaikutus.

JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT -YKSIKÖN TOIMINNAN KOKONAISMENOJEN JAKAUTUMA RAHOITUSLÄHTEITTÄIN

Kokonaismenot rahoituslähteittäin 1000 e	2021 yhteensä	2020 yhteensä	Muutos €	Muutos %
Maksullisen toiminnan menot	12 389	10 011	2 387	24 %
MMM mom. 30.64.50	11 218	8 003	3 214	40 %
YM mom. 35.10.52	65 298	49 761	15 537	31 %
YM, Meriluonnonsuojelu mom. 35.10.22	648	484	164	34 %
YM, luonnonsuojelualueiden hankkiminen mom. 35.10.63	706	90	616	682 %
EU-rahoitus	5 120	5 866	-746	-13 %
OM, avolaitostyöt	1 459	1 307	152	12 %
TEM, työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet	180	235	-55	-23 %
Muu ulkopuolinen rahoitus	3 584	2 616	968	37 %
Yhteensä	**100 601**	**78 373**	**22 228**	**28 %**
Menot pl. Maanhankintainvestoinnit	**99 895**	**78 283**	**21 612**	**28 %**

JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT -YKSIKÖN TOIMINNAN MENOJEN JAKAUTUMA MENOLAJEITTAIN

Kokonaismenot rahoituslähteittäin 1000 e	2021 yhteensä	2020 yhteensä	Muutos €	Muutos %
Aineet ja tarvikkeet	1 303	1 082	220	20 %
Ulkopuoliset palvelut (tuotanto)	8 661	6 550	2 111	40 %
Palkkausmenot	37 877	28 580	9 297	33 %
Matkat ja muut henkilöstömenot	4 015	2 915	1 100	38 %
ICT-laite ja -ohjelmistomenot	2 837	2 621	215	8 %
Kiinteistökulut	18 456	11 818	6 639	56 %
Ajoneuvo- sekä muut kone- ja laitemenot	4 133	3 207	926	29 %
Muut palvelujen ostot	2 046	2 186	-140	-6 %
Muut markkinointi-, hallinto- ja liikemenot	15 465	13 087	2 378	18 %
Investoinnit	5 130	6 256	-1 126	-18 %
Maanhankintainvestoinnit	679	71	608	862 %
Yhteensä	**100 601**	**78 373**	**22 228**	**28 %**
Menot pl. Maanhankintainvestoinnit	**99 923**	**78 303**	**21 620**	**28 %**

2.2.1 Julkiset hallintotehtävät -yksikölle osoitettu rahoitus valtion talousarviosta

JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT -YKSIKÖLLE OSOITETTU RAHOITUS VALTION TALOUSARVIOSTA

Talousarvio, 1000 euroa	TA 2021	LTA III 2021	LTA IV 2021	Talousarvio yht. 2021	Valtuuden käyttö 2021	Talousarvio + valtuuden käyttö 2021	Siirtynyt vuodelta 2020	Käytettävissä 2021	Nettokäyttö 2021	Siirtyy vuodelle 2022
30.64.50 Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (MMM)	7 165	9	170	7 344	406	7 750	7 142	14 892	10 563	4 330[1]
35.10.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (YM)	67 942		3 000	70 942	-	70 942	28 391	99 333	65 226	34 106[2]
35.10.22 Meriluonnonsuojelu (VELMU YM)	780			780		780	437	1 217	648	569
35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (YM)		-	-		-		523	523	403	120
Talousarviossa osoitettu rahoitus yhteensä									**76 840**	
Muu valtion talousarviosta saatu rahoitus									3 800	
Lisätän hankintamenon vähennykseksi kirjattu yllä mainitulta momenteilta saatu rahoitus									-4 339	
Lisätään suoraan omaan pääomaan kirjattu investointirahoitus									-375	
Valtion talousarviosta saatu rahoitus yhteensä									**75 925**	

[1] Maa- ja metsätalousministeriön momentilta 30.64.50 vuodelle 2022 siirtyvä määräraha on pääosin sidottu LTA IV/2020 ja LTA VII/2020 päätöksien mukaisesti palvelurakenteiden korjausvelan hoitoon sekä virtavesien kunnostukseen.
[2] Ympäristöministeriön momentilta 35.10.52 vuodelle 2022 siirtyvä määräraha on pääosin sidottu TA2021 sekä LTA IV/2020 päätöksien mukaisesti eri hankkeisiin esim. elinympäristöjen tilan parantamisohjelman toimeenpanoon suojelualueilla, palvelurakenteiden korjausvelan hoitoon sekä digihankkeisiin.

Maa- ja metsätalousministeriö momentti 30.64.50	Toteuma 2021	Toteuma 2020
Palkkausmenot	3 277	2 819
Muut kulutusmenot	7 088	4 816
Investoinnint	853	368
Tulot (siemenmyynti) ja laskettu rahoitus	-655	-775
Nettokäyttö	**10 563**	**7 228**

Ympäristöministeriö momentti 35.10.52	Toteuma 2021	Toteuma 2020
Palkkausmenot	26 576	18 365
Muut kulutusmenot	35 236	26 603
Investoinnint	3 486	4 786
Tulot ja laskettu rahoitus	-72	-6
Nettokäyttö	**65 226**	**49 748**

Ympäristöministeriö momentti 35.10.22	Toteuma 2021	Toteuma 2020
Palkkausmenot	365	20
Muut kulutusmenot	283	
Nettokäyttö	**648**	**20**

Ympäristöministeriö momentti 35.10.63	Toteuma 2021	Toteuma 2020
Palkkausmenot		
Muut kulutusmenot	28	20
Muut investoinnint		71
Tulot ja laskettu rahoitus	-18	-7
Maanhankinnan kulut yhteensä	10	83
Maanhankintainvestoinnit ja myynnit	393	-66
Nettokäyttö	**403**	**17**

2.2.2 Valtion talousarvion ulkopuolinen rahoitus

Erittely sisältää tuloslaskelman muihin tuottoihin kirjatut rahoituserät (ei liikelaitoksen sisäisiä).

Tuotot rahoituslähteittäin 1000e	Toteuma 2021	Toteuma 2020
Euroopan rakennerahasto	446	502
EU:n ympäristörahasto (LIFE)	2 898	2 511
Euroopan maaseuturahasto	678	1 005
Euroopan meri- ja kalatalousrahasto	116	160
INTERREG	327	822
ENI, EU:n ulkorajayhteistyö	654	866
Muu EU-rahoitus		3
Muut rahoittajat	1 423	1 196
Investointiavustusten eliminointi	-626	-673
Yhteensä	**5 917**	**6 392**

2.2.2.1 Tuottavuus

Valtioneuvoston 28.4.2020 hyväksymissä Metsähallituksen omistajapoliittisissa linjauksissa on julkisten hallintotehtävien yksikölle annettu tavoitteeksi mm. kehittää toimintansa tuottavuuden ja vaikuttavuuden mittaamista.

Kokonaistuottavuuden kehityksen tavoitteet on sisällytetty tulossopimukseen. Tulossopimus ja vuotuinen tulosohjaus kokonaisuudessaan asettavat välillisesti kustannustehokkuutta edistäviä tavoitteita, asettaen vaikuttavuus-, suorite- ja laatutavoitteita sekä määritetään resurssit, joilla tavoitteet tulee saavuttaa (VTV 1/2018).

Tuottavuutta arvioidaan Tilastokeskuksen kehittämällä kokonaistuottavuuden panos-tuotos menetelmällä, jossa tuottavuus lasketaan tuotos- ja kustannusindeksin avulla käyttäen parivuosi-laskentamallia. Suhdeluku 100 ilmaisee, että panokset, tuotokset ja tuottavuus ovat toteutuneet edellisen vuoden tasolla.

Tuotosindeksi lasketaan suoritteiden lukumäärien ja kustannusosuuksien muutoksen avulla. Toiminnan tuottavuuden eli työn tuottavuuden käytetyt suoritteet on ryhmitelty ydinprosesseittain ja ryhmien sisällä suoritteita on tarkennettu. Toimintokohtaiset kustannusosuudet on laskettu sisäisen kustannuslaskennan avulla.

Kustannusindeksin laskennassa kustannukset jaettiin palkka-, poisto ja muihin kustannuksiin. Toimintavuoden kuluja ei deflatoitu Tilastokeskuksen julkaiseman menoindeksin puuttuessa sen julkaisupäivän ollessa 11.2.2022.

Parivuosivertailussa kokonaistuottavuuden arvo oli lähellä sataa, indeksiluvun ollessa 103. Tuottavuus kasvoi lähes kaikilla laskentamallin osa-alueilla. Laskentamallin tuotokset kasvoivat 50 % prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Vastaavasti tuotosten tuottamiseen tarvittava työpanos kasvoi 34 %. Työn tuottavuutta pystyttiin edelleen parantamaan vaikkakin tuotosten määrä kasvoi huomattavasti edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaispanos eli tuotosten tuottamiseen tarvittavat kustannukset korreloivat tuotosten kasvun kanssa, mutta eivät kasvaneet suhteellisesti enempää kuin toteutuneet suoritteet. Näin ollen kokonaistuottavuus eli tuotoksen ja kokonaispanoksen suhde parani 3 % vuodesta 2020. Parivuositarkastelussa kokonaispanoksen indeksi ei ole vertailukelpoinen, koska laskentaperiaate ei ole sama.

JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT -YKSIKÖN TUOTOSTEN JA PANOSTEN TOTEUMAINDEKSIT, TYÖN TUOTTAVUUS SEKÄ DEFLATOIMATON KOKONAISTUOTTAVUUS

Indeksi, ei deflatoitu	2020-2021	2019-2020	2018-2019
Tuotos, toteutuneet suoritteet	150,08	117,03	78,53
Työpanos, tehollinen htv	134,34	104,95	96,43
Kokonaispanos, tuloslaskelman kulut	145,61	103,30	100,80
Työn tuottavuus, tuotos/työpanos	111,72	111,51	81,44
Kokonaistuottavuus, tuotos/kokonaispanos	**103,07**	**113,29**	**77,91**

JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT YKSIKÖN KOKONAISTUOTTAVUUSLASKELMASSA TUOTTAVUUTTA KUVAAVAT SUORITTEET 2020-2021

Tuottavuusindeksin laskennassa käytetyt loppusuoritteet vuonna 2021	
Loppusuoritteet prosesseittain	**Mittari**
Alueiden hallinta	
Hoito- ja käyttösuunnitelmat Natura-alueilla	Niiden Natura-alueiden lkm., joille valmistunut hoito- ja käyttösuunnitelma (HKS)
Luonnonsuojelu-alueiden perustaminen	Valmistuneiden suojelukiinteistöjen määrä
Maankäyttöön vaikuttaminen	Lausuntojen lkm. (ei sis. naapurien kuulemisia)
Maksulliset käyttöoikeudet	Uusien/ päivitettyjen sopimusten määrä VuokraGis sovelluksessa
Maastoliikenneluvat	Uralupien ja urien ulkopuolisten lupien lkm.
NATA-arviointien määrä	Niiden Natura-alueiden lkm., joille on valmistunut NATA-arviointi
Luonnonsuojelu	
Luontotyyppien inventointi, ha	Inventoidut hehtaarit maa-alueilla
Ennallistaminen ja hoito, ha	Ennallistetut ja hoidetut hehtaarit
Lajiesiintymätarkastukset, kpl	Tarkastetut esiintymät, kpl
Huoltokirjat strategisen kulttuurihistoriallisen kiinteistövarallisuuden kohteille	Valmistuneiden huoltokirjojen lukumäärä
Luonnon virkistyskäyttö	
Luontoon.fi -sivujen ylläpito	Sivujen lataukset
Maksuton opastus	Käyntimäärät luontokeskuksissa ja muissa asiakaspalvelupisteissä
Palveluvarustuksen ylläpito	JHT:n hallinnoimien rakennusten ja rakennelmien lkm. Pave tietojärjestelmässä. Jälkimmäisen vuoden luku otetaan suoraan sovelluksesta. Siitä vähennetään vuoden aikana rakennettujen kohteiden sekä JHT:n hallintaan siirrettyjen kohteiden lkm.
Maksullinen opastus (opastetut henkilöt)	Opastettujen henkilöiden lukumäärä
Maksullinen tilojen vuokraus	Tilojen vuokratulot 1000 e
Eräasiat	
Erävalvonta	Asiakaskontaktien lkm.
Valtion kalastonhoitomaksu	Valtion kalastonhoitomaksun vuosiluvan maksaneiden lukumäärä
Metsästys ja kalastus (kalastuslupien lkm.)	Kalastuslupien lukumäärä
Muut tehtävät	
Pohjois-Suomen siemenhuolto (myydyt kilot)	Myydyt siemenkilot

JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT -YKSIKÖN KOKONAISTUOTTAVUUS LASKELMAN SUORITTEIDEN TOTEUMA JA NIIHIN KOHDISTUNEIDEN KUSTANNUSTEN OSUUS KOKONAISMENOISTA

LOPPUSUORITTEET 2020-2021	Toteuma Määrä 2020	Osuus kaikista menoista (%) 2020	Toteuma Määrä 2021	Osuus kaikista menoista (%) 2021
Hoito- ja käyttösuunnitelmat Natura-alueilla	1	0,8	3	0,8
Luonnonsuojelu-alueiden perustaminen	130	1,2	182	1,7
Maankäyttöön vaikuttaminen	220	2,2	243	2,5
NATA-arviointien määrä	110	1,1	76	0,8
Luontotyyppien inventointi maa-alueilla, ha	44 210	7,0	58 466	7,3
Ennallistaminen ja hoito, ha	9 637	10,7	13 141	11,3
Lajiesiintymätarkastukset, kpl	5 942	7,0	8 468	5,7
Huoltokirjat strategisen kulttuurihistoriallisen kiinteistövarallisuuden kohteille	29	1,7	19	1,7
Maksuton opastus	890 000	24,7	908 300	23,7
Palveluvarustuksen ylläpito	35 273	28,2	35 273	28,9
Maastoliikenneluvat	12 836	0,4	15 312	0,5
Valtion kalastonhoitomaksu (vuosiluvan maksaneiden lkm.)	215 983	0,5	202 108	0,3
Erävalvonta	9 559	3,3	10 845	3,6
Maksullinen toiminta, mittarina myyntitulot, ellei muuta ilmoitettu				
Maksulliset käyttöoikeudet	691	0,5	641	0,5
Maksullinen opastus (opastetut henkilöt)	7 529	0,1	11 642	0,1
Maksullinen tilojen vuokraus	1 602	0,0	948	0,0
Metsästys ja kalastus (kalastuslupien lkm.)	117 687	9,2	109 870	9,8
Siemenhuolto (myydyt kilot)	1 365	1,5	2 808	11842,7
TUOTOSINDEKSI				**150,08**

2.2.2.2 Kannattavuus

Maksullinen toiminta	Toteuma 2021
Julkisoikeudelliset suoritteet	
MMM:n maksuasetuksen 888/2017 mukaisen julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	108 %
YM:n maksuasetuksen 1029/2017 mukaisen julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	101 %
Liiketaloudelliset suoritteet	
MMM:n maksuasetuksen 888/2017 mukaisen liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden kustannusvastaavuus, %	106 %
YM:n maksuasetuksen 1029/2017 mukaisen liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden kustannusvastaavuus, %	98 %
Erillislainsäädäntöön perustuvat	
MMM - Erillislainsäädäntöön perustuvien suoritteiden kustannusvastaavuus, %	153 %
YM - Erillislainsäädäntöön perustuvien suoritteiden kustannusvastaavuus, %	193 %

Vuoden 2021 maksullisen toiminnan yhteenlaskettu kustannusvastaavuus kaikkien suoritteiden osalta oli 104 %. Toimintavuoden kokonaisliikevaihto nousi 1,5 miljoonaa euroa (12 %). Liikevaihdon kasvuun vaikuttivat eniten puun myynnistä saadut tuotot 0,8 miljoonaa euroa sekä vuokraustoiminnan kasvu 0,6 miljoonaa euroa ympäristöministeriön hallinnonalalla. Kustannuksista suurimman osan muodostivat Palvelujen ostot 4,6 miljoonaa euroa 32 %.

Julkisten hallintotehtävien maksullisten suoritteiden hinnoittelusta säädetään valtion maksuperustelaissa - ja asetuksessa sekä Metsähallitukselle erikseen säädetyissä asetuksissa, Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista 1029/2017 sekä Maa- ja metsätalousministeriön asetus eräiden Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista 888/2017. Asetuksilla säädetyn mukaisesti suoritteiden hinnoittelu jakautuu omakustannusarvon mukaisiin, omakustannusarvoa alhaisempiin ja maksuttomiin julkisoikeudellisiin suoritteisiin sekä liiketaloudellisesti hinnoiteltuihin ja muihin maksullisiin suoritteisiin.

Maa- ja metsätalousministeriön julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2021 oli 0,3 miljoonaa euroa. Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot säilyivät vuoden 2020 tasolla sekä metsästyslupien että pyydyslupien osalta. Kustannuksista merkittävin osa muodostui henkilöstö ja tukitoimintojen kustannuksista niiden ollessa 74 % kaikista kustannuksista. Ympäristöministeriön toimialan julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli lähes 100 %. Uraluvista saadut tuotot kasvoivat 0,07 miljoonaa euroa (35 %).

Maa- ja metsätalousministeriön liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 106 % eli 0,16 miljoonaa euroa. Kokonaiskustannukset sisältävät myös Pohjois-Suomen käpykeräyksestä aiheutuneet kustannukset, jotka on katettu eduskunnan myöntämällä valtuudella maa- ja metsätalousministeriön momentilta 30.64.50 (MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki). Liiketaloudellisten suoritteiden liikevaihto laski 0,2 miljoonaa euroa eli 8 %. Tuottojen väheneminen johtui pääasiassa siemenmyynnin ja kalastuslupien liikevaihdon laskusta. Siementen myyntiin vaikutti kysynnän suuntautuminen sertifioituun siemeneen, jota oli aiempaa enemmän markkinoilla tarjolla. Vapakalastuksen ja aktiivisten kalastusmuotojen suosio jatkui edelleen, mutta ekologisen kestävyyden turvaamiseksi lupamyyntiä jouduttiin rajoittamaan osalla vapakalastuskohteita. Kustannuksista merkittävin osa muodostui palvelujen ostoista ja henkilöstökustannuksista yhteensä 2,1 miljoonaa euroa ollen 71 % kaikista maa- ja metsätalousministeriön liiketaloudellisten suoritteiden kustannuksista.

Ympäristöministeriön liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus oli 98 % eli -0,2 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 1,5 miljoonaa euroa. Ennallistamistoiminnassa syntynyt puukauppa tuotti 0,8 miljoonaa euroa enemmän edellisvuoteen verrattuna. Käynnissä oleva iso LIFE-projekti ja ympäristöministeriön HELMI-rahoitus mahdollistivat laajamittaisen soiden ennallistamisen. Sekä pitkä- että lyhytaikainen vuokraus tuotti 0,6 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2020. Koronapandemian luoma kysyntä kotimaan matkailua kohtaan lisäsi myös vuokratupien ja muun lyhytaikaisen majoituksen kysyntää. Vastaavasti monet sopimusyrittäjät paransivat tuloksiaan, mikä heijastui pitkäaikaisten vuokrasopimuksien tuotoissa siltä osin, kun ne ovat sidottuja yritysten liikevaihtoon. Merkittäviin vuokranalennuksiin ei ollut tarvetta. Luonnossa liikkuvien käyntimäärät lisääntyivät edelleen, mutta asiakaskäyttäytyminen jatkui luontokeskuksissa samankaltaisena kuin edellisenä vuonna ja liikevaihto säilyi samalla tasolla. Kustannuksista merkittävin osa muodostui poistoista ja palvelujen ostoista yhteensä 58 % ollen 3,9 miljoonaa euroa.

2.2.2.3 Kustannusvastaavuuslaskelmat

Kustannuslaskennan periaatteet

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tulorahoitteisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus lasketaan soveltaen Valtiokonttorin 17.12.2020 antamaa määräystä Tietojen oikeellisuutta ja riittävyyttä arvioitaessa noudatetaan olennaisuuden ja tiedon taloudellisen tuottamisen periaatetta.

Tuotto - ja kustannustiedot perustuvat liikekirjanpitoon, jossa maksullisen toiminnan tuottoja ja kustannuksia seurataan erillään muusta rahoituksesta. Kustannusvastaavuuslaskelmat laadittiin aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Kustannusten kohdentamisessa käytettiin vuonna 2021 toteutunutta työaikaa ja liikevaihdon jakaumaa suoriteryhmittäin. Vuonna 2021 toteutetun organisaatiomuutoksen vuoksi laskentaperusteet vuosien 2020 ja 2021 ovat muuttuneet ja tietoja ei ole saatettu vertailukelpoisiksi.

Kustannuslaskennassa kaikki palkkausmenot ja tukitoimintojen kustannukset kohdennetaan tehtäville ajankäytön mukaisessa suhteessa toimialoittain. Välittömät kustannukset on saatu liikekirjanpidosta suoriteryhmäkohtaisilta kustannuspaikoilta. Muut välilliset kustannukset sekä pääomakustannukset, joita ei ole kohdistettu liikekirjanpidossa suoritteille, mutta jotka ovat osa maksullisen toiminnan kulurakennetta, on kohdennettu liikevaihdon suhteessa. Korkoprosenttina käytettiin Valtiokonttorin määräyksen mukaista nimelliskorkoa, joka vuodelle 2021 oli 0,0 % (0,0 % v. 2020). Maksulliseen toimintaan käytetty työaika oli yhteensä 8,0 % (14,0 % v. 2020) koko julkisten hallintotehtävien yksikön työpanoksesta. Henkilötyövuodet kasvoivat 34 % vuonna 2021, mutta työpanos kohdistui lähinnä Ympäristöministeriön hallinnonalan talousarviorahoituksen toimeenpanoon, mikä laski maksulliseen toimintaan käytettyä suhteellista työaikaa.

MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMAT 2021

Toteuma 2021, 1000 euroa Julkisoikeudelliset suoritteet	YM:n toimiala	MMM:n toimiala	Suoritteet yhteensä
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot	292	4 168	4 461
Tuotot yhteensä	**292**	**4 168**	**4 461**
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		34	34
Henkilöstökustannukset	140	2 071	2 211
Vuokrat	1	36	37
Palvelujen ostot	20	478	499
Muut erilliskustannukset	8	383	391
Erilliskustannukset yhteensä	**170**	**3 002**	**3 172**
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	70	809	879
Poistot	49	60	110
Osuus yhteiskustannuksista yht.	**119**	**869**	**988**
Kokonaiskustannukset yhteensä	**289**	**3 871**	**4 160**
KUSTANNUSVASTAAVUUS	**3**	**298**	**301**
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	**0**	**0**	**0**
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	**3**	**298**	**301**

Toteuma 2021, 1000 euroa Liiketaloudellisesti hinnoitellut suoritteet	YM:n toimiala	MMM:n toimiala	Suoritteet yhteensä
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	6 745	2 723	9 468
Tuotot yhteensä	**6 745**	**2 723**	**9 468**
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	632	87	719
Henkilöstökustannukset	567	915	1 481
Vuokrat	92	30	121
Palvelujen ostot	2883	1 197	4 080
Muut erilliskustannukset	1 269	344	1 613
Erilliskustannukset yhteensä	**5 443**	**2 572**	**8 015**
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	328	357	685
Poistot	1 089	36	1 125
Osuus yhteiskustannuksista yht.	**1 417**	**393**	**1 810**
Kokonaiskustannukset yhteensä	**6 860**	**2 965**	**9 825**
KUSTANNUSVASTAAVUUS	**-115**	**-242**	**-357**
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki		**406**	**406**
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	**-115**	**164**	**49**

Toteuma 2021, 1000 euroa Erillislainsäädäntöön perustuvat suoritteet	YM:n toimiala	MMM:n toimiala	Suoritteet yhteensä
TUOTOT			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	180	291	471
Tuotot yhteensä	**180**	**291**	**471**
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Henkilöstökustannukset	39	80	119
Vuokrat		2	2
Palvelujen ostot	1	31	32
Muut erilliskustannukset	4	41	45
Erilliskustannukset yhteensä	**44**	**155**	**198**
Osuus yhteiskustannuksista			
Tukitoimintojen kustannukset	19	31	51
Poistot	30	4	34
Osuus yhteiskustannuksista yht.	**50**	**35**	**85**
Kokonaiskustannukset yhteensä	**93**	**190**	**283**
KUSTANNUSVASTAAVUUS	**87**	**101**	**188**
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	**0**	**0**	**0**
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	**87**	**101**	**188**

2.3 Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

2.3.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA, JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT, euroa

Julkiset hallintotehtävät	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
LIIKEVAIHTO	14 068 176,47	12 535 156,52
Liiketoiminnan muut tuotot	6 650 817,90	7 165 012,99
Valtion talousarviosta muuhun toimintaa saatu rahoitus	75 924 962,80	55 448 329,52
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	1 302 622,61	1 082 374,33
Varastojen muutos	73 679,98	210 165,42
Ulkopuoliset palvelut	8 661 248,04	6 550 159,94
Materiaalit ja palvelut yhteensä	10 037 550,63	7 842 699,69
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	30 981 293,77	23 244 055,27
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	5 419 372,94	4 563 320,55
Muut henkilösivukulut	1 478 213,12	771 208,64
Henkilöstökulut yhteensä	37 878 879,83	28 578 584,46
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 526 753,99	1 465 272,72
Liiketoiminnan muut kulut	46 970 998,98	36 170 776,96
LIIKETULOS	**229 773,74**	**1 091 165,20**
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	36,15	397,64
Muut korko- ja rahoitustuotot	4 102,62	278,55
Korkokulut ja muut rahoituskulut	97 244,62	30 988,86
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-93 105,85	-30 312,67
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	**136 667,89**	**1 060 852,53**
Tilikauden tuloksen siirto omaan pääomaan	-136 667,89	-1 060 852,53
TILIKAUDEN TULOS	**0,00**	**0,00**

TASE, JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT, euroa

Julkiset hallintotehtävät	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	340 357,36	10 381,56
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	123 413,71	431 407,83
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	463 771,07	441 789,39
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 027 951 752,31	1 008 015 973,08
Tiet	88 658,82	103 755,96
Rakennukset ja rakennelmat	13 841 183,03	15 711 427,96
Koneet ja kalusto	111 010,35	159 773,21
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	37 677,40-	36 782,63
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 042 030 281,91	1 024 027 712,84
Sijoitukset		
Osuudet saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöissä	12 200 000,00	12 200 000,00
Muut osakkeet ja osuudet	737 704,68	737 704,68
Muut saamiset	0,00	1 800,00
Sijoitukset yhteensä	12 937 704,68	12 939 504,68
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	**1 055 431 757,66**	**1 037 409 006,91**
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet	1 003 504,47	1 077 184,45
Vaihto-omaisuus yhteensä	1 003 504,47	1 077 184,45
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 359 664,58	1 065 768,07
Saamiset liikelaitoksen liiketoiminnalta	22 159,83	3 339,45
Saamiset saman liikelaitoksen tytäryhtiöiltä	28 199,42	658 213,30
Muut saamiset	16 700,06	110 359,96
Siirtosaamiset	4 924 491,85	4 133 070,91
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	6 353 215,74	5 970 751,69
Rahat ja pankkisaamiset	55 517 397,20	46 633 659,36
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	**62 874 117,41**	**53 681 595,50**
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**1 118 305 875,07**	**1 091 090 602,41**

TASE, JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT, euroa

Julkiset hallintotehtävät	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
VASTAAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muu oma pääoma	1 059 017 806,23	1 039 385 483,92-
Edellisten tilikausien tulos	0,00	0,00
Tilikauden tulos	0,00	0,00
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	**1 059 017 806,23**	**1 039 385 483,92**
VIERAS PÄÄOMA		
Muut velat, korottomat		0,00
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	44 552 005,37	40 624 210,63
Ostovelat	3 198 568,55	2 130 342,83
Velat liikelaitoksen liiketoiminnalle	981 158,35	2 248 289,34
Velat saman liikelaitoskonsernin tytäryhtiöille		
Muut velat	1 717 086,79	970 083,97
Siirtovelat	8 790 125,33	5 358 014,03
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	**59 288 068,84**	**51 705 118,49**
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**1 118 305 875,07**	**1 091 090 602,41**

2.3.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA, JULKISET HALLINTOTEHTÄVÄT, euroa

Julkiset hallintotehtävät		1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
	Myynnistä saadut maksut	14 385 473,46	12 634 200,39
	Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	5 620 259,98	7 070 721,29
	Maksut liiketoiminnan kuluista	-87 144 887,38	-39 537 342,02
	Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja	-67 139 153,94	-19 832 420,34
	Maksetut korot ja rahoituskulut	-97 244,62	-30 988,86
	Saadut korot liiketoiminnasta	4 102,62	278,55
	Saadut osingot	36,15	397,64
	Valtion talousarviorahoitus muuhun toimintaan	75 924 962,80	**55 448 329,52**
Toiminnan rahavirta		**8 692 703,01**	**35 585 596,51**
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
	Luonnonsuojelualueostot, osakkeet	375 119,68	9 913,06
	Käyttöomaisuuden ostot, ministeriöiden rahoitus	-4 338 972,77	-5 250 236,98
	Käyttöomaisuuden ostot, muu rahoitus	-625 768,00	-673 187,45
	Investoinnit aineellisiin ja aineett. hyödykkeisiin	-334 059,17	-469 599,58
	Aineellisten ja aineett. hyödykkeiden luov.tulot	525 094,00	1 263 813,73
	Omistajien sijoitus ls-alueiden hank. ja osakkeisiin	**-375 119,68**	**-9 913,06**
	Investointiavustus	**4 964 740,77**	**5 161 504,38**
Investointien rahavirta		**191 034,83**	**32 294,10**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
	Pitkäaikaiset muut korottomat velat, muutos	0,00	-250,00
Rahoituksen rahavirta		**0,00**	**-250,00**
RAHAVAROJEN MUUTOS		8 883 737,84	35 617 640,61
	Rahavarat 1.1.	46 633 659,36	11 016 018,75
	Rahavarat 31.12.	55 517 397,20	46 633 659,36
Muutos		8 883 737,84	35 617 640,61

2.3.3 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien -yksikön erillinen kirjanpito ja erillinen tilinpäätös vuodelta 2021 on laadittu Metsähallituksesta annetun lain (234/2016) sekä valtioneuvoston asetuksen (1368/2016) mukaisesti. Tilinpäätös käsittää tilikauden 1.1.-31.12.2021 ja sen vertailutiedot ovat edelliseltä tilikaudelta 1.1.-31.12.2020.

Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien -yksikön (JHT) liikekirjanpidon tuloslaskelma, tase ja liitetiedot sekä niitä kuvaava tilinpäätösanalyysi on laadittu suoriteperusteisesti liikelaitoksen tilinpäätösmallin mukaisesti koko toimintavuodelta 2021. Tilikauden aikainen tuloslaskelman tulos ennen tilinpäätössiirtoja on ylijäämäinen aiheutuen maksullisen toiminnan ylijäämästä sekä käyttöomaisuuden myynneistä. Poistoja ja Pohjois-Suomen siemenhuollon varaston muutosta ei tule katettavaksi vuosittaisella talousarviorahoituksella, vaan ne on jo katettu talousarviorahoituksen varainkäytöllä hankintahetkellä. Tilikauden aikana keskeneräisiin rakennuksiin ja muuhun käyttöomaisuuteen saatu rahoitus on kirjattu hankintamenon vähennykseksi.

Tuloslaskelmassa on esitetty omana eränään tilikauden tuloksen siirto muuhun omaan pääomaan. Siirto perustuu valtioneuvoston asetuksen 1368/2016 5§:n määräykseen. Julkisten hallintotehtävien liitetiedoissa esitetään laskelma valtion talousarviosta saadusta rahoituksesta. Julkisten hallintotehtävien tavoitteena ei ole voiton tuottaminen, vaan tuloksen arvo mitataan toiminnan yhteiskunnallisella vaikuttavuudella.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Pysyvät vastaavat

Valtioneuvoston päätöksellä (27.10.2016) uuden lain mukaisen Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien omaisuus siirrettiin 15.4.2016 julkisten hallintotehtävien yksikölle kirjanpitoarvosta. Samalla julkisten hallintotehtävien aikaisemman tilikauden tappiot ja 2016 alkuvuoden tappio siirrettiin rasittamaan Julkisten hallintotehtävien muuta omaa pääomaa. Lisäksi nk. muu maa- ja vesiomaisuus, luontaistalousalueet ja osa yleisistä vesialueista, siirrettiin kirjanpidossa Julkisilta hallintotehtäviltä liiketoiminnalle.

Julkisten hallintotehtävien hallintaan tai hallinnasta ilman vastiketta siirretty omaisuus on arvostettu siirron yhteydessä luovuttajan kirjanpitoarvoon. Omaisuuden siirto kirjataan saadun siirtopäätöksen perusteella taseen omaisuustilille tai sieltä pois. Vastaeränä on julkisten hallintotehtävien Muu oma pääoma.

Poistokelpoiset muut pysyvät vastaavat on merkitty hankintamenon määräisinä, joista on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Poistot on laskettu tasapoistoina kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella.

Vaihtuvien vastaavien arvostus

Vaihto-omaisuus

Tilikauden päättyessä jäljellä olevan vaihto-omaisuuden välitön hankintameno on aktivoitu. Vaihto-omaisuuden todennäköisen hankintamenon tai luovutushinnan ollessa tilikauden hankintamenoa pienempi, on erotus kirjattu kuluksi.

2.3.4 Tuloslaskelmaa täydentävät liitetiedot

Liikevaihto toimialoittain	2021	2020
Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan liittyvä liikevaihto		
Julkisoikeudelliset suoritteet:		
metsästysluvat	3 934 632,98	3 877 080,69
kalastusluvat	233 249,50	235 170,24
Liiketaloudellisesti hinnoitellut:		
metsästysalueiden vuokraus	616 081,70	603 728,06
kalastusalueiden vuokraus	129 926,50	123 729,70
kalastusluvat	1 319 604,30	1 413 150,85
siemenmyynti ja analyysit	590 543,93	770 472,01
majoitustoiminta ja muu tilojen vuokraus	10 436,09	9 292,46
muut liiketaloudellisesti hinnoitellut suoritteet	53 849,01	21 813,44
Erillislainsäädäntöön perustuvat:		
vesialuekorvaukset (kalastukseen liittyen)	291 016,30	171 365,07
Yhteensä	**7 179 340,31**	**7 225 802,52**
Ympäristöministeriön toimialaan liittyvä liikevaihto		
Julkisoikeudelliset suoritteet:		
uraluvat	274 278,00	203 001,50
päätökset ja luvat	18 030,00	23 554,38
Liiketaloudellisesti hinnoitellut:		
alueiden pitkäaikainen vuokraus ja käyttöoikeuden luovutus	1 857 968,54	1 401 998,17
majoitustoiminta ja muu tilojen vuokraus	928 092,49	742 957,83
puun myynti (ennallistamisalueilta ym.)	2 022 169,27	1 199 771,99
luonto-opastuksen ja neuvonnan tuotteet	949 215,92	924 230,76
kirjat ja luonnonsuojelun julkaisusarjat	137 196,48	134 346,22
muut liiketaloudelliset suoritteet	521 696,06	492 752,67
Erillislainsäädäntöön perustuvat:		
kullanhuuhdonta-, valtauskorvaukset	35 975,11	36 761,70
kaivospiirimaksut, malminetsintäkorvaukset	144 214,29	149 978,78
Yhteensä	6 888 836,16	5 309 354,00
Liikevaihto yhteensä	**14 068 176,47**	**12 535 156,52**

Liiketoiminnan muut tuotot	2021	2020
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	330 796,88-	519 424,53
Vakuutuskorvaukset	46 971,64	69 697,00
Avustukset	10 488,74	17 406,00
Muut tuotot	6 250 646,14	6 543 971,22
Muut tuotot, sisäiset	11 914,50-	14 514,24
Yhteensä	**6 650 817,90**	**7 165 012,99**

Henkilöstökulujen erittely	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Palkat ja palkkiot	27 155 660,90	22 910 095,99
Palkkiot, ulkopuolisille	127 231,20	87 586,74
Lomapalkkavarauksen muutos	376 367,38	278 696,54
Tulos- ja kannustepalkkiot, muutos	3 322 034,29	-32 324,00
Vael-, tyel-maksut	5 419 372,94	4 563 320,55
Sosiaaliturvamaksut	1 478 213,12	771 208,64
Yhteensä	**37 878 879,83**	**28 578 584,46**

Suunnitelman mukaiset poistot	2021	2020
Aineettomien oikeuksien poistot	92 877,32	6 853,95
Teiden ja muiden maarakenteiden poistot	15 097,14	14 218,71
Rakennusten ja rakennelmien poistot	1 357 761,67	1 375 630,61
Koneiden, laitteiden ja kaluston poistot	61 017,86	68 569,45
Yhteensä	**1 526 753,99**	**1 465 272,72**

Suunnitelman mukaiset poistot	1.1.2020 alkaen	ennen 1.1.2020
Aineettomat oikeudet, muut pitkävaik. menot	4-5 vuotta	4-5 vuotta
Sora-alueet	substanssipoisto	substanssipoisto
Tiet	10 vuotta	pääosin 25 vuotta
Kalarakenteet	15 vuotta	pääosin 10 vuotta
Uittorakenteet	15 vuotta	25 vuotta
Rakennukset	20 vuotta	20-40 vuotta
Rakennelmat	8 vuotta	4-10 vuotta
Koneet ja kalusto	4-5 vuotta	4-8 vuotta

Liiketoiminnan muut kulut	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Toimitilakulut	18 456 257,22	11 817 642,14
ICT-kulut	2 836 682,20	2 621 447,79
Matkakulut	2 753 706,77	1 978 512,31
Ulkopuoliset palvelut	2 046 257,72	2 186 278,83
Kone-ja kalustokulut, ajoneuvokulut	4 132 994,48	3 206 796,41
Muut henkilöstökulut	1 261 012,87	936 612,56
Muut kulut	1 947 812,30	1 899 722,20
Konsernin sisäiset kulut	13 536 275,42	11 523 764,72
Yhteensä	**46 970 998,98**	**36 170 776,96**

Rahoitustuotot ja -kulut	2021	2020
Korkotuotot	-4 138,77	-676,19
Korkokulut	97 244,62	30 988,86
Yhteensä	**93 105,85**	**30 312,67**

Valtion talousarviosta muuhun toimintaan saadun rahoituksen käyttö 1000 e	2021	2020
Maa- ja metsätalousministeriön pääluokka		
30.64.50 Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät	11 218	8 003
Ympäristöministeriön pääluokka		
35.10.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät	65 298	49 761
35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankkiminen (kulujen osuus)	28	17
35.10.22 Meriluonnonsuojelu (Velmu)	648	484
Valtion talousarviossa muuhun toimintaan osoitettu rahoitus yht.	**77 191**	**58 265**
Muu rahoitus, joka on saatu valtion talousarviosta	2 021	2 020
Oikeusministeriön hallinnonala	1 459	1 307
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	180	235
Muu rahoitus valtion talousarviosta	2 161	1 417
Muu valtion talousarviosta saatu rahoitus yhteensä	3 800	2 959
Investointiavustukset hankintamenon vähennykseksi	-4 339	-5 206
Tuotot ja tuotto-oikaisut	-727	-779
Valtion talousarviosta saatu rahoitus	**75 925**	**55 238**

Tuloksen siirto muun oman pääoman muutokseksi

Valtioneuvoston asetus 1368/2016 5§
Julkisten hallintotehtävien tilikauden tulos kirjataan tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä
Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien muun oman pääoman muutokseksi

	2021	2020
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	136 667,89	1 060 852,53
Ympäristöministeriön pääluokka	-136 667,89	-1 060 852,53
Tilikauden tulos	-	-

2.3.5 Tasetta täydentävät liitetiedot

Omaisuuserät	Aineettomat hyödykkeet	Maa ja vesialueet	Tiet, maa ja vesi-rakenteet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet, kalusto ja muut aineell.	Aineell. Kesken-eräiset hankkeet	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
1000 euroa								
1.1. Hankintameno ennen avustuksien kirjaamista hankintamenon vähennykseksi	3 054	1 008 016	3 209	62 675	1 302	2 766	12 938	1 093 960
1.1. Saadut avustukset	-2 195	0	-1 716	-15 249	-904	-2 730	0	-22 794
1.1. Hankintameno	**860**	**1 008 016**	**1 492**	**47 426**	**398**	**37**	**12 938**	**1 071 166**
Hankintamenojen lisäykset	775	20 314	253	1 574	734	2 660	0	26 309
Saadut avustukset kaudella	-660	-291	-253	-1 816	-722	-1 500	0	-5 242
Vähennykset	0	-87	0	-925	0	-1 159	0	-2 171
31.12. Hankintameno	**974**	**1 027 952**	**1 492**	**46 260**	**410**	**38**	**12 938**	**1 090 063**
1.1. Kert. poistot ennen avustusten poistoja	613	0	1 910	34 701	656	0	0	37 880
1.1. Saatujen avustusten poistot	-196	0	- 521	-3 640	-419	0	0	-4 776
1.1. Kertyneet poistot	**418**	**0**	**1 388**	**31 061**	**238**	**0**	**0**	**33 105**
Vähennykset ja siirt.kert. poistot	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto ennen avustusten poistoja	432	0	141	2 501	314	0	0	3 388
Tilikauden poisto saaduista avustuksista	-339	0	-126	-1 143	-253	0	0	-1 861
Tilikauden poistot	**93**	**0**	**15**	**1 358**	**61**	**0**	**0**	**1 527**
31.12. Kertyneet poistot	**511**	**0**	**1 404**	**32 418**	**299**	**0**	**0**	**34 631**
1.1. Kirjanpitoarvo	442	1 008 016	104	15 711	160	37	12 940	1 037 409
31.12. Kirjanpitoarvo	464	1 027 952	89	13 841	111	38	12 938	1 055 432

Osakkeet ja osuudet, kirjanpitoarvo, euroa	31.12.2021	31.12.2020
Tytäryhtiöosakkeet	12 200 000,00	12 200 000,00
Muut osakkeet	737 704,68	737 704,68
Liittymät	0,00	1 800,00
Osakkeet ja osuudet yhteensä	**12 937 704,68**	**12 939 504,68**

Tytäryhtiöosakkeet, euroa	31.12.2021	31.12.2020
Nuuksiokeskus Oy		
omistus-% 68,1	12 200 000,00	12 200 000,00
Tytäryhtiöosakkeet yhteensä	**12 200 000,00**	**12 200 000,00**

SAAMISET LIIKELAITOKSEN LIIKETOIMINNALTA JA LIIKELAITOKSEN TYTÄRYHTIÖILTÄ, EUROA

	Tytäryhtiöiltä		Liiketoiminta		Yhteensä	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Myyntisaamiset	28 199,42	658 213,3	2 694,09	3 102,3	30 893,51	661 315,60
Siirtosaamiset	0,00	0,00	19 465,74	237,15	19 465, 74	237,15
Sisäiset saamiset yhteensä	**28 199,42**	**658 213, 30**	**22 159,83**	**3 339,45**	**50 359,25**	**661 552,75**

Siirtosaamiset, euroa	31.12.2021	31.12.2020
Life-hankkeet, tulojäämät	816 666, 31	404 772,08
EU:n rakennerahastohankkeet, tulojäämät	2 432 254,82	3 032 532,84
Työllisyystyöohjelmahankkeet, tulojäämät	2 831,45	27 646,19
Muut tulojäämät	1 498 252,27	591 903,51
Muut menoennakot / ostolaskut ja muut	174 487,00	76 216,29
Yhteensä ulkoiset siirtosaamiset	**4 924 491,85**	**4 133 070,91**

Julkisten hallintotehtävien oma pääoma 31.12.2021 (euroa)	31.12.2021	31.12.2020
1.1.2021	1 039 385 483,92	1 030 224 375,46
hallinnansiirrot, lisäykset	17 839 701,79	8 077 897,87
hallinnansiirto, vähennykset	0,00	0,00
valtionperintö, lahjoitus	12 000,00	3 000,00
maankäyttömuutokset, vähennykset	-673,52	-2 765,00
maankäyttömuutokset, lisäykset	1 479 312,00	12 000,00
omistajan sijoitus / palautus (maa-alueet, osakkeet)	375 119,68	9 913,06
virheiden korjaukset, muut, lisäykset	359,89	210,00
virheiden korjaukset, muut, vähennykset	-210 165,42	0,00
tilikauden tuloksen siirto omaan pääomaan	136 667,89	1 060 852,53
31.12.2021	**1 059 017 806,23**	**1 039 385 483,92**
Edellisten tilikausien voitto		
1.1.2021	0,00	0,00
lisäykset	0,00	0,00
vähennykset	0,00	0,00
31.12.2021	**0,00**	**0,00**
Tilikauden tulos		
1.1.-31.12.2021	**0,00**	**0,00**
Oma pääoma yhteensä 31.12.2021	**1 059 017 806,23**	**1 039 385 483,92**

Saadut ennakot, euroa	31.12.2021	31.12.2020
EU-rahoitteiset	5 160 926,50	3 492 510,17
Ympäristöministeriöltä	34 869 241,00	29 724 010,20
Maa- ja metsätalousministeriöltä	4 329 631,45	6 996 696,14
Muut	192 206,42	410 994,12
Yhteensä	**44 552 005,37**	**40 624 210,63**

VELAT LIIKELAITOKSEN LIIKETOIMINNALLE JA LIIKELAITOKSEN TYTÄRYHTIÖILLE

	Tytäryhtiöiltä		Liiketoiminta		Yhteensä	
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Ostovelat	49 124,45	374 117,69	454 492,23	365 995,73	503 616,68	740 113,42
Muut velat	0,00	0,00	425 083,12	504 045,37	425 083,12	504 045,37
Siirtovelat	0,00	60,00	101 583,00	1 378 248,24	101 583,00	1 378 308,24
Sisäiset velat yhteensä	**49 124,45**	**374 177,69**	**981 158,35**	**2 248 289,34**	**1 030 282,80**	**2 622 467,03**

Siirtovelat, euroa	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Valtiolle suorittamatta olevan velan määrä	735 883,95	124 422,12
Lomapalkkavelka sos. kuluineen	5 365 111,23	4 917 536,97
Tulospalkkiovelka sos. kuluineen	2 533 113,00	0,00
Muut siirtovelat	156 017,15	316 054,94
Ulkoiset siirtovelat yhteensä	**8 790 125,33**	**5 358 014,03**

Muut velat, euroa	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Ennakonpidätysvelka	555 868,71	446 129,73
Sosiaaliturvamaksuvelka	32 421,02	24 557,34
Arvonlisäverovelka	621 691,47	479 884,10
Muut	507 105,59	19 512,80
Muut velat yhteensä	**1 717 086,79**	**970 083,97**

Valtiolle suorittamatta olevan velan määrä, euroa	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Vael-velka	571 453,82	0,00
Työttömyysvakuutusmaksut	164 430,13	124 422,12
Valtiolle suorittamatta olevan velan määrä yhteensä	**735 883,95**	**124 422,12**

2.3.6 Vastuusitoumukset, henkilöstö ja kiinteän omaisuuden muutokset

Vastuusitoumukset miljoonaa euroa	Julkiset hallintotehtävät 2021	Julkiset hallintotehtävät 2020
Leasingvastuut		
seuraavana vuonna maksettavat	0,6	0,8
myöhemmin maksettavat	0,9	1,5

Leasingsopimuksissa on lunastusehto jäännösarvon saavuttaessa sovitun tason.
Sopimukset ovat irtisanottavissa 3 kuukauden irtisanomisajalla.

Henkilöstön lukumäärä, henkilötyövuosia	2021	2020
Toimihenkilöt	677	526

Kiinteän omaisuuden muutokset Tasearvon lisäykset	LKM	JHT MAA ALA ha	JHT VESIALA ha	JHT TASEARVO euroa
115 Muu saanto (saantoselitys)	**2**	0,06	1,18	42,00
3010 Varainsiirtovero	**4**	0,00	0,00	25 700,00
3026 Kauppa luonnonsuojelutarkoitukseen	**5**	1189,62	0,00	642 501,00
3034 Vaihto luonnonsuojelutarkoitukseen	**1**	18,00	0,00	10 400,00
3036 Tilusvaihto	**1**	3,26	0,00	66,00
3042 Hallinnansiirto luonnonsuojelutarkoitukseen	**401**	8459,69	4,90	17 839 701,79
3056 Valtionperintö	**1**	13,47	0,00	12 000,00
3060 Maankäyttömuutos (lt:sta jht:een)	**57**	7225,41	21,60	1 479 312,00
3090 Sisäinen kauppa (mt:lta lp:lle)	**1**	20,50	0,00	10 400,00
	473	**16 930,01**	**27,68**	**20 020 122,79**

Kiinteän omaisuuden muutokset Tasearvon vähennykset	LKM	JHT MAA ALA ha	JHT VESIALA ha	JHT TASEARVO euroa
Lunastus	**1**	-0,02	0,00	-74,00
Kauppa luonnonsuojelutarkoitukseen	**6**	-10,08	0,00	-73 130,04
Vaihto luonnonsuojelutarkoitukseen	**1**	-20,50	0,00	-10 400,00
Tilusvaihto	**1**	-0,40	0,00	-66,00
Maankäyttömuutos (jht:sta lt:een)	**3**	-9,79	0,00	-673,52
	12	**-40,78**	**0,00**	**-84 343,56**

ERILLISTILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

METSÄHALLITUS 0116726-7

Julkiset hallintotehtävät -yksikön erillistilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 1.1.–31.12.2021 allekirjoitus.

Vantaalla 24. päivänä helmikuuta 2022

Timo Laitinen Puheenjohtaja	Sanna Paanukoski Varapuheenjohtaja	Pekka Hautala Hallituksen jäsen
Johanna Ikäheimo Hallituksen jäsen	Simo Rundgren Hallituksen jäsen	Jussi Saukkonen Hallituksen jäsen
Ismo Tiainen Hallituksen jäsen	Liisa Tyrväinen Hallituksen jäsen	Henrik Jansson Luontopalvelujohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 25. päivänä	helmikuuta 2022
KPMG Oy Ab	KPMG Oy Ab
Jorma Nurkkala, KHT, JHT	Outi Koskinen, KHT, JHT

LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA AINEISTOISTA

METSÄHALLITUS 0116726-7

LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA AINEISTOISTA

Tilinpäätös
Tilinpäätös
Tase-erittelyt

Tililuettelo ja tilikohtaiset raportit
Tilikohtainen tuloslaskelma
Tilikohtainen tase
Tililuettelo

Kirjanpidot
Pääkirjat
Käyttöomaisuusluettelot
Laskutusjärjestelmän tulosteet
Myyntireskontra
Ostoreskontra
Varastokirjanpito

Tositteet

Pankkitilitositteet	Sähköisesti
Myyntilaskut	Sähköisesti
Ostolaskut	Sähköisesti
Palkkatositteet	Sähköisesti, paperitositteina
Alv-tositteet	Sähköisesti
Muistiotositteet	Sähköisesti
Liitetietotositteet	Sähköisesti

Aineistosta on otettu erikseen SAP-järjestelmä raportit:
Tase- ja tuloslaskelma, pääkirjat (kirjanpito ja sisäinen laskenta), päiväkirjat (kirjanpito ja sisäinen laskenta) sekä myynti- ja ostoreskontrasta tapahtuma- ja avoimet listaukset, jotka on tallennettu MH:n verkossa olevaan pitkäaikaissäilytettävään arkistoon.